

Il-Belliegha fil-Bir

Xoghlijiet ippubblikati ta'
Oreste Calleja:

4 DRAMMI:

ANESTESIJA
ĊENS PERPETWU
SATIRA
IĠSMAIHIRSA

GHASFUR TAĊ-ĊOMB
IL-BELLIEGHA FIL-BIR
...U L-ANĠLU HABBAR
IL-FESTA BIL-BANDIERI
PAWLU REDUX

Xoghlijiet ohrajn:

GHARGHAR
JUM FOST L-OHRAJN
EN PASSANT
SKART
GHAŽIŻ ANGELO
EPILOGU
IL-HITAN TA' ĠERIKO

Il-Belliegha fil-Bir

ORESTE CALLEJA

Copyright ©Oreste Calleja

2007

i

www.orestecalleja.com

Il-jeddijiet kollha miżmuma mill-awtur.

Dan il-ktieb qed jinbiegħ bil-kundizzjoni li ma jkunx misluf, jerga' jinbiegħ jew jingħata b'xejn, f'xi għamla ohra ta' legatura, hliet kif inhu ppubblikat. Ebda tibdil ma jista' jsehh fih jew jinqaleb f'xi lingwa ohra mingħajr il-permess ta' l-awtur. L-ebda silta ma tista' tkun ippubblikata, mahruġa jew ikkopjata b'xi mod jew iehor fotostatiku, elettroniku, mekkaniku, jew irrekordjata mingħajr il-permess bil-miktub ta' l-awtur.

Permess bil-quddiem biex dan id-dramm jinhadem jew jittella' għall-palk, għat-televizjoni jew radju, jew għal għamliet ohra ta' xandir minn kumpaniji kummerċjali, għandu jinkiseb bil-miktub mingħand l-awtur.

Lil Karla u Kirsten

Il-Belliegħa fil-Bir

*Dan nghidilkom jien, huti: iż-żmien qasir.
Ha jkun mela dawk li ghandhom mara,
bhallikieku m'ghandhomx;
Dawk li jibku, bhallikieku ma jibkux;
Dawk li jifirhu, bhallikieku ma jifirhux;
Dawk li jixtru, bhallikieku m'ghandhom xejn;
Dawk li jgawdu d-dinja, bhallikieku ma jgawduhiex.
Għax is-sura ta' din id-dinja għad tghaddi.*

1 Kor. 7: 29-31

Il-persunaġġi

ALISTAIR

MICHAEL

RIENI

IX-XIH

PJ

ŻEWĠT IRGIEL

(il-Bodyguards, Wejters u Cameramen)

Ix-Xena

Dar f'rahal xi mkien f'Malta. Razzett restawrat stil ultra modern: madum tač-čeramika, irham, bibien tal-panew, xambrelli ma' l-arkati, brazzi u dwal mill-ifjen, ečč.

Imdendel mal-ħitan ghera hemm ghelm mill-imghoddi, rota kbira ta' karettun mižbugha lewn denb il-baqra, kif ukoll mohriet. Xi ġarar tal-fuhhar u għadd ta' pjanti jżejnu l-irkejjen, pjanti kbar imma tal-plastik.

Fuq ix-xellug, titla' għaliha permezz ta' żewġ targiet, hemm kċina b'tieqa fuq barra, armarji forma ta' L fir-rokna, fuqlar tal-granit b'sink tač-čeramika u 'cooker'. Sett ieħor ta' armarji fl-art jaqsam din il-parti tax-xena mill-pubbliku u jservi wkoll ta' bank b'banketti għoljin miegħu fuq kull naħa fejn wiehed jista' jpoġġi jiekol.

Qrib tal-kċina, mejda żghira ta' l-ikel imdawra b'siġġijiet. Taht arkata kbira fl-isfond, daħla li tintuża bħala salott żgħir b'sett għamara tal-qasab abjad, xi żewġ siġġijiet, mejda baxxa u sufan, tavolina b'telefown iswed stil antik u lampa fuqha; hdejhom vidjorikorder taht televixin dahru lejn l-udjenza. Hdejn it-televixin, vetrina bil-kotba, kotba aktar biex jidhru milli biex jinqraw.

Fl-isfond, bieb jagħti għal bitha żghira. Żewġ harġiet, wahda minnhom b'taraġ niezel għal kantina u l-oħra mal-ħajt tax-xellug, b'arkata għall-kurutur li jwassal għall-bieb ta' barra li ma jidhirx.

Iż-Żmien u l-Post

Malta dalwaqt, jekk mhux diġà llum.

L-EWWEL ATT

*Ha jkun mela dawk li ghandhom mara,
bhallikieku m'ghandhomx;
Dawk li jibku, bhallikieku ma jibkux.*

L-Ewwel Xena

*Lejl saġfi, tard filghaxija. Ukoll qabel jinfetah is-siparju
jinstema' ż-żarżir ta' l-i^owrieżaq u kultant xi kelb jinbah.*

*Xena mudlma, bozza baxxa mixghula fil-kurutur ta' l-
intrata u xi ftit dawl diehel minn barra jirrifletti minn ġot-
twieqi.*

*ALISTAIR, ma jitharrixx, jinsab mixhūt fuq is-sufan,
imkebbeb ġo xalla kbira u kkulurita, b'saqajh imgeddsa
taħtu u rasu mghaddsa. Riesaq lejn it-tletin sena, irqajjaq,
xaghru iswed tuta, innukklat u qasir. Hdejn saqajh, radju
pjuttost goff bi spikers kbar; sakemm jinfetah is-siparju
tibda tinstema' mużika ġejja minn fuqu: il-mużika tal-
kanzunetta "Irene Goodnight".*

RIENI: *(fuq ir-radju) ...Mużika għal matul il-lejl; għalikom ilkoll
li għandkom l-irqad mhux faċli. Għalikom ilkoll li teħtieġu l-
wens. Intom li intom wehedkom, tistennew biss is-satra tal-
lejl, il-lejl li forsi jnessi. Intom li ppersegwitati mill-mostri ta'
l-imghoddi, intom li tibżghu mill-baħħ jew l-uġigh ta' għada.
Intom li beżżghukom bil-babaw, li għadkom tibżghu mill-
belliegha fil-bir ta' nannitkom. Intom – intom li qatt ma sibtu
lejl wiehed ta' faraġ, ta' sliem u serhan ma' ruh tewmija li taf
twennes u thobb, għalikom inkun hawn jien. Għalikom dal-
programm tiegħi; Irene, il-habiba ta' hadd ghax ta' kulhadd,*

Irene li taf thobb lil kulhadd ghax l-imhabba ghal persuna wahda hi xhiha wisq. Jew ghax forsi bhalkom ghadha tfittex l-imhabba vera, forsi xi mhabba li ntilfet ghal dejjem. Ghalikom hawn jien ghal matul il-lejl twil, twil.

Terga' tibda tinstema' l-kanzunetta; RIENI tkanta xi vrus minn "Irene Goodnight": adattament sugġestiv imma sottili.

RIENI: U jekk int tixtieq iċċempel lil Irene, jien nerga' nistenniek, nerga' nkun qieghda hawn mieghek, imxahxa fuq il-pultruna tieghi, il-mikrofnu bejn idejja nistenna l-wens tat-tmellis tal-vuċi tieghek, nistenniek daqskemm int tistenna lili. Tkellem mieghi, tibżax. Jien qieghda hawn ghalik – Irene, lehen mill-imghoddi jew lehen li tista' tiltaqa' mieghu ghada, qieghda hawn. U nkun hawn mieghek ghada wkoll, tul il-ġimgha kollha, sa ma naslu fi tmiem il-vjaġġ taghna u nhallik wahdek ghal ftit, il-Hdud u s-Sibtijiet, wahdek. Jew forsi jalla mhux wahdek. Forsi dak ix-xihadd li ilek tistenna, dak ix-xihadd li lkoll nfittxu, insibuh dal-weekend. Goodnight, mahbubin tieghi, goodnight sa lejl twil iehor flimkien, sa forsi meta ma jkollkomx bżonni aktar. Goodnight.

L-ahhar vrus ta' "Goodnight Irene", bhal qabel:

"Goodnight, Irene, goodnight, Irene,

You'll get me in your dreams."

Ftit sekondi wara jibdew l-ewwel noti ta' l-Innu Malti.

ALISTAIR jiharrek kemm kemm, idur u jitfi r-radju, imma jibqa' fejn hu.

Jinstema' jinfetah il-bieb ta' barra u ftit wara jidhol MICHAEL inkiss inkiss. Qabez it-tletin sena u huwa qasir u kemxejn qawwi ghalkemm ghadu jipprova jilbes ta' zagħżugh. Xagħru

qed jihfief u jipprova jpatti ghal dan billi jigbdu f'toppu u jhallih jitwal sew fuq ghonqu.

Xorob u ftit li xejn jidher sod fuq saqajh. Imur dritt lejn il-kċina u jkun se jiftah il-frigġ. ALISTAIR jitharrek kemm kemm fuq il-pultruna u MICHAEL jisimgħu.

MICHAEL: *(jiejqaf, ihares madwaru) Ma?*

Ebda tweġiba. MICHAEL jiftah il-frigġ. Id-dawl tagħha jtaffi xi ftit id-dalma tal-kamra. Iqalleb sakemm isib birra; idur u jiftah kexxun biex ifittex l-‘opener’ imma l-kexxun jehel. Jagħtih ġibda sew, hekk li jinfetah f’daqqa u MICHAEL jispiċċa fl-art bih b’kollox.

MICHAEL: Haqq il-qahbeċ!...

ALISTAIR jitharrek, idur u jixgħel il-lampa tat-tavolina.

MICHAEL: X'ix-xjafek... Alistair! *(ibaxxi lehnu)* X'il-mniegħel qed tagħmel hemm?

ALISTAIR: Nistenna s-sabih wiċċek.

MICHAEL: Xxxx! *(isikkta imma lehnu għoli, tipiku ta' xurban)*
M'għandix aptit xenati llejla.

ALISTAIR: Tibżax. M'hawn hadd hekk jew hekk.

MICHAEL: Xiex? Kif hadd? Tgħidlix li harġet dal-hin.

ALISTAIR: Le. Mhux harġet – harġu. Telqu infatti.

MICHAEL: *(sab l-‘opener’ u jiftah il-flixxun)* Telqu? X'int tgħid?

ALISTAIR: Hi u Pawlinu; telqu. It-tnejn.

MICHAEL: Ix-Xiha wkoll?

ALISTAIR: Qed ngħidlek, it-tnejn. U tistenniehommx lura.

MICHAEL: *(jixrob u dlonk jobżoq li xorob)* Haqq il-qahba shandy!
Iva allura qas birra sura ta' nies m'int kapaċi tixtri?

ALISTAIR: Għaliġa xtrajtha, mhux għalik. Smajt x'għedtlek? Telqu.

M'hawn hadd aktar.

MICHAEL: Imma telqu fejn? Kif?

ALISTAIR: Ma nafx.

MICHAEL: X'jiġifieri ma tafx?

ALISTAIR: Qed nghidlek! Meta dhalt il-bierah, xi s-siegha u nofs, xi dal-hin, sibt din. (*jinhall minn max-xalla hekk li jaqghu fl-art xi fliexken vojta tal-birra u johroġ biċċa karta mgħaffġa minn hżiemu*) Kienet fil-friġġ, fuq il-birra, biex żgur insibuha.

MICHAEL: (*jaghti bis-sieq lill-fliexken*) Ma żammejtx lura int lanqas.

ALISTAIR: Hallejtlek wahda, le? Ghedt li tiġi bżonnha. Aqra.

MICHAEL: (*iresaq il-karta li tah lejn id-dawl*) Ghaliex?... Hawn ma nistax nara sahta! Tiċlis biss! Da' biex xappaptha? Di' bilt fuqha jew?

ALISTAIR: Bil-birra. Daqsek kont f'sikti meta dhalt.

MICHAEL: Ma nista' naqra xejn! (*jipprova jaqra*) "Lil Alistair u..."

ALISTAIR: "...Michael." Jista' jonqos. (*jersaq jaqraha għad-dawl hdejh*)

MICHAEL: "Lil Alistair u Michael. Meta tidhlu dal-lejl, jew... forsi għada, meta joghġobkom tidhlu..."

ALISTAIR: "...għada filghodu, m'intomx sejr in issibuni..."

MICHAEL: "...issibuna – issibuna aktar hawn..." X'ix-xjafek! Dan kollox imżelleġ hawn! Int qrajtha l-bierah jew le? Taf x'kien fiha?

ALISTAIR: Qrajtha kieku. Ghedtllek, kont ftit imlahhah...

MICHAEL: (*ixammem*) Eh, u x'kont qed tpejjep?...

ALISTAIR: Xejn.

MICHAEL: Xihadd kien qed ipejjep... Tiftakar xi qrajt talanqas?

ALISTAIR: (*jgholli spallejh*) Li telqu, li sejrjn u se jhallu kollox f'idejna issa. Xihaga hekk.

MICHAEL: Kif kollox f'idejna?

ALISTAIR: Ma nafx. Nahseb li telqu ghal kollox imma. Hadu l-vann, bil-fided u l-hwejjeġ kollha. Il-brifkejs ta' Pawlinu u t-tajprajter ukoll.

MICHAEL: U l-basket l-iswed, il-kbir?...

ALISTAIR: Haditu wkoll. Tghid mhux se thallihulek dak!

MICHAEL: Fittixt sew milli jidher. U x'hadu iżjed?

Jieqaf ghal xi waqtiet, jipprova jixtarr is-sitwazzjoni.

MICHAEL: Telqu huma mela, eh?...

Tiġih idea. Jersaq lejn il-kċina u jmur jiftaħ kabord imdendel fil-gholi. Inizzel u jiftaħ vażett vojt tal-kafè. Ma jsib xejn.

ALISTAIR: Ġa fittixt hemm. L-ewwel post. Qed nghidlek, kull sold li kien hemm haduh.

MICHAEL jigbed wahda u jdur lejn kexxun fil-kabords t'isfel, imma bilkemm jilhaq jifthu...

ALISTAIR: ...Ghalxejn, Michael, qed nghidlek. Ibqa' fuq kliemi!

MICHAEL: (*jkompli jifthu; suspett f'lehn*) Fittixt sew, eh?

ALISTAIR: Sew inghid. Iva, fittixt, u l-invilopp t'hemm wara vojt ukoll. Aqta' jiesek.

MICHAEL jigbed il-kexxun kollu 'l barra u jdawru. Imwahhal bit-tejp mal-ġenb ta' wara hemm invilopp imdaqas, qadim u musfar: vojt ukoll.

MICHAEL: Kont taf bih, eh?

ALISTAIR: Tghid le? Ghall-flus tal-kontijiet. Dejjem b'xi mohba ġdida!...

MICHAEL: U ma sibt xejn hawn int lanqas?

ALISTAIR: Milli jidher inti mdorri ssib xihaġa, hux?

MICHAEL: Xiex? Xi tridni nsib? (*iċarrat l-invilopp*)

ALISTAIR: Jien sibt xihaġa kieku...

MICHAEL: Xiex? Kemm?

ALISTAIR: Ghoxrin lira. Kont imma, tat-telefown, l-ahhar wiehed li halfet li mhux se thallas. (*johroġ gozz kontijiet mill-but u jpoġġihomlu fil-kexxun vojt f'idu*) U xi tliet kontijiet ohra, ha. Mija u xi tletin lira b'kollox. Gawdi, ha!

MICHAEL: Kontijiet! (*jiġbed wahda u jitlaq kollox fl-art*)

ALISTAIR: Xorta jridu jithallsu.

MICHAEL: (*jaghti bis-sieq lis-siġġijiet u jiġbed kemm jiflaħ*)
Imma dawn Alla ġenninhom, jew? X'il-mnieghel qed itihom?
Ghandi rasi se tinqasam; dan kien jonqosni!

ALISTAIR: Ibla' orqod, Mike. Filghodu mbaghad naraw. Issa m'hemmx x'tagħmel.

MICHAEL: Imma ghaliex? X'hasbet li se tirbah b'hekk? X'hasbet, ghid? U fejn marru? Fejn il-qahba marru? (*idur ifittex l-ittra u jerġa' jipprova jaqraha*) X'ix-xjafek ta' ras ommhom kitbu hemm?

ALISTAIR: (*jitfi d-dawl fuq it-tavolina*) Jien tiela'.

MICHAEL: Allura dawn ilhom mill-bierah li telqu? U hadd ma resaq 'l hawn illum? Ċempel xihadd?

ALISTAIR: Bla telefown? Insejt?... (*iersaq lejn l-indana ta' ġewwa*)
Ġie tal-posta. Kont iehor; tad-dawl...

MICHAEL: F'ghoxx il-Gvern tieghek!

ALISTAIR: Jiena tiela'. Issa naraw għada.

MICHAEL: U xi trid naraw? Wara kollox, bihom u minghajrhom...

X'alazobbi jien! Imorru! Ghamlu sew telqu! Talanqas ma jkollniex immorru nfittxu aktar ahna fejn se ndabbru rasna. Daqshekk theddid! Daqshekk kisritli sormi! Hawn komdu jien, wara kollox. Komdu bizzejjed ghalija hawn. M'ghandix bżonnha jien.

ALISTAIR: (*jitfi d-dawl tal-komodina*) Itfi d-dawl qabel titla'. U aghlaq dik il-frigġ...

MICHAEL: U mur ghand dik il-qahb'ommok int! X'ghamiltilha, ghid, x'ghamiltilha biex telqet hi, issa, eh? Taf tghidli?...

ALISTAIR: ...Tinsiex id-dawl. Xorta jridu jithallsu dawk il-kontijiet.

MICHAEL: (*ifajjar daqqa bil-flixkun tal-birra u jkisser bozza f'wiehed mill-brazzi mal-hajt*) Tfejtha! Kuntent issa?

Dlam, ghajr ghad-dawl tal-frigġ ghadha miftuha.

ALISTAIR: ...U aghlaq il-frigġ jekk trid tiekol ghada. (*johroġ*)
Pawsa.

Sa fl-ahhar MICHAEL *jiċċaqtaq, jersaq lejn il-frigġ u jaghlaq il-bieba b'tisbita.*

Dalma kważi shiha. MICHAEL *jibqa' dritt quddiem il-frigġ ghal xi waqtiet, imbagħad jerga' jiftahha aktar bil-mod.*

Jerga' d-dawl minnha. Jinżel gharkupptejh quddiemha. Jittawwal għewwa ghal xi waqtiet, iteftef fost il-ftit affarijiet li hemm go fiha, imbagħad bil-mod il-mod jerga' jaghlaq il-bieba. Terga' d-dalma.

MICHAEL: (*jibqa' gharkopptejh quddiem il-frigġ, mistrieh magħha*) Dan il-baħħ kollu, dan il-vojt kollu issa, Ma... Kif se jiblagħni, kif se jiblagħna, Ma...

Idur u bil-mod il-mod u jibda jirtema mal-frigġ. Jibqa'

jhares fil-baħħ għal bosta sekondi, imbagħad jibda jihħamja taħt l-ilsien, “Goodnight, Irene” sakemm sa fl-ahħar jghaddas rasu fuq sidru u ma jiċċaqlaqx.

Dlam.

It-Tieni Xena

Tard filghodu. L-istess xena.

Kollox jidher aktar imqalleb u mharbat minn qabel: platti mahmuġin fis-sink, ix-xalla ta' ALISTAIR u xi gazzetta fl-art, flimkien mal-kexxun tal-kċina u l-fliexken vojta tal-birra. Hdejn il-kċina, żewġ boroż tal-plastik biż-żibel, lesti biex jinħarġu barra.

ALISTAIR jinsab bilwieqfa hdejn it-telefown.

ALISTAIR: ...Iva, Miss, imma għadni ma nistax inċempel barra. Għamilt lejl shiħ nipprova naqbad... – Naf... Naf, kellkom tirrangawh il-bierah... – U meta jċemplu hawn, il-qanpiena bilkemm tinstema' jekk ma nkunx fil-kamra! – OK, erga' pprova. Ha nistenniek. – OK, grazzi.

Jidhol MICHAEL bi qmis f'idejh u qed jilbes biex johroġ.

MICHAEL: Xawwattha wahda nobis. X'tahseb? Tidher?

ALISTAIR: Iva. U li kont minnek nilbes iċ-ċelesti; aktar tmur ma' dawk is-slacks. Inkella ilbes iċ-*chinos*.

MICHAEL: Iċ-ċinoż! Grazzi, Christian Dior. Jkolli bżonn parir professjonali nitlobulek.

ALISTAIR: Ergajt ma hriġtux iż-żibel! Sa għada se jnitten kullimkien issa! (*johroġ in-notebook mill-but*) U għandek ittini tlettax-il lira, tinsiex: tat-telefown u issa tal-laħam. (*jikteb u jpoġġi n-notebook lura fil-but*)

MICHAEL: (*jilbes il-qmis*) X'laħam?

ALISTAIR: Li kilt dalghodu!

MICHAEL: Jien ma qabbadtekx tixtri laham.

ALISTAIR: Mela ma missekkx kiltu!

MICHAEL: Fejn kont naf li ghalik kien.

ALISTAIR: (*imur jittawwal fil-frigġ*) Jekk ma xtrajtux int bilfors li tiegħi kien. U jekk ma ridtx ikel, ma missekkx kilt!

MICHAEL: Jekk ma ridtnix niekol ma missekkx xtrajt.

ALISTAIR: Rajtu mmarinat. Kont taf li tiegħi! Xi tridni nagħmel minn issa 'l quddiem, nagħmel katnazz fuq il-frigġ ukoll! (*jaghlaq il-frigġ*)

MICHAEL: Aghmel int. Basta fuq in-nofs tiegħek biss! *Fifty-fifty*, tinsiex, Pajx!

MICHAEL *imur lejn it-telefown u jibda jdawwar numru waqt li ALISTAIR jerga' jiftah il-frigġ u jhares imdejja ġewwa. Idur hekk kif jisma' lil MICHAEL idawwar in-numri.*

ALISTAIR: Hallih, Michael! Qed nistenniehom jergħghu iċemplu!...

MICHAEL: Iċemplu wara! (*jinduna li t-telefown mhux jahdem*) Dawn x' il-mnieghel qed jagħmlu! Għadu ma jahdimx? Mela m'ghedtx li hallastu?

ALISTAIR: Le. Ma hallastux. Għaliex, kieku stess se tagħtihomli int l-ghaxar liri forsi?

MICHAEL: Hallastu jew ma hallastux?

ALISTAIR: Meta thallas tal-laħam ngħidlek!

MICHAEL *jahtaf ir-riċevitur donnu jrid igarahulu, hekk li l-wajer iġebbed l-apparat ta' fuq il-mejda li jispicċa fl-art.*

ALISTAIR: Prosit, issa rranġajtu; huwa kien tajjeb!... Ghoxrin lira l-baħar!

MICHAEL *jitlaq it-telefown u jagħmel biex johroġ.*
ALISTAIR *imur ipoġġi l-apparat f'postu.*

MICHAEL: Se mmur is-Supermarket. Incempel minn hemm.
Ghandek xihaġa żgħar?

ALISTAIR: Ghandi. Imma għalija!

MICHAEL: Ghandek *ten cents?* (*hekk kif ALISTAIR ikun se jagħtih dahru, jaħtfu minn spalltu*) U ejja, dal-qahba *ten cents!*

ALISTAIR: Ha, imma ta' l-ahhar. Ta' l-ahhar, Michael!

Pront johroġ in-notebook biex inizzel it-10 cents.

MICHAEL *ixengel rasu eżasperat, johroġ.*

Iżda bilkemm jilhaq johroġ li ma tinstemax il-qanpiena tat-telefown: hoss dgħajjef li jinhanaq minnufih.

ALISTAIR *jibda riesaq biex jerfa' r-riċevitur; jieqaf hekk kif*
MICHAEL *jerġa' jittawwal mill-bieb.*

MICHAEL: Dak it-telefown?

ALISTAIR: (*b'inkejja*) Jaqaw? Tgħidlix hallasthom int l-ghoxrin lira diġà, hux?

MICHAEL: U mur hudu!... (*jonfoħ u jerġa' johroġ*)

ALISTAIR *jistenna sekonda u jmur jerfa' t-telefown.*

ALISTAIR: Hello – Hello...iva! – Għadna l-istess, Miss. – Iva, imma mhux icempel. – Le, naf li ċempilt għax icempel qisu gurdien qed ipixxi! Ġa għedtlek l-ewwel! – Orrajt! Imma issa ara li jiġu, ta! Hawn m'hawn hadd matul il-ġurnata. Ma nistax noqghod niehu l-liv kull darba... – Le, m'għandix il-mara min joqghodli hawn, hanini! Hawn m'hawnx nisa niżzu hajr 'l Alla... – Xiex? Eh... – Iva, f'isimha kien, naf... – Le m'hix il-mara dik. Min kienet mietet, la trid taf... – Le, mhux għalhekk mhux jithallas il-kont! Trid taf xihaġa ohra? Int ara biss li jiġu għada, OK? — OK, *have a nice day* int ukoll! (*jirreżisti t-*

tentazzjoni li jsabbat it-telefown)

Imur lura lejn il-kċina u jpoġġi biċċa hobż fit-towster. Imbagħad jaqbad il-kitla ta' l-elettriku, u wara li jiżgura ruhu li fiha ilma, jixgħel is-swiċċ. Imma dlonk jerga' jibdiel. Jitfiha, jiskonnnettjaha u jarmi l-ilma fis-sink. Minn ġo kabord johroġ flixkun ilma u jerga' jimlieha. Sa fl-ahħar sodisfatt, jixgħel il-kitla u jlesti teabag f'kikkra. Sakemm jistenna l-ilma jagħli, jaqbad borża tal-plastik biż-żibel u johroġ biha fil-bitha.

Mill-bieb ta' barra jidhol IX-XIH, raġel ta' xi sittin sena, jagħmel sforz biex jidher pulit, imma l-għeruq rahlin tiegħu qatt ma jista' jahbihom. Liebes hwejjeg aktarx ġodda imma bi ġlekk u qalziet li ma jmorrux flimkien u li jiġuħ xi ftit kbar. Iż-żarbun huwa ġdid, nadif u jleqq, imma liebes ukoll beritta aktarx qadima mdeffsa sew ġo rasu. Ġej minn xirja ġmliha u f'idejh għandu ġewlaq mimli u xi erba' boroz tal-plastik bl-ikel.

Jieqaf għal bosta waqtiet ihares madwar il-kamra, josservaha sewwa. Ilu snin ma jara l-post imma xejn m'hu kuntent b'li qed jara. Imur ipoġġi kollox fuq il-bank tal-kċina. Jerga' jhares madwaru, kemm kemm imiss il-bank tal-kċina. Ixengel rasu. Jghaddi jdejh b'aktar għoġba mal-hajt gheri. Sa fl-ahħar idur għall-affarijiet li ġab miegħu. Johroġ flixkun halib u jpoġġih fil-frigġ, imbagħad il-pakketti u l-qratas u jpoġġihom fil-bieba ta' fuq tal-frizer. Ikompli jistiva kollox isfel fil-frigġ.

Mill-bitha ALISTAIR induna li daħal xihadd. Jidhol u għajnejh jaqgħu fuq il-ġewlaq f'nofs il-mejda. Jieqaf, għadu ma jistax jara min hemm wara l-bieba tal-frigġ.

ALISTAIR: (kwazi b'ferħa) Ma?

IX-XIH *jaghlaq il-bieba tal-frigġ u jqum bilwieqfa.* ALISTAIR
jibqa' ssummat.

Pawsa.

IX-XIH: Alistair?...

ALISTAIR: (*sekonda, tnejn...*) Hello.

Hoss mit-towster hekk kif il-hobż mixwi jixref minnu aktar mahruq milli lest.

IX-XIH *donnu jistenna lil ALISTAIR jghid xihaġa aktar, iżda dan ikompli diehel bla kliem u jmur jiġbor il-fliexken tal-birra mill-art.*

IX-XIH *ihares lejh ghal ftit, imbaghad jiehu l-bqija tax-xirja lejn il-frigġ. Jinzel gharkopptejh u jkompli jbattal il-boroż. It-tnejn fuq xogholhom – diffiċli jiddeciedu x'ghandhom jghidu.*

IX-XIH *johroġ l-ahhar haġa mix-xirja, flixxun inbid bla tikketta, u jkun se jpoġġih fil-frigġ ukoll.*

ALISTAIR: Taghmlux hemm dak. Michael sar jixrob aktar minnek.

IX-XIH: Dan ma jaghmillux hażin. Mhux kimika u kulur wahdu dan. Ghasartu jien. (*ebda tweġiba*) Fejn trid tqieghdu mela?

ALISTAIR *jersaq, jiehdu u jmur ipoġġih wara xi kotba fil-vevtrina.*

ALISTAIR: Dak ktieb ma jafx x'inhu, hekk jew hekk. – X'int taghmel hawn?

IX-XIH: (*isib sigġu u jpoġġi mal-mejda*) Stajt tghid “Bongu, Pa.”

ALISTAIR: Stajt.

Pawsa.

IX-XIH: ...Kieku ridt. Wara tmien snin.

ALISTAIR: Bongu. – X'gejt taghmel hawn?

IX-XIH: Tridni mmur?

ALISTAIR: (*jgholli spallejh*) Aghmel int.

IX-XIH: Stajt ghedt “Grazzi ta’ l-ikel, annimal”, kellkom frigg’ battala.

ALISTAIR: Hadd qatt ma miet bil-ġuh.

IX-XIH: Lanqas l-Amerka?

ALISTAIR: Lanqas l-Amerki, le. Int ghadek temmen li kollox hażin l-Amerka, kif jghidu l-ġurnali taghkom?

IX-XIH: Ghaliex, x’ġid ghamlitlek lilek?

ALISTAIR: Ghalhekk ġejt? Biex tara x’ghamlitli l-Amerka? Ma kontx l-airport sitt xhur ilu imma. Apparti l-fatt li jien il-Kanada kont.

IX-XIH: Ilek daqshekk?

ALISTAIR: Xiex?

IX-XIH: Ilek sitt xhur hawn?

ALISTAIR: Tghidlix ma kontx taf.

IX-XIH: Ma kontx. Sirt naf il-bierah.

ALISTAIR: Kif, hadd ma qallek? Ma sibtx xihadd jerfaghli salibi?
– Lanqas il-Ma?

IX-XIH: Qaltli l-bierah...

ALISTAIR: Hemm int!

IX-XIH: L-ewwel ċempila wara kważi hmistax-il sena!

ALISTAIR: Ah! (*jahbi l-importanza*) U x’qaltlek sabih?

IX-XIH: Mhux wisq. U xejn sabih.

ALISTAIR: X’qaltlek mela?

IX-XIH: Li telqet. Li m’hix ġejja lura. Qaltli “Jekk tridhom, hudhom. Kellek raġun int,” qaltli “Dawk mhux uliedi aktar.” –

X'inhu jiġri hawn, Alistair?

Iċempel it-telefown, l-istess ċempila dghajfa bhal qabel.

ALISTAIR: *I don't beleive it! (ixengel rasu u dlonk jghaġġel jerfa' r-riċevitur)*

ALISTAIR: *Hello! (pawsa qasira, ebda tweġiba) Hello?... (iwarrab ir-riċevitur minn ma' widnejh – xi hoss tarraxhomlu sew) Ja poxt! Michael, Michael, jekk naqbddek taht idejja!... Naf li int, ja beżqa! Idhaq! Issa nurik, bahnan! (tinqata' l-linja – ALISTAIR isabbat ir-riċevitur f'postu) Son of a bitch! Mhux ta' b'xejn ġenninha. Mhux ta' b'xejn...(jieqaf, jiftakar min ghandu quddiemi)*

IX-XIH: *Milli stajt nifhem, it-tnejn ġennintuha. (il-missier inkurlat) X'gara hawn, Alistair? Tista' tghidli x'inhu jiġri?*

Dlam bil-mod il-mod.

It-Tielet Xena

L-istess xena. Aktar tard filghaxija. Dalam sew

IX-XIH, *imgeżwer fl-istess xalla li kellu ALISTAIR fil-bidu, jinsab bilqieghda fil-pultruna jara t-televixin bi flixkun luminata u tazza f'idu; kultant jinstemgħu xi ilhna m'humiex ċari, xi frażijiet bl-Ingliż, iżda ftit li xejn jista' jinftiehem x'qed jara. Wara ftit jgholli r-'remote control' u jwaqqaf l-istampa tal-vidjow li qed jara minn fuq vidjorikorder. Jitbaxxa eqreb, ihares.*

Skiet perfett. IX-XIH jidher inkwetat, iżomm rasu, donnu xi ftit sturdut ukoll.

Sa fl-aħħar iqum, inehhi x-xalla minn fuqu u jixhetha fl-art forsi bi ftit herra żejda. Dlonk donnu jisghobbih, jitbaxxa, jiġborha u jqeghidha lura fuq il-pultruna.

Jersaq lejn il-vevtrina bit-tazza f'idu u johroġ il-flixxkun inbid minn wara l-kotba. Jimla t-tazza, jerga' jahbi l-flixxkun u jmur lura jpoġġi quddiem it-televisin.

Iċċempel il-qanpiena tal-bieb ta' barra.

IX-XIH jinhasad. Idur lejn il-bieb ta' ġewwa.

IX-XIH (*isejjah*) Alistair, il-bieb.

Ebda tweġiba. Jerga' l-bieb.

IX-XIH iqum u jmur lejn l-indana iżda bilkemm jilhaq jasal li ma tidholx mghaġġla RIENI, tfajla pjuttost sabiha u sofistikata, riesqa lejn it-tletin u mhux li tghid irqiqa.

RIENI: (*ma tistenniex li se ssibu ma' wiċċha*) Oh! I'm sorry!... (*imbaghad xi ffit suspettuża*) Int min int?

IX-XIH: Int kif dhalt? Il-bieb kont sakkartu. (*idur lura lejn it-televisin*) Alistair!

RIENI: Tani ċ-ċavetta Michael.

IX-XIH: Ah. (*ipoġġi fil-pultruna*)

RIENI: (*taghti pass 'il ġewwa*) Int min int?

IX-XIH: Missieru. (*jixghel il-vidjorikorder*) Komplu, għaddi.

RIENI: Missieru?... Missier Michael? Michael qalli missieru mejjet.

IX-XIH: Appuntu – kompli, qisni mhux hawn. (*isejjah*) Alistair!

RIENI tmur lejn it-telefown. Terfa' r-riċevitur.

RIENI: Ma nahsibx li jaf li qieghed hawn. (*pawsa*) Qalli m'hawn hadd. (*iddawwar numru*)

IX-XIH: (*dejjem għajnejh fuq it-televisin*) Għadu ma jafx li jien hawn. Kieku kien jaf hekk jew hekk, ma nahsibx kien jikkoppa wisq. Għax ma dahalx?

RIENI: (*ma tistax taqbad, terġa' ddawwar numru*) Qieghed barra,

jistenna fil-karozza.

IX-XIH: Ah.

RIENI: Saqajh fuq il-pedala...

IX-XIH: Ah.

RIENI: Ma jissograx jgholliha. Jibza' li terġa' tintfieli. Il-batterija baxxa u se naslu tard!

IX-XIH: Ah.

RIENI: (*lit-telefown, bla sabar*) U eja!... (*sa fl-ahhar qabdet*) Hello, Paul!... Paul, Rien. – Naf; naf, il-karozza ma riditx tistartja u Mikey hlief jaghtiha bis-sieq ma jafx jaghmel! (*waqt li tosserva x'qed jara x-XIH fuq it-televisin*) Iva, sa fl-ahhar startjajtha! Inkunu hemm xi ghoxrin minuta ohra... Imma stennewna, OK! – Xi tridni naghmel? OK?— Bye!

RIENI *tpoġġi r-riċevitur f'postu u timxi lejn il-bieb ta' barra. Hija u ghaddejja taghti daqqa t'ghajn sewwa lejn x'qed jara x-XIH fuq it-televisin.*

RIENI: Ċaw, mela.

IX-XIH *ixejjer imma ma jweġibx u RIENI tkun se tkompli hierġa meta donnha tolqooha xihaga li tilmah fuq it-televisin. Tieqaf u thares ghal darba tnejn. Tibqa' ssummata ghal bosta sekondi, imbagħad tersaq pass eqreb.*

Xejn ghajr il-hsejjes tat-televisin: forsi issa jingharfu donnhom il-hsejjes ta' xi party, forsi jinstema' u jinftehem ukoll il-kliem "Happy Birthday, dear Alis; Happy Birthday, to you!..." Jghaddu bosta sekondi minghajr ma la x-XIH u lanqas RIENI ma jnehhu harsithom minn fuq it-TV.

RIENI: (*aktarx wehedha, lit-TV*) "Happy Birthday, Alis...."

IX-XIH: (*ma jharrikk harstu*) Tafu?

RIENI: Lil Alistair? Kont.

IX-XIH: Kont taf li qieghed hawn issa?

RIENI: Kont. U kont nafu. Imma mhux hekk.

IX-XIH: (*pawsa qasira*) Lili hadd ma qalli. Missieru...

RIENI: Lili qaluli l-ewwel wahda. Riedu jwissuni. Biex naqta' jiesi.

IX-XIH: Heqq. Mhux ahjar?...

Resqet eqreb lejn it-TV. Thares lejn xi erba' vidjows mitluqin fuq it-tavolina u taqra l-kitba fuqhom.

RIENI: Taghraf lil xihadd iehor?

IX-XIH: Minn min?... (*idur ihares lejha, josservaha – jerga' jdawwar harstu*) Hadd. Hbieb tieghu l-Kanada nassumi. Dak, hemm – dak ma nafx, donnu – (*iwaqqaf il-vidjow – idawru lura xi ftit – iwaqqaf*) ...Dak, dak jaghti lemha lil hija. Kien siefer Detroit wara l-Gwerra. Jaghtih lemha. Mhux b'dak ix-xaghar imma, u b'dak l-ilbies... Forsi t-tifel tieghu.

RIENI: Jew it-tifla!

IX-XIH: (*ixengel rasu*)

RIENI: Dawn il-vidjows tieghu?

IX-XIH: Ta' Alistair. Qalli ma jikkupax. Hallihom hemm apposta.

RIENI: Tahseb ikun irid isellifhomli?

IX-XIH: (*jgholli spallejh*) Ghid lilu. Skond kemm kontu hbieb, hux.

RIENI: Hawn qieghed?

IX-XIH: Ma nafx. Ghamlet ghajni bija x'il-hamsa. Nahseb hareg imma.

It-tpaqpiq ta' horn minn barra.

IX-XIH: Ghalik nahseb.

RIENI: Iva issa spaċenzjuż dak!

RIENI *tersaq indeċiża lejn l-indana iżda donnha ma tridx titlaq. Idur lura u tidhol lejn il-bieb ta' ġewwa hekk kif jerga' jinstema' l-horn.*

RIENI: Jimporta tgħidlu dalwaqt ġejja?

IX-XIH: Xix?... Fejn sejra?

RIENI: X'tahseb? Ghandi bżonn! Mur għidlu, jekk jogħġbok!

Tohroġ mill-bieb ta' ġewwa. Tpaqqiq tal-horn.

IX-XIH: Stenn... (*tpaqqiq*) Iva ġej! (*lil* RIENI) Taf fejn sejra int?...

RIENI: (*minn barra*) Naf! Mur!

IX-XIH: (*huwa u jimxi lejn l-indana*) Taf. Taf. Dejjem jafu kollox.

Bilkemm jilhaq johroġ fl-indana li RIENI ma terġax tidhol. Tmur b' ġirja lejn it-tavolina, taqbad l-ewwel vidjow li ssib u ddeffsu fil-handbag. Tkun se thaffef 'il barra biex tilhaq lix-XIH iżda f'daqqa waħda, fis-sikta, tinstema' ċempila, did-darba qawwija, tat-telefown li tidwi u tidwi. Mahsuda, kwazi b'istint, RIENI terfa' r-riċevitur.

RIENI: Hello!

Fuq it-telefown lehen ta' raġel jirrispondi mahsud "Hello?"

RIENI: Hello! (*skiet*) Hello? Min hemm? (*lehinha jinbidel*) Hello? (*pawsa*) Hello, Alistair? (*pawsa*) Alistair...

Il-linja tinqata' hesrem. Pawsa. RIENI tnizzel ir-riċevitur.

RIENI: *Welcome home, Alistair. Welcome home, mahbub tiegħi. Dlam.*

Ir-Raba' Xena

Aktar tard.

IX-XIH *jinsab mal-bank tal-kċina jagħmel it-te, RIENI, bilqieghda fuq banketta għolja n-naħa ta' barra tal-bank,*

tbill sebahha u tiekol minn ġo vażett tal-ġamm. MICHAEL, il-ġlekk mitfugh ma' l-art hdejn is-sufan, jinsab hdejn it-telefown b'notebook żghir iswed f'idu jdawwar numru wara l-iehor, jitkellem hazin kull darba li ma jaqbadx.

IX-XIH iferra' l-mishun ġo stanjata, jitfa' xi żewġ kuċċarini te u jhallih itektek fuq in-nar. Waqt li jistenna t-te isir jiehu l-kaxxa tas-suffarini f'idu u, donnu minghajr ma jahseb x'qed jaghmel, johroġ żewġ suffarini u jqeghedhom f'linja dritta fuq il-bank, imissu ras ma' ras.

RIENI: X'int taghmel?

IX-XIH: Int tpejjep?

RIENI: Iva. *(thares madwarha, tfittex il-handbag taghha li jinsab fuq il-bank xi ftit boghod minnha, eqreb lejn IX-XIH) X'int taghmel?*

IX-XIH: *(johroġ idu biex jiehu jew inewwillha l-handbag) Xi tpejjep?*

RIENI *tinduna x'se jaghmel u kważi taqa' minn fuq il-banketta biex tahtaf il-handbag qabel ma jilhqu hu.*

IX-XIH *josservaha, jipprova jifhem.*

RIENI *tgerfex fil-handbag bla ma thallih jara x'fih u dlonk titfaghlu pakkett sigaretti fuq il-bank quddiemu.*

IX-XIH: Grazi.

Jizvojta bla ghaġla l-pakkett u jiehu l-karta fidda li kienu ppakkjati fiha s-sigaretti.

RIENI: X'int taghmel?

Sadanittant, MICHAEL ikompli ghal xi hin jipprova jċempel bla wisq suċċess sakemm jintebah eventwalment b'li qed jaghmel IX-XIH. Jieqaf, it-telefown f'idu, u jibqa' jhares, jara tixroxta f'mohhu xena minn tfulitu.

IX-XIH: Int ara. (*jispjega waqt li juriha*) Trid tiehu żewġ suffarini u tpoġġihom hekk, ras ma' ras, il-kubrit ta' wahda jmiss mal-kubrit ta' l-oħra, hekk, imbagħad iddawwar u tissikka biċċa karta fidda żghira madwarhom... Ma tridx tagħfas wisq inkella ma ttirx...

RIENI: X'ma jtirx?

IX-XIH: Int ara. Iddahhal iż-żewġ suffarini, issa haġa wahda qishom suffarell, tarahom? Iddahhlu hawn, marsus mal-ġenb tal-kaxxa tas-suffarini (*jinduna b' MICHAEL ihares — jieqaf sekonda imbagħad ikompli*) ...ippuntahom 'il fuq, hekk, imbagħad suffarina oħra... (*jixghel is-suffarina ma' l-istess kaxxa*) U bil-mod il-mod issahhan minn taht ras is-suffarini mdawrin bil-fiddu u...

Pawsa waqt li x-XIH iżomm is-suffarina mixghula taht is-suffarell'. Sa fl-aħħar is-suffarini jiehdu n-nar u s-suffarina ppuntata 'l barra ttir titjira żghira minn fuq il-bank għall-art. B'ċertu sens ta' anticlimax, IX-XIH jitfi s-suffarina li għadha f'idu u li qed tahaqlu subghajh u jarmiha fis-sink.

MICHAEL jersaq u jgħaffeġ is-suffarina fl-art.

MICHAEL: (*mingħajr l-għajjat tas-soltu — theddida*) Tilgħabx... bin-nar... hawnġew! Iġborha!

IX-XIH jiġbor is-suffarina.

MICHAEL: Armi!

IX-XIH jarmiha fis-sink.

RIENI: Gustuż però dan missierek. X'kien qatt m'għedtli?

MICHAEL: (*jitfa' l-kaxxa suffarini fil-but*) Ghax dak, dak darba tar b'kamra tan-nar u issa, issa, dak mejjet. Għalhekk. (*jitfaġhla l-kaxxa sigaretti f'hoġorha*) Nehhihom minn hemm dawk.

RIENI: *Right*. Dnub m'intix gustuż daqsu.

MICHAEL *idur u jmur ikompli jċempel. Ma' l-ewwel numru li jdawwar jaqbad.*

MICHAEL: Hello! – Paul!... Isma, ma tistax tghaddi ghalina int, hux Paul? Il-karozza ta' Rien ma... (*jieqaf*) – Louis? Fejn hu Paul? – Telaq diġà! Haqq il-baghla dinja! OK! OK! Ma ġara xejn... Isma'; isma' Louis xbin, int m'ghandekx ċans twassalna sa Buġibba, hux sieheb?... Ghal petrol, tehux hsieb, naghtik lira...

RIENI *xxengel rasha u tidhaq. Tkebbes sigarett.*

MICHAEL: (*m'ghamel xejn*) Ah. OK, grazzi anyway! (*iniżżel it-telefown*) Grazzi, Pajx! Grazzi ta' l-appoġġ, Pajx! (*idur lura ghan-notebook*)

RIENI: Min jaf kieku ċċempel ghal taxi?

MICHAEL *ikompli qisha ma qalet xejn.*

RIENI: ...Jew nohorġu nihhiċċjaw lift, xi tghid? (*taghmel l-auto stop – sinjal b'sebaghha l-kbir, tgholli u tikxef sieq waħda u taghti tisfira hafifa*) Yoohoo!

MICHAEL *jinjoraha.*

RIENU: Jew forsi jehodna dawra Alistair. Tghid m'ghandux karozza huk l-Amerikan?

MICHAEL *jieqaf.*

RIENI: Lili kien jehodni. Kemm konna niġru! Konna nahartuha Malta.

MICHAEL *jersaq lejha. Donnu se jerfa' idejh fuqha – minflok jahtaflha s-sigarett u jghaffġu fuq il-bank.*

MICHAEL: Nehhi minn hemm! Hawn ġew ghedtlek tpejjjipx! Hadd ma jpejjep hawnġew.

IX-XIH *lesta t-te u jressqilha kikkra quddiemha.*

RIENI: Grazzi. Ghedtlek li missierek aktar gustuż minnek. Tlieta

zokkor, *please*. Jien m'ghandix ghalfejn nibqa' fuq dieta issa, hekk jew hekk. (*harsa lejn* MICHAEL) Hekk jew hekk, ta' ċerta età, tfajla ftit jimpurtaha aktar.

MICHAEL *imur lura mat-telefown, jagħmel l-ahhar sforz biex jaqbad lil xihadd.*

RIENI: (*lix-XIH*) Tinduna kif lanqas biss jindenja ruhu jistaqsini xi rrid ngħid biha?

IX-XIH: Ghaliex? Ridt tghid xihaga?

RIENI: Dak li għedt!... Issa jmiss lilek. Veru li kont tirt b'kamra tan-nar?

IX-XIH: Tirt? Forsi ahjar tistaqsini – veru li mitt meta tajjart il-kamra tan-nar?

RIENA: Orrajt! Veru?

IX-XIH: Veru.

RIENA: Ah. Skużani ma fhimtx.

IX-XIH: Erga' staqsi mela.

RIENI: Veru tirt – veru mitt! – meta tajjart kamra tan-nar? Insomma, xihaga hekk?

IX-XIH: Xihaga hekk. Qatluni. Imma ma mittx. Dik il-hasra.

RIENI: (*ma fehmet xejn*) OK!...

Wara xi żewġ telefonati ohra, MICHAEL jaqta'' jiesu – jinxtehet iddiżgustat fuq is-sufan, johroġ pakkett karti tal-logħob mill-but u jilgħab wahdu bihom sa ma jispiċċa jiprova jibni torri bihom.

IX-XIH: Kont niddelitta bin-nar. Bhal missieri u missier missieri. Hawn ġew stess ukoll, hemm isfel, fil-kantina... (*juri lejn id-dahla għall-kantina*) Minn kollox konna nagħmlu: murtali tal-kulur, murtaletti, beraq pront, blalen jimxu...

RIENI: Blalen jimxu! Smajha din, Mikey!

IX-XIH: Blalen jimxu, minn kollox... In-Nannu kien miet ta' hamsa u ghoxrin. Kien sfortunat: l-ewwel darba li qatt ipprova jaghmel in-nar. Missieri, missieri kważi miet sitt darbiet. Tilef widna wahda, darba tlett iswaba' u toqba daqshekk f'genbu. Spiċċa biex fl-ahhar tajritu l-putassa. Miet ta' erbghin. Kien xortih tajba.

RIENI: U int?

IX-XIH: Jien mitt ta' tletin.

RIENI: OK!

IX-XIH: Il-mara, ommhom, qed tifhem, ma kinitx taf li kont naghmel in-nar. Kont niġi hawn – dak iż-żmien kien għadu r-razzett ta' missieri – u kont ninzel hemm isfel, fil-kantina, meta suppost kont qieghed hemm barra, fuq l-andar. Hemm barra però kont nibgħat lil dak jidres (*Michael*), kien għadu qajla tifel, imma kien jahdem daqs tnejn dak, jekk temminni...

RIENI: Dik żgur li le!

IX-XIH: U huh, Alistair, mieghu. Imma dak kultant biss. Dak kien mod iehor... Hi, qed tifhem, hi ma kinitx taf. Għax kont weghedtha qabel iżżewwiġna li mhux se nbagħbas iżjed nar. Kont hlift fuq ommi u missieri. Fuq San Ġlormu, Santa Klara u Santa Rita... u kull qaddis li ġabitli. Kont hlift fuqhom kollha. U fuq uliedi. Fuqhom ukoll. Imbagħad però, wara dik l-ewwel darba... (*ixengel rasu*) Għax kienet hedditni li titlaqni, qed tifhem? U kważi telqet dik l-ewwel darba. Ma nafx x'kien itini – speċjalment meta kienet tkun tqila imbagħad... Ġenn, kien qisu ġenn, iva, ġenn ta' ferh – forsi ta' biza' wkoll. Xihaga ġewwa fija trid tispodi, tixpakka minn qiegh ġismi... Imma dik l-ewwel darba bkejt u ergajt hlift fuq li hlift. U tatni ċans iehor. Imbagħad imma, it-tieni darba, halfet hi, u ġieghlet lil dawn jahilfu quddiemi fuq il-kurċifiss li jekk terġa' tigri, jien

inkun mitt ghalihom; darb'ohra, u jien, immut jew ma mmutx, toqtolni hi. Ġeghlithom jahilfu li joqtluni huma wkoll. Ghamilt sena... sena ta' infern minghajr nar. Sakemm sa fl-ahhar ċedejt.

RIENI: Ergajt bdejt.

IX-XIH: Ergajt bdejt. Ma domtx imma. Bilkemm ghaddew tliet xhur... Tajjart nofs dan ir-razzettu sabuni Alla jaf kemm-il metru bogħod. Haġa ta' l-iskantament però, ghajr din (*u jnehhi l-beritta u juriha l-qorriegħa ta' rasu sewda faham imma bla xagħar*) ghajr din, xejn. Imma ghaliha, ghaliha veru stajt kont mitt.

MICHAEL *itajjar torri bil-karti tal-logħob li kien irnexxilu jibni.*

RIENI: Hafirhielek San Glormu!

IX-XIH: Jew Santa Rita... Imma hi le. Ghaliha veru stajt kont mitt. U ghalihom ukoll. Ġeghlithom. Ma qatlitnix, imma stajt kont mejjet. Kelli nitlaq. Hekk jew hekk, ma ridunix. U qatt aktar ma kellmitni hi. U lanqas huma. Kont tassew mitt ghaliha. Issa okay hekk?

RIENI: A-OK. A-OKissimu.

Tressaq u tiġbed lejha lix-XIH mill-pavru u ttih bewsa fuq il-qorriegħa ta' rasu.

RIENI: Ghaliex tahbiha? M'hix kerha daqs kemm tahsibha, Xih. Hawn hafna affarijiet ikreh fid-dinja llum.

IX-XIH: Forsi. Imma setgħet kienet l-ewwel u l-aktar haġa kerha li qatt raw hawnġew. Bezzgħethom biha wkoll. Użatha kontrija wkoll.

RIENI *tbusu ohra u tinzel mill-banketta. Tmur lejn MICHAEL, mitluq imdejjaq bil-karti f'hoġru. Titbaxxa fuqu u tbus lilu wkoll fuq rasu.*

RIENI: Xi tghidli, Mikey hanini? Tridx ma mmorru xejn? Dak il-party bhalissa ġa żvoġta nofsu.

MICHAEL: X'alghajni mill-party. Mhux il-party rrid jien.

RIENI: Lili forsi, mela? Lili biss trid, hanini?

MICHAEL: (*jiġbor il-karti*) Lil PJ ridt. Ridt inkellmu. Fuq dik l-affari.

RIENI: (*taparsi diżappuntata*) Oh! Sinċier talanqas. Prożajku, imma sinċier.

MICHAEL: Min jaf xi jrid ikun biex taqbd u xi mkien għall-kwiet dak. Bit-telefown ma ssibu qatt – bit-Telecell b'kollox! Kieku qatt issibu f'post wiehed.

RIENI: Jien noqgħodlok f'post wiehed kieku, Mikey hanin. (*tpoġġi f'hoġru*) Kemm tistedinni. M'hemmx bżonn ċerimonji. U m'hemmx bżonn pattijiet *a lunga scadenza* miegħi, int taf.

MICHAEL: Naf. Naf u ma nafx miegħek. Li naf żgur li rrid nehles minn dal-post, illum qabel għada!

RIENI: (*nibxa, tahtaflu karta tal-logħob minn hoġru*) Joker!

MICHAEL: Eh, Joker sabih...

IX-XIH: Tehles minnu?... Ghedt tehles minnu, minn dal-post jiġifieri?

MICHAEL: Iva, nehles. Ghaliex?

IX-XIH: Jiġifieri tbighu?

MICHAEL: Mela nagħtih b'xejn?

MICHAEL *iwarra l lil RIENI minn hoġru u jimxi lejha IX-XIH.*

MICHAEL: Inbighu iva. Ghaliex? Trid tghid xihaga int?

IX-XIH: Xejn. Ridt ngħid... u Alistair?

MICHAEL: Xiex Alistair?

IX-XIH: Hu wkoll irid jehles? Ghaliex ġie lura?

MICHAEL: Fejn naf! Ghaliex mar, ibda biex? Proprju meta dik sa fl-ahhar kienet bdiet tirraġuna u thaddem mohhha. Int taf hux x'ghamlet bin-negożju ta' l-art dik?

IX-XIH: Il-lukanda. Naf. Imma proprju hemm kellhom jibnuha?

MICHAEL: Hemm jew xi mkien iehor...

IX-XIH: Le, hemm. Hemm riditha. Apposta. Tiftakar x'kien hemm meta kontu żgħar hemm fuq, hux?

MICHAEL: X'kien hemm?... Xiex? Xi siġra minghalija, eh? Siġra kbira daqsxiex.

IX-XIH: Hekk hu, is-safsafa. U kbira iva. Minn kullimkien kont taraha dik is-safsafa.

MICHAEL: Niftakarha... Siġra griza...

IX-XIH: Eh, u ommok qatt ma hamlitha. Minn dejjem riedet teqridha. Ghax kienet taraha kerha, kerha daqs dagħwa b'Alla, kienet tghid. Dawk il-weraq ippuntati, il-ġmiemen suf u fjuri... Ma kenitx tista' għalihom; tajba biss biex terda' l-ilma kollu tal-hamrija, kif kienet tghid il-Qabla. Tahraqha kienet saħansitra kieku hallejtha. Biex spiċċat biex radmitha taht mostru tal-gebel u l-konkrit – il-lukanda...

MICHAEL: Il-lukanda, eh. Hekk jew hekk, kemm konna se ndumu naghżqu l-art? Dak Pawlinu fethilha ghajnejha għandek tghid. Imnalla kien hu... (*harsa lejn IX-XIH*) Hekk jew hekk, kont taf fuq Pawlinu int, le?

IX-XIH: Hekk jew hekk.

MICHAEL: U kieku baqa' hawn Alistair konna nimmaniġġjaw ahjar. Dak żgur kellu mohh...

IX-XIH: Eh, u int le?

MICHAEL: Jien? Jien ghamilt li stajt! Taf wara kollox li ommi

mhux lakemm tindahlilha; taf aktar minni. U qajla setgħet tibqa' tghix bir-renta għal dejjem. Kont nġhidilha jien.

RIENI: Int għext b'dik l-istess renta, però, hanini. *Easy money!* Kemm kont ilek ma tagħti daqqa t'id, jew tfendi għal rasek, dejjem *home sweet home!*

MICHAEL: Xi nfendi? U għaliex kelli nfendi għal rasi jien? Dawk flusi wkoll kienu. Jekk ma tafx, id-dar f'ismi għamlitha. Infendi għal rasi!... Fuq kollox, jekk ma tghallimtx skola għax żammitni hawn hi, marbut ma' l-art, nagħmel xogħol li suppost... suppost għamilt int! (IX-XIH) Alistair le imma! Alistair l-ahjar kulleggi, l-ahjar kollox Alistair...

RIENI: L-ahjar tfajliet ukoll?

MICHAEL: Hah! Tfajliet! ...Biex imbagħad fittxitu u ma sabitux! U haqqa! Le, tajjeb allura, jien biss il-baġhal! Jien biss tajjeb biex inhammeġ idejja. (Iix-XIH) X'inti tagħmel hawn int issa, wara kollox? Għax ma titlaqx minn fejn ġejt? OK, hammiġthom idejja meta kien hemm bżonn, u darba titgħallem ma tinsieix lanqas. Jien kont il-baġhal hawn ġew. Mela se toqgħod tiġi tghidli int hdimtx u ma hdimtx issa? Biex issa telqet hi, dabbret rasha, hallietna hawn infendu għal rasna. Issa hi wkoll. Bhalma għamilt int l-ewwel wiehed!

IX-XIH: Bhalma ġegħiltuni nagħmel intom...

MICHAEL: Ahna! Qas kelli hdax-il sena, u twaħhal fija! X'ridtni nagħmel lili? X'ridtni nagħmel, għid?

IX-XIH: Xejn. Ma kien hemm xejn x'tagħmel.

RIENI: Issa x'jimporta imma! Li sar sar! Ejja nagħmlu paċi lkoll! (*tbus sebaġħha ż-żgħir u tagħtih lil* MICHAEL *biex ibusulha*) Ejj' ninsew, pupu! Għadda ilma minn taht il-pont... u *che sarà*, *sarà* xi tghidu!

MICHAEL: U int tindahalx! U x'għandu x'jaqsam? X'għandu

x'jaqsam? X'int tghid int? Qatt m'int kapaçi tiehu qahba haġa bis-serjetà int?

RIENI: U mhux ghalhekk nogħbok lilek? Ghax inhallik qahba ma tehodnix bis-serjetà? Mela allura!...

MICHAEL: (*lix-XIH*) X'ridtni nagħmel?... (*imma tilef il-fil, jew il-herqa biex ikompli jhaqqaqha*) Hemm int, x'kont qed ngħid?

RIENI: Tara kif insejt, smajt minni? X'ma nhobbokx! Xi tghid? Immorru niehdu pizza? Taf li ghadna ma hadna xejn minn nofsinhar!

MICHAEL: Eh, u thallas int?

RIENI: Oh, x'keghdin jisimghu kedawna widnejna! OK, inhallas jien! Bhas-soltu! Basta nitilqu 'l barra minn hawn! Bin-nejk in-nejk, għandek tghid, x'għamlitilkom din ommkom ukoll! Hemm bżonn taħsbu x'sejrin tagħmlu int u huk, issa li r-renta spiċċut!

MICHAEL: Nispera għadhom m'għalqux. Għandi ġuh ta' nagħma! (*jilbes il-ġlekk*)

RIENI: Ċaw, Xih, *it's been a pleasure!*

IX-XIH *jgħolli idu kemm kemm b'tislma iżda ma jiċċaqlaqx.*

MICHAEL *ikun se johroġ, iżda mbagħad idur lura.*

MICHAEL: Int se tibqa' hawn?

IX-XIH: Xi ftit. Mhux se ndum.

MICHAEL: Aghmel int. (*pawsa qasira, ifeġġlu hsieb*) X'gejt tagħmel hawn int wara kollox? X'ridt?

IX-XIH: (*jgħolli spallejh*) Hekk...

RIENI: (*timitah*) Hekk! Ejja, Mikey. Thallihie x tiksaħlek aktar dik il-pizza, hanini!

MICHAEL *jidhaq.*

RIENI *timitah, dahqa falza. It-tnejn iduru biex johorġu.*

IX-XIH: (*in extremis*) Isma', jekk trid hemm il-lažanja fil-friġġ,

ta!

MICHAEL: (*idur*) Lażanja?... X'lażanja?

IX-XIH: Fil-frigġ. Kemm issahhanha ftit.

MICHAEL: (*ċajta sabiha*) Lażanja! Fil-frigġ! Ara fejn qatt rat lażanja dik il-frigġ! (*jidhaq*)

RIENI: (*dejjem timitah*) Ha, ha, ha!

IX-XIH: Fi ftit minuti nsahhanha!

RIENI: Lażanja! U ejja, Michael!

MICHAEL: X'kull wahda! (*imma bejn haltejn*)

IX-XIH: Hemm il-mozzarella mqattgħa wkoll, u xi ftit zalza extra.

MICHAEL: Int ġibt il-lażanja?

IX-XIH: Friska, għamiltha jien. Hemm, fil-frigġ. Hemm, mur ara.

MICHAEL *jeżita għal sekonda, imbagħad jersaq lejn il-frigġ.*

RIENI: Michael!... U ejja!

MICHAEL *jiftah il-frigġ. Jibqa' wieqaf issummat, ma jridx jemmen lil għajnejh.*

MICHAEL: Jesus H. Christ! (*jiftah qartas*) Ġobon, eh? (*ixomm*) U pamiġġan ukoll! (*inaqqar, jiftah qartas iehor*) Da' x' inhu?

IX-XIH: (*jersaq*) Zalzett ta' barra. Taljan. (*jagħtih qartas iehor*) U Provolon.

MICHAEL: Ġobon tat-tursien! Tajtha għall-ġobon int hawn!

IX-XIH: Hemm, dak perżut. Virginia Baked Ham. U hemm il-Parma Ham ukoll.

ALISTAIR *jitfaċċa fl-indana, xi basket b'xirja f'idu.*

MICHAEL: (*dejjem inaqqar, jiftah il-bieba tal-friżer*) Ġiež, dan imballat kollu laham? U dan? Torrone! Tartufo!... U da'? Da' pastizzi? Iva qahba pastizzi ffrizati, jaqq?

IX-XIH: Ghal Alistair...

MICHAEL: ...Hawn biex se nghabbu, Xih!

IX-XIH: ...Barra min jaf kemm kien ilu ma jduqhom...

ALISTAIR: Grazzi. Stajt ma ġibthom xejn ghalija.

RIENI, *maħsuda, twerżaq.*

Dlam.

Il-Hames Xena

Ftit wara.

ALISTAIR u MICHAEL *madwar il-mejda jieklu bil-kwiet. Donnhom ilhom ma jieklu hekk tajjeb. RIENI bilqiegħda bejniethom, imma tteftef biss, kultant thares lejn ALISTAIR jiekol, tosserva l-manġieri puliti tiegħu, kuntrast mal-guffaġni ta' MICHAEL. IX-XIH idur magħhom, kultant jghaddilhom ġobon, kultant xi ftit zalza. Xi fliexken birra fuq il-mejda. Idoqq l-arloġ tal-forn. IX-XIH imur jifthu u jġib hbejżiet bit-tewn u ż-żejt taż-żebbuġa. Jghaddu xi waqtiet ta' skiet.*

RIENI: X'ifuhu wkoll! Fejn tghallimt issajjar hekk, Xih?

IX-XIH: Il-bżonn iġieghlek.

RIENI: Kont kok? Le, tghidlix! Bilfors Chef, u Cordon Bleu jkolli nghid!...

MICHAEL: X'ġejt tagħmel?... (*halqu mimli, jibla'*) ...X'ġejt tagħmel hawn?

RIENI: ...Kont barra, hux?

MICHAEL: Ghadek – ghadek m'ghedtx... (*jixraq*)

RIENI *ttaptaplu fuq dahru.*

RIENI: *Naughty, naughty!* Titkellimx b'halqek mimli, hanini! Hekk għallmitek il-Mummy?

MICHAEL *jifhem xi ćajta, irid jidhaq u aktar jixraq.*
ALISTAIR, *imdejjaq, jieqaf mill-ikel.*

RIENI: (*tinduna, aktar tkompli*) Issa jghaddilu tibzax! Irid jidhaq, irid jitkellem u jrid jiffanga! Huk dejjem irid jaghmel talanqas żewġ affarijiet f'daqqa!

MICHAEL *aktar jixraq, RIENI ttaptaplu b'aktar sahha.* IX-XIH *imur iġib l-inbid mill-vevtrina u jferraghlu tazza.*
ALISTAIR *iqum u jwarrab mill-mejda.*

IX-XIH: Ghad hemm it-tartufo jekk trid, Alistair.

ALISTAIR: Marli l-aptit.

RIENI: U ejja! (*iżżomm lil ALISTAIR minn idu*) Hi, imma jien minghajr deżerta ma ninteliex! Talanqas ġib wiehed lili. *Please, Alistair?*

ALISTAIR *jinhall mill-qabda t'idha. Jersaq bla kliem lejn il-frigġ u johroġ il-ġelat. Jaghmilulha fi plattin u jmur jitolqu quddiemha bla wisq galbu.*

RIENI: *Thank you!* Daqs il-Papà tinqala'!

MICHAEL: U jiena? Jien iswed jew? Tiegħi fejn hu?

IX-XIH: Ġej. (*lil ALISTAIR*) Mur, poġġi hemm. Issa ngħib jien.

ALISTAIR: Se terġa' tibda bl-inbid int?

MICHAEL: Nibda u nispićća!...

ALISTAIR: Kieku kienet hawn ix-Xiha...

MICHAEL: M'hix imma! U tiksirlix sormi aktar bix-Xiha. Domnu u mietet! U daqshekk! (*jixrob*)

IX-XIH *iġib ġelat lil ALISTAIR u lil MICHAEL.*

ALISTAIR: Ghedtlllek thallihx jarah l-inbid 'il dak.

IX-XIH: Hekk jew hekk, m'hemmx aktar. Dak baqa'.

MICHAEL: U int kif taf li kellu l-inbid? (*ebda twegiba minn*

ALISTAIR) Jaqaw, kont taf li kellu jiġi hawn? Kont taf hux?...

ALISTAIR: Ma kont naf xejn.

MICHAEL: Żubbaba! Int dejjem taf kollox! Kollox jghidulek lilek
– dejjem!

ALISTAIR: Ma kont naf xejn.

MICHAEL: Kif taf dwar l-inbid mela?

ALISTAIR: Kont hawn meta ġie...

MICHAEL: ...Jew ċempiltlu int biex jiġi?

ALISTAIR: Qas kieku ridt. Qas kieku kont naf fejn insibu. It-
telefown bil-hsara...

MICHAEL: Eeh!! (*dahqa mqanzha*) Bil-hsara. Meta jaqbillek!
(*ibosslu wahda – jinfaqa' jidhaq*)

ALISTAIR: Kont naf li int kont, hamallu.

MICHAEL *jersaq eqreb lejh u jerga' jbosslu f'wicċu. Jidhaq
aktar u aktar.*

RIENI: (*f'daqqa wahda, b'diverżjoni, sajma sajma*) Lili ċempilli
wkoll.

Pawsa.

MICHAEL: Xiex? Min ċempillek?

RIENI: Alistair.

MICHAEL: Xiex ċempillek?

RIENI: Ċempilli – Alistair. Lili!

MICHAEL: (*lejn huh*) X'ċempiltilha taghmel?...

ALISTAIR: (*fuq kliemu*) Mhux veru.

MICHAEL: Meta? Ghaliex?... X'ridt minnha?

ALISTAIR: Ghedtlllek...

RIENI: Veru. *Lo giurò!*

MICHAEL: X'ridt iċċemplilha taghmel?

RIENI: (*lil ALISTAIR*) Mhux int kont l-ewwel?

ALISTAIR: Meta? Ftit ilu?...

RIENI: Kont taf li qieghda hawn?

ALISTAIR: Kieku kont naf ma... (*jieqaf*)

RIENI: Imma int kont, ammetti.

ALISTAIR: (*lil MICHAEL*) Ċempilt iva!. Biex niċċekja t-telefown jahdimx, OK?

MICHAEL: Meta? (*lil RIENI*) U int kont hawn? X'kont qed taghmel hawn?

RIENI: Ara l-iehor! Issa, ftit ilu qed nghidu! Meta ġejt mieghek! Qabel dhalt int!

MICHAEL: U allura, b'daqshekk? Billi ċempel!... Tahseb li jimpurtani?

RIENI: (*lil ALISTAIR*) Meta dhalt kont taf li qieghda hawn imma.

MICHAEL: ...X'kull wahda wkoll! Ara x'jimpurtani!

ALISTAIR: (*lil RIENI*) Allura, b'daqshekk?

RIENI: Forsi ridt terġa' tarani? Wara das-snin kollha!

MICHAEL: (*iqum mill-mejda*) U fuq kollox – dak? Żgur se jimpurtani minn dak jien! (*jixrob l-ahhar erba' qatriet mill-flixkun*) Qas li kien PJ!.

RIENI: (*tqum bilwieqfa*) Ilek sitt xhur tevitani. Ma ġitekx kurżità tara nbdiltx? Qatt smajtني fuq ir-radju?

ALISTAIR: Kienu qaluli li fuq it-TV kont m'ilux.

RIENI: Ghat-TV sabu 'l xihadd iehor. Wahda iżgħar. Lilek żgur ma toghġbokx. Wahda ma tafx tilbes wehedha, ilibbsuha u jneżżghuha qabel kull programm, biex tidher isbah minn minuta għal ohra, biex il-hin ma jirkibhiex. Mhux għax jien kont tant

hażina, minkejja li ntrikibt. X'jidhirlek? (*piruwett, turih il-figura tagħha*) Int l-artist. X'jidhirlek? Isa, ġudizzju sinċier, spassjonat, eh?...

ALISTAIR: Spassjonat?

RIENI: Kif taf tkun int. Eh, aghar jew ahjar? Ftit ehxen veru, però aktar, aktar ġisem, le?

ALISTAIR: U ixjeh.

MICHAEL: (*jidhaq*) X'tistenna? Eh, x'kont tistenna?

RIENI: Appuntu. Ixjeh. (*nofs dahqa*) U ehxen?

ALISTAIR: Xi ftit.

RIENI: Imma... isbah? L-aqwa li isbah, le?

ALISTAIR: Staqsi lil Michael. Mhux lili.

RIENI: Michael ma jghoddx. L-imhabba ghamja! Barra li dalwaqt ma jibdiex jara art dak! (*idur fuq IX-XIH*) Int forsi – x'tahseb?... (*I-istess piruwett*) Eh?

IX-XIH: (*toghġbu*) Eeh! U hekk, eh! U hekk!

RIENI *tersaq u tbusu fuq xufftejh.*

RIENI: Int biss haqqek bewsa! L-ahjar wiehed fosthom int! Ma nafx kif kellek subien bhal dawn! Veru ma tisthoqqilhomx! U lanqas 'il ommhom ma kont tisthoqqilha jkolli nghid!

ALISTAIR: Le, le, kien jisthoqqilha. Niżgurak. U tinsiex, skond iz-zokk il-fergha. Tinsiex.

MICHAEL: (*jerġa' jmur jiftah il-frigġ, ifittex il-ġobon*) U dak x'inhu, kumpliment jew insult?

ALISTAIR: Jiddependi għal min.

RIENI: Hemm int! Ghadek l-istess. Tiffilosofizza minghajr ma tissogra tghid xejn!

ALISTAIR: Da' ghax ghedtlik hoxna?

RIENI: Le. Niskanta biss kemm hija hoxna l-qoxra li tistahba warajha int!

ALISTAIR: Tabilhaqq. Forsi ghax meta tkun drajt tistenna d-dwiefer jiggranfaw fik, tidra tiehu prekawzjoni wkoll. Istint.

MICHAEL: Min xorob dak l-inbid kollu? Bilkemm hallejtuli beżqa!

ALISTAIR: Jien qas biss doqtu.

MICHAEL: Tajjeb, Xih! Mela int gelgiltu kollu.

IX-XIH idahhal idu fil-but u johroġ il-portafoll.

IX-XIH: Tridx tmur sal-kantuniera ġġib flixkun?

ALISTAIR: *(iqum fuq saqajh)* Pa, se terġa' tibda!

MICHAEL: *(il-kelma ilu snin twal ma jismaghha)* Pa? *(jersaq lejn IX-XIH)* Diġà bil-Pa, eh?... Issa li m'hawnx il-Ma, se nibdew bil-Pa? Diġà?...

IX-XIH: *(jiftah il-portafoll, johroġ mazz liri u jitfagghom fuq il-bank)* Ha, hu. Mur ixtri.

MICHAEL jitlef il-fil ta' x'kien se jghid malli jara dawk il-liri. Jersaq bil-mod.

IX-XIH: Jew immur jien ara!...

Jaghmel biex jerġa' jiġbor il-flus hekk kif MICHAEL jilhaq jaqbad ponn liri.

MICHAEL: Le! Tmur xejn!...

Izda x-XIH malajr jahtaf u jzomm id MICHAEL. Jissaraw ghal bosta sekondi, bejn b'loghob, bejn b'serjetà. Jirbah IX-XIH li sa fl-ahhar jirnexxilu jehodlu l-flus lura.

Izda MICHAEL mhux se jċedi hekk hafif.

MICHAEL: *(issa b'theddida f'lehn, il-pala t'idu miftuha)* Hawn! Dendel 'l hawn! Dendel qed nghidlek!...

IX-XIH *jagħtih il-flus, lira wara l-oħra, u jkompli jagħtih, karta fuq oħra, sakemm MICHAEL, sa fl-aħhar sodisfatt, jagħlaq il-pala ta' idu, imma mhux qabel ma jkun ha xi erba' karti ta' flus sew.*

IX-XIH: Mur! Qabel ma jagħlaq.

MICHAEL: (*b'dahqa harxa*) Is-supermarket qatt ma jagħlaq, ma tafx, Xih? F'liema seklu qed tghix? *Open twenty-four seven, Baby! All night long, Baby! (johroġ)*

Is-Sitt Xena

IX-XIH, *ghadu ftit imriegħex, jibda jizbarazza l-mejda.*

IX-XIH: Morru araw ftit televixin. Issa ngħibkom il-kafè.

RIENI: Trid daqqa t'id?

IX-XIH: Le, halli! Niehu hsieb jien. Mur.

ALISTAIR *ipogġi fuq il-pultruna. Jixghel it-televixin u jdur ifittex il-gwida tal-programmi fuq it-tavolina. RIENI tiġi tpoġġi hdejh. Bir-'remote control' f'idejha ddawwar xi stazzjon jew tnejn bla wisq interess.*

RIENI: (*bla ma thares lejn ALISTAIR*) Pa, eh?

ALISTAIR: Xiex?

RIENI: Sejjahtlu, Pa.

ALISTAIR: B'daqshekk?

RIENI: Kont donnok ilek ma ssejjahlu hekk. Hekk kontu ssejjahlu qabel?

ALISTAIR: Ma nafx. (*pawsa qasira*) Forsi hmistax-il sena ilu...

RIENI: Hmistax-il sena... Żmien twil.

ALISTAIR: Le, għandek żball. Qasir. Iż-żmien... iż-żmien ma jeżistix, Rien.

RIENI: Għalhekk għedtli xiha?

ALISTAIR: ...Ma jfisser xejn. Ladarba għadda, jista' ma jeżistix iż-żmien.

RIENI: Mhux li kien.

ALISTAIR: Mhux li kien?... Ghaliex? Meta kien il-bierah tagħna, Rieni? Tiftakar?

RIENI: Xiex?... Int taf x'kien.

ALISTAIR: Mhux x'kien. Meta! Ghidli. – Nghidlek jien? Li ġara l-bierah, li ġara tmien snin ilu, hmistax-il sena ilu, l-istess, Ghalkemm għadda, il-vojt bejn ġurnata u oħra, bejn sena u oħra, u l-vojt bejn sekonda u oħra....

RIENI: Tibdix thawwadli mohhi...

ALISTAIR: L-istess vojt jibqa'. U jekk issa, jekk għada jeżistu biss għax kien il-bierah, jekk illum u għada gejjin mill-bierah, mela allura llum digà eżista l-bierah... inkella llum ma jeżistix.

RIENI: Alistair, Alistair... Hemm int, bqajt l-istess.

ALISTAIR: L-istess. Imma min jaf, min jaf kieku l-bierah ma kienx dak li wassal għal llum, għal għada? Kieku tista' temmen li dawn qatt eżistew, kieku la llum, u lanqas għada, qatt m'eżistew?... Mela għidli, meta kien il-bierah tagħna, Rieni?...

RIENI *xxenngel rasha.*

RIENI: (*tibdel l-istazzjoni bir-remote*) Ma nafx. Alistair, OK. Ma nafx!

ALISTAIR: Tajjeb, dak biss jeżisti mela! (*jahtaflhar-remote control*) Tippetferih hekk illum? Hemm arahom – hemm – u hemm – Hekk ahjar? Films ta' l-bierah. U issa l-ahbarijiet ta' llum, kull siegħa, kull nofs siegħa. Kif tridhom? U riklami – għamara u ġelati – karozzi u supermarkets... Hemm! Dak – tarah lil dak? Irid jixtri jew ibigh dak? Michael bil-liri f'idejh dak tghid? Imma jekk irrid nista' mmur lura u dak li kien jerga' jiġi... U issa – (*jibdel l-istazzjon*) ...Bahh! Puff! Sparixxa! U aktar

films, mużika u storbju – il-kejbil – u hemm – kliem; ergajna ahbarijiet – teletext, il-programmi ta' għada, u hemm; il-programmi ta' l-bierah – li diġà għaddew – imma għadhom hemm! Tahseb li ma jafux li għadda l-bierah? Għal min qegħdin hemm? Għal min il-bierah ma kienx hawn? Imma jhalluhom hemm – Qisu m'għaddiex... Qishom ma jeżistux – La l-bierah u lanqas illum. Ahna biss neżistu allura?

RIENI: Ma nafx x'int tghid... Int u l-filosofija tieghek!

ALISTAIR: M'hix filosofija din, Rien. Mhux loġhob bil-kliem biss.

RIENI: Biss! Issa għedt tajjeb! Titturmenta ruhek wisq int, Alistair.
Ease-up! Chill out! Tahseb wisq int!...

ALISTAIR: Nahseb wisq? Tahseb li għandi nibża'... għax nahseb? Għaliex nibża'? Jew nibża' għax nahseb?... Nibża'... Nibża' iva. (*jieqaf, donnu jrid ibiddel id-diskors*) Int... tpejjep? Għandek sigarett?

RIENI *toħroġ pakkett tas-sigaretti.*

ALISTAIR *ihares, imma dlonk ixejjer rasu; mhux dak li ried.*

RIENI: Għedt tibża'... Minn xiex?

ALISTAIR: Min jaf. Li ma neżistix? Li jekk tahseb, meta tahseb biss, teżisti forsi?

RIENI: Ukoll jekk tahseb li ma teżistix?

IX-XIH *jersaq bil-kafè.*

RIENI: Grazie! Toghġobni int, Xih, imma rabbejtuhom hażin wisq, rabbejtuhom imħawdin u jibżgħu wisq dawn uliedek.

ALISTAIR: Mhux aktar minn ġenituri ohrajn...

RIENI: Missni għedt hi rabbietkom hażin forsi.

IX-XIH: Le. Tort tagħna t-tnejn. It-tnejn konna nbeżżgħukom... għalkemm l-aktar hi.

ALISTAIR *iqum u jmur lejn il-bitha. Pawsa.*

IX-XIH: (*ihares lejh*) Iva. Rabbejniedhom jibzghu minn kollox. Mill-ilma, minn nar u ilma, minn xemx u xita... Qatt ġurnata hdejn il-bahar; dejjem hemm barra, jilaghbu fuq l-andar, basta ghad-dell, basta ma jersqux lejn il-bir. Ghax hemm barra wkoll, hemm kellna nbezzgħuhom bil-belliegħa, il-belliegħa fil-bir, li ma jmorrux jixxabtu u jaqghu. Kif werwirniekom. U kemm kontu tibzghu.

ALISTAIR: (*bla ma jdur, jgholli spallejh*) Kulhadd jibza' minn xihaga.

Hekk kif IX-XIH ikompli jitkellem, ALISTAIR wara ftit idur lejn it-televisin u jkompli jbidde l-istazzjonijiet bir- 'remote control', sakemm sa fl-ahhar jixghel vidjow li hemm digà fil-vidjorikorder,

IX-XIH: ...Dak li qatt ma stajt nahfer lili nnifsi wara li tlaqt. Kemm xtaqt inkun hawn narakom tikbru, lest nghidilkom u nispejgalkom kollox, il-misteri tal-hajja... Kemm xtaqt. Imma kif stajt niprotegikom, nevitalkom il-biza' ta' dar bla missier?... Altru minn belliegħa fil-bir! Imma dik, dik talanqas stajna evitajnihielkom.

ALISTAIR: Ma kinitx tkun dik, kienet tkun ohra.

IX-XIH: Hekk hu. Kienet tkun dik il-mishuta qabla.

ALISTAIR: Dik ukoll.

RIENI: Qabla?...

ALISTAIR: Majjistra.

IX-XIH: Majjistra, qabla... Ġabitkom fid-dinja bhalma ġabet ir-raħal kollu, u għax mingħaliha ġabet lil kulhadd fid-dinja, lili, lil ommok, lil nanntek saħansitra, kienet taħseb li kellha dritt tidhol f'kull dar kif u meta trid! U tagħti pariri u tivvinta hxejjex u duwa li trid, ikollok suffejra jew naqra ta' rih, dejjem

trid tghaddi taghha. Kont ghedtilha 'l ommok ma ddahhalhiex hawngew. Ma kellix bżonn qabla ghal uliedi jien.

ALISTAIR *ixengel rasu.*

IX-XIH: ...Kellha lili ommok! Kont kapaçi ngib bhima fid-dinja ma kontx kapaçi ngib 'il uliedi?... Imma ghalxejn. Biex ara x'gara. Spicçajtu tpattu intom. Waqajtu taht difrejha intom ukoll.

RIENI: Ghaliex, x'kienet taghmel?

IX-XIH: X'kienet taghmel? X'kienet taghmel? Meta tkun f'wahda mill-burdata taghha?... (*ixejjer rasu*) Mishuta qabla.

ALISTAIR: Mishuta, iva, niftakar... Nghidlek jien x'kienet taghmel. Niftakar meta kienet tiği tpoğgi maghna, hemm barra fuq l-andar hdejn il-gibjun... (*jaghfas buttuna, pawsa, bir- 'remote control' u jieqaf il-vidjow u l-hoss digà baxx tat-TV jintefa kompletament*) F'xi lejla bhal din, lejla suppost ta' sliem u paçi... Ma kien hemm xejn ghajr raba' fuq raba' dak iż-żmien hemm barra; kont ghadek tista' tara r-ramla hemm isfel, u tisma' ż-żarżir ta' l-iwrieżaq ġej minn kullimkien, minn taht il-harrub, taht is-safsafa, hemm – dak iż-żmien, kienet ghadha hemm, l-ghana ta' l-iwrieżaq ġej minn wara kull hajt tas-sejjiġegh, u minn ġewwa l-gibjun... U hi, hi kienet taf li nibżghu mill-ilma. Ghax imbaghad donnu f'daqqa wahda kien jaghtiha tal-qamar. “Tridux inqajmuha l-belliegha? Eh, tridu nqajmuha?...” U kienet taqbad xi żrara jew çaghka u tixhetha ghal isfel; terfa' lili jew lil Michael biex nittawlu hemm isfel f'dak il-baħħ iswed... U ahna nistennew, nistennew f'dik il-hemda tal-waħx sakemm sa fl-ahħar nisimgħu l-hoss taç-çafçifa meta l-ġebbla tasal fil-qiegh, tikser dik l-eternità tal-waħx. U l-hin kollu t-twerdin taghha f'widnejna, “Arawha tiela' ghalikom issa! Dak li jigrilkom jekk ma tobdux! Arawha ġejja, arawha tiela' ghalikom! Arawha tiela' ghalikom il-

belliegha...” Imma mbaghad, xi kultant, kien veru jaghtiha tal-
genn kultant. Tal-genn tassew! Kienet tinxtehet qisha l-imherwla
lejn il-bir, tixxabbat ghal fuq il-herza, tghaffeg xi wurdiena
tiela minn hemm isfel, u tarma twerzaq u tghajjat “Qed
tisimghuha ssejjahli? Arawnii se naqbez! Arawni se naqbez!
Arawni se naqbez!” U ahna nwerzqu aktar minnha u nghajtu
mwerwrin “Le! Le!”... U hi tidhaq u aktar tghajjat “Arawni se
naqbez! Isimghuha! Lili qed tistenna hemm isfel! Arawni se
naqbez!” U mhux l-ewwel darba li bil-biza’... mhux l-ewwel
darba li...

IX-XIH: U jien, jien u ommok, ahna, ahna nidhqu... Inkredibbli
Nidhqu u noghxew! Ma nafux ghaliex, imma nidhqu u noghxew
qisna boloh!

RIENI: Tidhqu.

IX-XIH: Nidhqu iva.

RIENI: Tidhqu bil-biza’ forsi. Intom ukoll. Ghax tiftakru – ghax
intom ukoll minn hemm ghaddejtu, mhux veru? Hekk
rabbewkom ukoll lilkom, f’ xifer il-bir. Allura tidhqu wkoll.
Ghaliex le?

IX-XIH: Hekk hu. Ghaliex le? Kont bsart li int tifhem, talanqas. U
ma tlumniex sa barra...

*F’daqqa wahda l-vidjorikorder li kien fuq ‘pause’ jintefa, u
jinstema’ biss it-textix itarrax geg mis-sett.*

ALISTAIR: (*waqt li ghalxejn jipprova jitfi t-televisin, jew jerga’
jsib stazzjon*) X’jigifieri ma tlumekx! Xi tridha tifhem dik!...
X’tifhem dik fuqna, Pa? X’qatt tista’ tifhem?... (*jarmi r-
‘remote control’ minn idu*) Ma missekx hallejtha, Pa. Ma
missekx.

IX-XIH: Naf, Alistar, ahfirli issa naf...

RIENI *tiehu r-‘remote control’ u twaqqaf l-istorbju tat-*

televixin. Taqa' s-sikta.

ALISTAIR: (*hdejn il-bieb tal-bitha, wieqaf ihares 'il barra hekk li wiċċu ma jidhirx, lehen hiemed – qed jibki?*) Le, ma tafx, ma tafx, Pa. Lanqas int ma taf kollox. Hemm ghadha... Hemm ghadha, Pa.

IX-XIH: X'ghadha hemm, Alistair?

ALISTAIR: Ma marritx...

IX-XIH: X'ghadha hemm?

ALISTAIR: Hemm ghadha. U maghha, Pa, qatt hsibt, Pa, min hemm aktar hemm isfel maghha? U ommi, ommi fejn marret?

IX-XIH: Ommok?...

ALISTAIR: Eh, fejn marret? Hemm isfel hi wkoll, tghid Pa, maghha? Hemm isfel, Pa? Maghha?

IX-XIH: Xxxx! Iskot! (*warajh sew, iqieghed idu fuq spallejh donnu jrid jghannqu*) Tibżax, Tibżax, ibni. Issa hawn jien. M'hemm xejn aktar minn xiex tibża', ibni...

ALISTAIR: (*ixengel rasu bil-mod*) Hemm. Hemm jien, Pa. Hemm jien. Int... int ma tafx, lanqas. Hemm jien.

RIENI *taghfas buttuna u tixghel il-vidjorikorder. Il-hsejjes tal-party: ilhna jkantaw "Happy Birthday, dear Alis ...Happy Birthday to you!" Ċapċip, tisfir, eċċ.*

Siparju bil-mod.

Tmien l-Ewwel Att

IT-TIENI ATT

Dawk li jifirhu, bhallikieku ma jifirhux;

Dawk li jixtru, bhallikieku m'ghandhom xejn.

L-Ewwel Xena

L-istess xena. Jumejn wara.

Il-Hadd filghodu. Jinstemghu 'l boghod xi qniepen.

Kollox l-istess bhal qabel, biss issa l-post hu nadif tazza u fuq il-bank tal-kċina hemm forn majkrowejv f'rokna tal-fuglar u magna tal-kafè ta' l-elettriku bil-kafè lest ġo karaffa tal-ħġieġ. L-apparat tat-telefown inbidel ukoll ma' apparat aktar modern.

Jidhol ALISTAIR mil-lemm. Għadu jqum u liebes flokk ta' taħt tas-sajf u qalziet qasir ikkulurit ta' paġama hafifa. Jersaq lejn il-kċina u jaqbad flixkun tal-plastik bl-ilma u jkun se jagħmel il-mishun fil-kitla meta jintebah bil-magna tal-kafè. Jersaq ixammem, imbagħad iħares madwaru, donnu jistenna jara lix-XIH. Jiehu magg u jibda jferra' l-kafè.

Jidhol IX-XIH minn barra; ġej mill-quddies u għandu mazz gazzetti f'idu u kaxxa bil-pasti.

IX-XIH: Poġġi; issa ngiblek jien.

ALISTAIR: M'hemmx għalfejn. Naf nagħmel kafè.

Iferra' l-kafè u jmur mal-mejda. IX-XIH ipoġġi l-kaxxa pasti fuq il-mejda u jiftahha.

IX-XIH: Hu. Harġet ġurnata ta' l-ghaġeb wara lejl bhal dak! Ghax ma toħroġx ftit passigġata sal-wied! Tara kemm jagħmillek

tajjeb. Hemm riha ta' hamrija mxarrba veru taqsamlek qalbek.

ALISTAIR, *donnu ma semghux, jiehu belgha kafè.*

ALISTAIR: (*mument ta' paniku*) Da' bl-ilma tal-bir ghamiltu?

IX-XIH: U x'tal-bir!... (*izda dlonk aktar prudenti*) Le, b'tal-flixxun ara, b'tal-flixxun, OK?

IX-XIH *idur lejn il-mejda jqalleb il-gazzetti, ihares lejn il-headlines imbaghad jagħzel sewwa gazzetta minn fosthom u jagħtiha lil ALISTAIR. Dan jaççettaha bla hsieb u jkun diğà fetahha għall-pağna preferita tiegħu meta jintebah kemm qisu diğà qed jehodha bi drawwa. Jitlaqha fuq il-mejda. Ihares lejn IX-XIH li dar lura lejn il-kçina u fetah il-frigğ biex johroğ il-laring magħsur u l-butir.*

ALISTAIR: (*itiegħem il-kafè*) Michael għadu ma qamx?

IX-XIH: Qas dahal m'għadu sa fejn naf jien.

ALISTAIR: Għamel lejl shih barra?

IX-XIH: Is-Sibt kien il-bierah, le?

ALISTAIR *ikun se jghid xihaga izda minflok jaqbad il-gazzetta u jiftahha bil-herra.*

ALISTAIR: (*jghidha*) Il-Ma kienet tghidlu xihaga žgur.

IX-XIH, *twegiba fil-ponta ta' lsienu, imma jrażżanha. Jixghel il-majkrowejv, imbaghad imur jixrob ftit kafè waqt li jagħti harsa hafifa lejn il-gazzetti. Pawsa.*

ALISTAIR *iressaq il-kaxxa bil-pasti lejħ u jagħzel kannol. Imbaghad ihares fit-tul lejn IX-XIH.*

ALISTAIR: Ma niftakrekx hekk.

IX-XIH: (*bla ma jgholli harstu*) Hekk kif?

ALISTAIR: Hekk: donnok taf xi trid, taf x'int tagħmel. Ma niftakrekx hekk.

IX-XIH: Se nerğghu nibdew fuq hekk? Illum, il-Hadd imqaddes?

ALISTAIR *xorta donnu għadu jistenna twegiba.*

IX-XIH: Ma kinitx thallini nkun hekk. Ma stajtx inkun.

ALISTAIR: U issa tista'.

IX-XIH: Qed nipprova.

ALISTAIR: U taf xi trid?

IX-XIH: Nahseb.

ALISTAIR: Għadek m'gheditilniex x'gejt...

Idoqq il-buzzer tal-majkrowejv. IX-XIH jiftah il-forn u johroġ platt bil-bajd, bejken u towst. Jieħdu u jpoġġih quddiem ALISTAIR.

ALISTAIR: Għeditlek; m'iniex imdorri niehu brekfast filghodu...

IX-XIH: Il-bierah hadtu.

ALISTAIR: Il-bajda biss.

IX-XIH: U biċċtejn towst.

ALISTAIR: Biċċa wahda...

IX-XIH: U illum forsi tiehu l-ohra!

IX-XIH imur lura jġib il-laring magħsur. ALISTAIR iwarrah il-platt minn quddiemu u jerga' jiftah il-gazzetta. IX-XIH xorta jpoġġilu l-laring magħsur hdejh u jmur lura bilwieqfa mal-bank, jaqra l-gazzetta. Wara ftit ALISTAIR, donnu bla hsieb, jiehu l-laring magħsur u jixrob. Ftit wara jiehu biċċa towst u jkompli jaqra.

Jintsema' jinfetah f'daqqa l-bieb tal-kantina. Ftit sekondi wara, mitfughin 'il fuq mit-taraġ, jidhru herġin żewġ buzijiet ta' raġel u, dlonk wara, gakketta. Jitla' MICHAEL minn isfel. Liebes xi ftit dizutli, donnu raqad bil-hwejjeg b'kollox u għandu bżonn tqaxxira lehja sew.

MICHAEL: X'hin hu?

ALISTAIR: Mela int hawn? Fi x'hin dhalt?

MICHAEL: X'hin hu? (*johrog lejn il-bieb tal-bitha*) Ibbnazza jew?
 IX-XIH: L-ghaxra neqsin ghoxrin. (*imur jippreparalu l-kolazzjon*)
 Forsi taghmel xi halba ohra.

ALISTAIR: X'ghamilt bl-arlogg? Laghbtu wkoll?

MICHAEL: M'hix affarik. (*jaghti harsa sew 'l barra – sodisfatt*)
 He! He! Aghmel, ja xita aghmel, halli jikber il-haxu!

Ipoġġi mal-mejda. Jiehu l-kafè ta' ALISTAIR u jixorbu waqt li jehodlu wkoll xi folji mill-gazzetta. ALISTAIR jarah se jharislu wkoll lejn il-platt bl-ikel u dlonk jiġbdu lejha.

MICHAEL: X'ghamli s-Sirens? Kif spicċaw?

IX-XIH: (*mill-kċina*) Ghandujkun tilfu.

Tokki ta' qanpiena tal-knisja.

MICHAEL: X'tilfu, kienu tlieta minn fuq!... (*jaqra fil-paġna ta' l-isports*) Ara haqq dik il-qahba! Ma tiġinix wahda tajba!

IX-XIH: Ejja, biżżejjed ara! Trid tiehu xihaga?

MICHAEL: Xiex? Int lili qed tghid biżżejjed?

IX-XIH: X'se tiehu?

MICHAEL: U aghmel int! – Dik ta' l-ghaxra li qed iddoqq?

ALISTAIR: Xiex?

MICHAEL: Il-quddies, xiex!

ALISTAIR: Ghaliex? Tghidlix sejjer il-quddies int!

MICHAEL: Ghaliex le? Jekk irrid immur, immur, ghaliex le? Din Malta kattolka ghadha, mhux l'Amerka sahta t'Alla tieghek!

ALISTAIR: Iva, forsi ghax hawn aktar insara hżiena Malta milli nsara tajbin l-Amerka, minn daqshekk veru!

MICHAEL: Lilek baqghu ma kkonvertewx!

ALISTAIR: Ghaliex, min ikkonvertik lilek? Rien?

MICHAEL: Rien eh, u aktar milli tobsor int! U forsi PJ jahsel

jikkonvertini xi ftit iehor ukoll illum! Basta nroxxlu ftit ilma mbierek.

ALISTAIR: Trid titmejjel int.

MICHAEL: Le, nitnejjek irrid! Imma veru. Qaluli li jekk irrid inkellmu l-ahjar nipprova naqbdu l-Hadd filghodu. Dejjem imur tal-hdax San Pawl. Jekk ma jkunx hemm tigrijiet il-Marsa. Però, ikolli nghid ihassruluhom sejr in dalghodu wara dak id-dilluvju dal-lejl. U jalla jerga' jaghmel!

ALISTAIR: Tghid mhux ghax titlob ghax-xita int.

IX-XIH igib platt bil-kolazzjon ta' MICHAEL u jpoġġilu gazzetta hdejh.

MICHAEL: Grazzi, Xih! Int, m'hawnx ghalik!

ALISTAIR: Isma' l-iehor issa! Waqa l-ass!

IX-XIH ma jaghtix kas u jerga' jmur jaqra l-gazzetta. Jixghel ir-radju, imma jzomm il-muzika baxxa; ghana folkloristiku.

MICHAEL: (*iqalleb il-gazzetta l-ohra*) Tghid ta' dawn ibbidluhom ir-riżultati tal-waterpolo? Tghid hemm xi çans? Eh, kieku tajjeb? Dawn jirrapurtaw rebha għall-partitarji tagħhom u l-ohrajn jghidu li rebhu tagħhom, hekk, biex hadd ma jiġġieled. Dik tkun solidarjetà, eh!... Lee! Ma tarax imma!... Però, għad naslu, għad naslu, xi tghid, Xih?

IX-XIH: (*bla ma jgholli rasu*) Ma niskantax, ma niskanta xejn.

ALISTAIR ixengel rasu. Silenzju għal ftit sekondi.

MICHAEL: Għalfejn dal-gdiedem mieghu, int? Wara kollox, issa li hemm hemm. Ahfer u insa. Hekk jew hekk, ix-Xiha, dik marret u dabbret rasha; m'hemmx għalfejn aktar mutetti mieghu. Biġġel, biġġel ghax iż-żmien ibiddel, sieheb.

ALISTAIR: X'int tghid?...

MICHAEL: Biġġel! Qed nghidlek. Jien hekk jew hekk, ibda biex

qatt ma tajtu t-tort kollu sa barra, eh...

ALISTAIR: Le, tassew, mhux sa barra! Sirt veru Kristjan int f'daqqa wahda! Rajt id-dawl sa fl-ahhar!

MICHAEL: U mela. Toqghod twahhal fih, dejjem fih, tal-problemi tieghek! Kun ottimist, ibni! Ahseb fil-futur!

ALISTAIR: Issa tassew qed tbezzaghni. Ghandek xihaga f'mohhok int dalghodu, tghidlix...

MICHAEL: Huwa intant f'mohhi!... Iva x'ghandi?

ALISTAIR: Xihaga. U ghandhom x'jaqsmu l-flus, tigix tghidli.

MICHAEL: Il-flus, il-flus! Minn daqshekk...

ALISTAIR: Ghalfajn dil-premura kollha biex tara lil PJ? X'inhi din l-affari urgenti mieghu?

MICHAEL: (*donnu jahsibha ghandux jghidlu*) Iva... mela. Ghax fejn jidhlu l-flus, ha nghidlek, bilfors trid... (*ihares lejn IX-XIH u jinduna li qed jisma' attent – jerga' jibdielu*) Imma le, mhux ghalissa, dalwaqt, imma mhux ghalissa. Ara, int ghax ma tigix mieghi dalghodu?

ALISTAIR: Fejn? Il-quddies?...

MICHAEL: U l-quddies, il-quddies... Jekk trid noqoghdu nistennewh barra! Imma l-ewwel irrid inkellmek. Rasi u rasek.

ALISTAIR: (*ihares lejha, imbaghad*) Le. Grazzi. Ahjar le.

MICHAEL: Ghaliex le? (*ibaxxi lehnu*) Din tinteressa lilek daqs kemm tinteressa lili. Ghedtlu lix-Xih li ghandek bzonn il-flus? U flus ... flus flus? Eh?

ALISTAIR: Ahjar le. M'hemmx ghagla. Hekk jew hekk, jekk din xi ohra minn tieghek, anqas ma nkun naf, ahjar.

MICHAEL: Aghmel int! Wara kollox m'ghandix bzonnok lilek! Fejn qatt sibtek lilek wara kollox! (*iqum u jaghmel biex johrog*) Aghmel int! Jien sejjer inqaxxarha.

ALISTAIR: Biex diehel il-Belt, b'tal-linja? Jew ma Rieni?

MICHAEL: Ma' Rieni. Ghaliex?

ALISTAIR: Taqtaghni sal-Bombi?

MICHAEL: Naqtak sal-Belt. Basta tkun lest.

ALISTAIR: OK.

MICHAEL *johroġ*.

ALISTAIR *iqum u jkun se johroġ warajh imbaghad donnu jiftakar fix-XIH. Jiġbor il-platti mill-mejda u jmur iqeghidhomlu fis-sink.*

IX-XIH: (*inizżel il-gazzetta*) Halli Alistair; issa niehu hsieb jien.

ALISTAIR: Jekk trid daqqa t'id...

IX-XIH: U le, mur! Mur biddel.

ALISTAIR: OK. *Thanks.*

It-Tieni Xena

ALISTAIR *idur u jkun se jkompli hierēġ, iżda donnu qed jahsibha ghandux jghidlu xihaga ohra. Hekk kif donnu jiddeċiedi li jiftah halqu, jintefghu minn isfel minn ġol-kantina żewġ buzijiet ta' mara u dlonk wara titla' kuta kuta RIENI u titfaċċa taht l-arkata.*

Mahsud, ALISTAIR jieqaf ihares lejha. Tidher ghadha kemm qamet; il-make-up imżelleġ, il-libsa mkedda tal-party ta' l-bierah u xagharha mhabbel jaghtuha dehra diżutli, hekk li ftit baqagħlha mis-sofistikaġni tas-soltu.

RIENI: (*la xtaqetu jaraha hekk u lanqas hemm, imma ma tridx turi*)
Hi!

ALISTAIR *sa fl-ahhar jiċċaqlaq u jhaffef 'il barra bla kliem xejn.*

RIENI: Bongu lilek ukoll!

Tara li X-XIH ukoll baqa' wieqaf ihares lejha.

RIENI: Iva x'jien jien, il-Medusa? M'iniex daqshekk kerha, *come on!*

IX-XIH: (*jiċċaqlaq*) Bongu. X'tiehu? Kafè?

RIENI: Iswed. Tlieta zokkor, *please.*

RIENI *tmur tpoġġi mal-bank.*

Pawsa.

RIENI: (*biex tkun qalet xihaga*) Ghamluh sabih hemm isfel ukoll.

IX-XIH: Ghadni ma nżiltx.

RIENI: Ma rajtux? U hemm il-kobor ukoll!

IX-XIH: Naf. Niftakar.

RIENI: Michael qal li kellu hsieb jagħmel appartament shih ghalih hemm isfel.

IX-XIH: Hekk qallek?

RIENI: Separat naturalment. Irid jagħlaq dan il-bieb u jhalli l-iehor biss, fuq barra, biex żgur ikun maqtugh kompletament. (*bi sfida*) Il-kamra tas-sodda biss lehaq lesta imma. Talanqas konsistenti fil-prijoritajiet tieghu, ma tahsibx?

IX-XIH: (*jagħtiha l-kafè*) Tlieta zokkor?

RIENI: Tlieta. Diplommatiku wkoll int. Ara kieku kont jien kont nistaqsi: U tieghek: x'inhuma l-prijoritajiet tieghek, Sinjorina? Le; mhux int imma, għax int diplomatiku. Don iehor li wliedek m'għandhomx. Int żgur li int missierhom?

IX-XIH: Żgur.

RIENI: U kavalleresk ukoll. Sa l-ahhar, u minkejja kollox. Ta' l-ghageb!

IX-XIH: Le, il-verità biss.

RIENI: Heqq, imma x'inhi l-verità, staqsa Pilatu. (*tixrob ftit kafè, imbaghad*) Tinnota kif Ġesù kien l-uniku li seta' jaghtina r-risposta definittiva u baqa' ma wiġebx? Tghid ghaliex?

IX-XIH: Ġesù kien il-verità.

RIENI: U ghadek temmen. Minkejja kollox.

IX-XIH: Minkejja kollox. Studjajt il-filosofija int ikolli nghid.

RIENI: Le, ghamiltha m'ibnek. M'ibnek l-iehor. Dak li jistaqsi hafna, imma jistaqsi biss.

IX-XIH: Dejjem xtaqt stajt nistudja l-filosofija. Talanqas hu studjaha floki.

RIENI: Ma tantx jidher li ghamlitu ferhan b'dak li skopra.

IX-XIH: X'tahseb li seta' jaghmlu ferhan?

RIENI: Jien żgur ma stajtx.

Pawsa qasira.

IX-XIH: Hallik tipprova?

Pawsa qasira.

RIENI: Hallini. Ma stajtx.

IX-XIH: U Michael?...

RIENI: Michael?... Forsi żerżaq xi ftit il-maskra tad-diplomazija, jew sejra mqarrqa? (*tiehu nifs*) Michael... Iva, dak issa jahseb li stenbah minn raqda twila. Issa sa fl-ahhar jahseb li jista' jaghmel kollox. Skopra l-Amerka. Miskin.

IX-XIH: U Alistair?... Skopriha l-Amerka

RIENI: Oops! Hemm int! Bye-bye, maskra! (*pawsa waqt li tixrob il-kafè, imbaghad*) Alistair ma nahsibx li messu ġie lura hawn, ma jidhirlekx?

IX-XIH: X'ghedt li jismek int?

RIENI: Rienì.

IX-XIH: Rieni biss?

RIENI: Rieni... Irene, insomma. Dik tar-radju, filghaxija, fuq l-RTS. Qatt ma smajtu l-programm tieghi?

IX-XIH: (*ixejjer rasu: le*)

RIENI: Ghaliex, ma kontx taf? Hadd ma qallek min jien?

IX-XIH: (*l-istess*)

RIENI: Hadd. U int ma staqsejthomx?

IX-XIH: (*l-istess*)

RIENI: Naturalment. Ghax magghom diplomatiku dejjem int. Diplomatiku żżejjed però forsi. Mhux dejjem haġa tajba. Irid ikun hemm żmien, jiġi waqt meta tghid issa biżżejjed! Meta ddu fuqhom u tghidilhom: Ja qatta għażzenin, ja qatta bghula bla sinsla, min hi din it-tfajla li dahhaltuli f'dari? Min hi din il-qahba li raqdet hawn taht is-saqaf tieghi dal-lejl? B'liema dritt?

IX-XIH: Jien m'ghandix dritt.

RIENI: Int missierhom le? Talanqas tghid li int missierhom.

IX-XIH: Missierhom. Missierhom, iva! Dak hadd ma jista' jiċhaduli. Qatt.

RIENI: Mela allura! Li kienet ommhom, kienet tghidli! U kif! Qas biss kien jissogra jressaqni 'l hawn Michael kieku, ibqa' ċert!

IX-XIH: Imma jien m'ghandix dritt. Din m'hix dari, imma darhom.

RIENI: Imma kienet tieghek qabel le?

IX-XIH: Kienet. Ċedejtlhom kollox meta tlaqt. Ghax hekk riedet hi...

RIENI: Ġeghlikek? Hallejtha tehodlok kollox?

IX-XIH: Kollox.

RIENI: ...Kollox?

IX-XIH: Kollox: l-art, il-bhejjem, ir-razzett, il-ftit flus, ... U t-tfal.

Kollox.

RIENI: Qaxxritek haj!

IX-XIH: Kellha dritt. Kien tort tieghi. Kont hliftilha. Qarraqt biha imma. U bihom. Kien ġust li jkun hekk.

RIENI: Kulhadd jiżbalja. Kieku kelli nhallas jien ta' l-iżbalji tieghi kollha!... Iġibuni sabiha kieku! Altru milli Medusa!

IX-XIH: Ippruvajt inhallas, inpatti. Kont nibgħatilha ċekk kull xahar. Imma qatt ma sarrfithom. Talanqas, sa tliet xhur ilu.

RIENI: Tliet xhur ilu? Ghaliex? X'gara tliet xhur ilu?

Jidhol MICHAEL. *Għamel xagħru u biddel biex johroġ. F'idu għandu electric shaver u mera.*

MICHAEL: Ma jimpurtax nużaha din, hux Xih? Tieghi saret ma taqta' xejn.

IX-XIH: Le, hudha. Però zommha dejjem ipplaggjata fejn sibtha. Dik *rechargeable*...

MICHAEL: OK, OK. Naf!

RIENI: Michael, kemm ilu issa meta għedtli li marritlek tajjeb dik l-affari? Meta għedtli għamilt ftit flus ġmielhom?

MICHAEL: (*difensiv*) X'affari?...

RIENI: Xi tliet xhur ilu, meta ridt li naharbu harba sa Amsterdam u kellek xi tghid max-Xiha? Tliet xhur ilu kien le?

MICHAEL: Issa mhux Amsterdam sejrin. U aħjar tmur tirranġa ftit ruhek int jekk ġejja magħna. Ma tafx kif PJ ifettillux jistedinna fuq il-jott tiegħu forsi.

RIENI: Magħna?... Min ġej aktar?

MICHAEL: Alistair; kemm niddroppjawh xi mkien. Haffef.

IX-XIH: Jekk tridu tistgħu tiġu tieklu lkoll hawn wara. Se naghmel fenek bit-tewn u l-inbid, kif kienet tagħmlu x-Xiha.

MICHAEL: Fenek, eh? Tentazzjoni kieku! Ghalkemm fil-fatt, ma nafx qattx indunajt, kienet iżzomm idejha fl-inbid dik! Altru milli kienet izzomm! Hemm ukoll.

IX-XIH: Indunajt, indunajt.

MICHAEL: *(lil RIENI, b'taptipa fuq il-warrani)* Haffef! *(lix-XIH, huwa u hiereg)* Ibqa' ċert li jekk ma mmorrux ma' PJ hawn niġu! *(lil RIENI, li ftit jidher li ghandha hajra tiċċaqlaq)* Int trid tibqa' l-art jew? Haffef ftit!

RIENI: Skużani, insejt li l-karozza issa saret tieghek ukoll!

MICHAEL: U iva, tieghi, tieghek! Jekk li għandi f'mohhi jirnexxi, Porche l-ewwel haġa li nixtrilek!

RIENI: Iva, nista' nahseb! Ġa qed inhossha dik iż-żiffa friska, friska ma' wiċċi, xaghri jittajjar mar-rih, l-arja pura tal-konkrit, siment u diesel timlieli mnifsejja! ...L-arja biss imma ghandek s'issa.

MICHAEL: Hemm int! Bħall-ohrajn! Ma ttinix nitfa fiduċja, inkorraġġiment! Imma għad nurikom, nurikom ilkol! Ibq'hawn jekk trid! *(johrog)*

RIENI *tintefa mal-bank bla hajra. Tiftaf il-handbag u toħrog xi affarijiet tal-make-up.*

IX-XIH: Ghandek ċans tiekol xihaġa? Naghmillek?...

RIENI: Le! Ma rrid xejn!

IX-XIH *idur u jibda jipprepara għall-ikla ta' nofsinhar. Johrog il-fenek mill-frigġ, xi borma kbira, xi ftit tewn, flixkun inbid, eċċ, u jibda jferra' l-inbid fil-borma. Imbagħad iqatta' xi sinniet tat-tewn, jghaffiġhom u jqaxxarhom. Ikompli jsajjar waqt li kultant jittawwal mit-tieqa.*

RIENI: Skużani. M'għandix għalfejn nehodha mieghek wara kollox. Mhux htija tieghek li ġibthom fid-dinja. Li saru kif saru.

IX-XIH: Le, veru. U safrattant tieghek tibqa' r-responsabbiltà. Iġibu kunjomok, demmek jiġri ġol-vini tagħhom, u xi ftiit tal-htija tieghek dejjem tingħagen ma' lahamhom. Trid jew ma tridx. U huma dejjem lesti jfakkruk kemm inqasthom. Ma jinsewx. L-ulied l-ehrex inkwiżituri.

RIENI: (*tagħmel il-lipstik*) Ghax huma l-mera tieghek, mera hajja li ma tigdibx. Min jaf min qalha dik...

IX-XIH: Ma nafx. Dak qisu kliem biss, donnu dak. Filosofija tal-popolin...

RIENI: Grazi! Lil Alistair imissek tghid.

IX-XIH: ...Idoqq tajjeb għall-widna kieku, imma ma nafx kemm jista' fih verità.

RIENI: Appuntu. Imma l-verità x'inhì?

IX-XIH: Appuntu.

Hoss minn barra donnu ta' xi magni jew makkinarju kbir qed jibda jithaddem. IX-XIH imur lejn it-tieqa u jittawwal 'il barra.

RIENI: X'ġara?

IX-XIH: Dik il-krejn. U dehlin bil-gafef hemm isfel ukoll. Nahseb li se jibdew iwaqqghu l-lukanda.

RIENI: Illum? Il-Hadd?

IX-XIH: Hekk donnu.

RIENI: Jghidu se tinbena ohra *five star* flokha jekk ituhom permess. Qas temmen. Qas haqq dawk l-eluf li nefqu.

Ikollha tieqaf ghax l-istorbju tal-magni żdied sew.

IX-XIH *jghid xihaga li ma tinstemax u dlonk jaghlaq it-tieqa.*

L-istorbju jonqos xi ftiit.

IX-XIH: Qed jizzettaw il-krejn f'potha għal għada; daqt jieqfu

jkolli nghid... (*jieqaf f'daqqa – iżomm rasu donnu muġugh*)

RIENI: (*ma ndunatx*) Sakemm mhux qeghdin bis-sahra. Ghal paga doppja jahdmu kieku...

IX-XIH *jitlaq kollox minn idejh, itajjar xi skutelli jew affarijiet tal-kċina fl-art hekk kif jintlewa tnejn fuq il-bank tal-kċina; jaghti karba u jaghfas idejh mal-ġenb tal-beritta madwar naghsu.*

RIENI: X'gara? X'ghandek! Qed ihossok hażin?

IX-XIH: Le, xejn... Xejn!...

RIENI: (*tersaq u ttipprova twieżnu – tghajjat*) Alistair! Alistair!

IX-XIH: Le, halli. Hallihom... Daqt jghaddili...

RIENI: Alistair! Michael!

IX-XIH: Halli, m'hi xejn! (*jidher qed jistejjer*) Issejjahlhomx!

RIENI *tkompli sejjah, tghinu jersaq lejn sigġu mal-mejda.*

IX-XIH: M'hi xejn. Issejjahlhomx qed nghidlek! Tazz' ilma biss...

RIENI: Tqumx minn hemm. — Michael!

MICHAEL *dlonk jitfaċċa mill-bieb tax-xellug, liebes u lest biex johroġ. Warajh jidhol sparat ALISTAIR, hafi u liebes biss jeans, xaghru mxarrab ghasra għax kien fid-doċċa.*

MICHAEL: X'gara dan l-ghajjat?

IX-XIH: Xejn, xejn ma gara. (*qed jghaddilu u jibda jipprova jqum*)

RIENI: Poġġi! (*lil MICHAEL*) Missierek, m'intix tara? Ma nafx x'taf. Kien qed ihossu hażin!

IX-XIH: Le, xejn... M'hu xejn.

ALISTAIR: Kif xejn?... (*lil RIENI*) X'garalu? X'ghandu?

RIENI: Fejn naf x'ghandu? Mela dak missieri! Beda jżomm rasu u jokrob...

IX-XIH: (*qam bilwieqfa – jibda jidher li qisu qatt ma kien xejn*) Le,

xejn, qed tara! Daqsxejn weggha. Darba kultant... darba kultant tigi, hekk, bhal sajjetta fil-bnazzi. Ilha snin twal issa; m'hi xejn imma.

ALISTAIR: Kemm snin twal?...

IX-XIH: (*b'nofs dahqa*) Twal hafna! Minn meta taret il-kamra tan-nar! Hadd qatt m'gharaf jispegaha wara.

RIENI: Rajt tobba? Professuri?...

MICHAEL *isib il-kaxxa bil-pasti u jiehu kannol*

IX-XIH: Rajt fuq li rajt. Imma m'hi xejn qaluli. Le, m'hux tumur... naf x'qed tahseb... u lanqas kanser! (*iqum u jmur lejn il-kcina; iferra' ftit ilma u jixrob*) Xejn. Ahjar taraw x'hin sar. (*lil ALISTAIR, bl-ahrax*) Hemm x'int liebes!?

ALISTAIR: Iva jien intik f'ghajnejk!

MICHAEL: (*lil RIENI*) U int x'qed tistenna? Dal-plejtu kollu... Ahjar thaffu jekk g'ejjin.

RIENI: Plejtu? Se titlaq 'il barra bla ma tara x'ghandu missierek? Se thalluh wahdu? Ghax ma tihduhx il-klinik?

MICHAEL: Imma x'ghandu f'gieh kemm hemm?...

IX-XIH: Xejn! Morru. M'hemmx ghalfejn toqoghdu dduru bija! (*kwaži jirrabja ma' RIENI*) M'ghandi xejn! Morru jekk ghandkom tmorru.

MICHAEL: (*lil RIENI*) M'ghandu xejn! Qed tisma'? Haffef. Çaqlaq.

RIENI: Int toqghod tikkmandani u tghajjat mieghi xejn. U kif tridni nigik il-Knisja hekk dalghodu b'dal-hwjjeg?

MICHAEL: OK, nistennew barra! Hekk jew hekk, aktar toghbu hekk lil PJ milli b'xi velu!

RIENI: Ara, m'ghandix mohh PJ dalghodu, la trid taf. Ma rridx immur.

MICHAEL: Xiex? M'intix g'ejja?

RIENI: Smajtni. Ahjar ma niġi xejn, isma' minni...

MICHAEL: Eh, ma tridx? Tajjeb. Aghmel int. Jien sejjer. Aktar jien!...

ALISTAIR: Michael, stenna ftit! Jien ġej...

MICHAEL: X'ġej int! Hekk, nofsok gharwien! Mur b'tal-linja jekk trid!

RIENI: Mur int b'tal-linja. Il-karozza tieghi wara kollox!... (*hekk kif tarah baqa' għaddej*) Mur, mur il-quddies! Mur għidlu ġagulatorja lill-alla tieghek!

MICHAEL: (*fakkritu – idur u jmur ifittex il-handbag fuq is-sufan*) Fejnhom iċ-ċwievet?

RIENI: Sibhom jekk tridhom!

Imma donnu jghaddilha hsieb u tigrri għall-handbag.

RIENI: Halli, issa ntihomlok!...

MICHAEL *jimbuttaha* u RIENI *taqa' fuq is-sufan. Isib iċ-ċwievet u b'daħqa ta' żuffjett jifgħalha l-handbag lura fuqha. Minnu jaqaw bosta affarijiet: lipstik, kaxxetti tal-make-up, xi pinnoli ta' għamliet differenti u l-vidjow.*

MICHAEL: Xi hsibtni, se nehodlok xi wahda mill-pilmli tieghek! Kieku jafu s-semmiegħa tieghek xi trid tagħmel int biex torqod!... *Ĉaw, bella, a più tardi!*

Johroġ.

RIENI *tibda tiġbor malajr l-affarijiet imxerrdin madwarha.*

ALISTAIR *jersaq lejha.*

RIENI: Halli! M'għandix bżonnok!

Taħtaf u titfa' l-vidjow lura fil-handbag, izda ALISTAIR lehaq rah.

ALISTAIR: Dak... Dak il-vidjow tieghi?

RIENI: X'tieghek?

ALISTAIR: Tieghi dak!

RIENI: Tieghek fil-handbag tieghi?

ALISTAIR: Ha nara.

RIENI: Tara xejn!... *Show me yours and I'll show you mine!*

ALISTAIR *idur lejn il-vidjows hdejn it-TV. Jghodd.*

ALISTAIR: Hawn wiehed nieqes... Tihuli, Rieni.

RIENI: Ghaliex, fih xihaga hazina?

ALISTAIR: Eh ma tafx?

RIENI: Ili li ghalaqthom il-wiehed u ghoxrin issa.

ALISTAIR: Tihuli.

RIENI: (*tgholli spallejha*) Hudu la tridu. Kont se nissellfu. Ma tridnix narah?

ALISTAIR: Ghadek ma rajtux?

RIENI: Narah kif? Kont se niehdu iss'issa... Staqsi x-Xih.

ALISTAIR *ihares lejn missieru.*

IX-XIH: Xix? Ghedtliha jien li ahjar tistaqsi lilek...

RIENI: *Right!* U kont se nistaqsik jien! Ghalfejn dal-misteri? Ma nistax narah? X'fih?

ALISTAIR *m'hux konvint; jaqbad il-vidjows l-ohrajn u jibda hiereg bihom.*

ALISTAIR: Darb'ohra tmiss xejn. Din m'hix darek! Tbaghbas xejn!

RIENI: Hi, inbaghbas! Xi tridni **nbaghbaslek!** Skuzani, ma kontx naf li int daqshekk sensitiv! U possesiv! Ara huk m'hux bhalek...

ALISTAIR: Ma rridx naf aktar fuq hija! Aqtaghha darba ghal dejjem! Ma rrid naf xejn! (*johrog kwaži mbikkem*)

IX-XIH, *ma jahbix aktar li mhux ihossu f'siktu ghal kollox imur ipoggi bilqieghda.*

IX-XIH: Ma missekx, Rieni. Ghaliex tiehdu dejjem hekk?

RIENI: ...Ghax iġeghilni! Ghax iqajjimli ġismi xewk xewk. Ma nkunx irrid! (*tghaddas rasha bejn idejha*) Ma nafx ghaliex. Ma nafx. Ma nafx, ma nafx, ma nafx... (*tibqa' rasha hekk, imma jekk qed tibki, ma turix*) Ma mitt barrani fuq it-telefown, qisni mhux jien; elf kelma ta' faraġ insib. Ghaliex wiċċ imb'wiċċ imbaghad, speċjalment mieghu, ghaliex il-kliem jġini dejjem hekk ahrax, hekk jaqta'?...

Pawsa qasira.

RIENI: (*tgholli rasha*) Min jaf ghaliex? Tajjeb, xi trid taghmel. Magħmul iehor x'niskongraw. Imur ma' l-ohrajn! (*tqum fuq saqajha, trid ittajjar il-hsieb*) Allura! Milli jidher se jhalluna l-art; lili u lilek! X'ghandna għall-ikel? (*taqbad pasta mill-kaxxa fuq il-mejda u tmur biha lejn il-kċina. Tgholli l-ghatu ta' borma*) Dak il-fenek ilek ma thanxarhielu jew? (*Iddur lejha — tibra' u tiekol il-pasta f'bukkun wiehed*)

Dlam.

It-Tielet Xena

Xi sighet wara.

ALISTAIR *ghadu bil-'jeans' ta' qabel u libes ġakketta twila hafifa tal-harir, speċi ta' Nehru jacket kollha rakkmu kkulurit. Jinsab gharkupptejh mat-tavolina tas-salott fejn ghandu mifruxa faxx folji kbar u hdejhomm xi lapsijiet tat-tpiġġija, tejp tal-kejl, eċċ. Quddiemu ghandu wkoll xi katalgi kbar ta' lbies tan-nisa li kultant ihares lejhom u jqalleb fihom, kultant ipiġġi u jiddisinja fuq il-karti quddiemu. Hdejn saqajh hemm bagoll kbir ikkulurit, bil-ghatu mbexxaq, hekk li jidhru herġin minnu xi bċeġġeċ ta' drapp, crêpe de Chine, organza, eċċ.*

Mużika klassika fuq ir-radju. ALISTAIR jidher differenti minn kif rajnieh s'issa; għall-ewwel darba jidher kuntent, mimli heġġa u bla hsibijiet ta' xejn. Ihażeż fuq il-karta, kultant jehel, kultant ispirat. Idur lejn il-bagoll, iqalleb fil-bçeġġe ta' drapp sakemm isib biċċa harir trasparenti, organza lewn lela; jerfagħha u jhares lejha b'għoġba. Johroġ mera mdaqqa mill-bagoll, iwaqqafha quddiemu fuq it-tavolina, imbagħad ipoġġi d-drapp madwar għonqu. Rasu lura, josserva l-iskullatura.

Titfaċċa RIENI mill-bieb tal-kantina. F'idha għandha kwadru kbir u antik b'ritratt ta' ġuvni pjuttost sabih u liebes ilbies xi ftit antikwat.

ALISTAIR: *Yes! Yes! YES! (kuntent, jitlaq id-drapp fl-art u jinfexx ihażzeż)*

RIENI *tqieghed il-kwadru mal-hajt hdejn l-arkata tal-kantina u tersaq tiġbor id-drapp.*

ALISTAIR *ihares lejha, jieqaf għal waqt wiehed, imbagħad ikompli qisu m'hemm hadd.*

RIENI: *(tpoġġi d-drapp madwar għonqha) Veru ġmiel ta' drapp! X'inhu? Georgette?*

ALISTAIR: *Organza. Harir, harir pur. Ma ssibx bħalu Malta dak.*

RIENI: *Issib...*

ALISTAIR: *Xi polijester imma. Mhux bħal dak!*

RIENI: *Ġibtu mieghek?*

ALISTAIR: *Iva. U dawk kollha. (juri lejn il-bagoll)*

RIENI: *(minn wara spallejh) Int iddisinjajthom dawn?*

ALISTAIR *jagħmel mossa b'idejh biex isikkitha, irid jikkonċentra fuq xogħlu.*

RIENI *titbaxxa hdejn il-bagoll, tqalleb xi ftit fih sa ma ssib*

libsa li toghgobha. Tohrogħa, thares lejha, taghmilha ma' sidirha u thares fil-mera.

RIENI: Xoghlok?

ALISTAIR: (*bla ma jhares*) Iva. Toghgbok?

RIENI: Bellezza!

ALISTAIR: (*ihares – kuntent*) Tassew?

RIENI: Mela! Tixraqli?

ALISTAIR: Hmm. Iva, hafna. Id-*décolletage* dejjem jixraqlek iliek. Naturalment mhux b'dawk it-tkaken.

RIENI: Bojod ahjar forsi?

ALISTAIR: Ma' dik? Pumps l-ahjar, b'takkuna medja... Jew forsi gholja?... (*ihares lejha għal ftit, josservaha kritikament, imma dlonk jintefa' lura fuq id-disinn*) Xihaġa hekk ikolli nghid. X'tahseb?

RIENI *tosservah jahdem. Donnha qed tarah għall-ewwel darba.*

RIENI: Sbieh it-tnejn. Dik! L-gholja.... hekk ahjar!

ALISTAIR: Iva. Jew hekk... Jew *sandals* forsi, x'tahseb? Hekk?

RIENI: Ma nafx, it-tnejn sbieh...

ALISTAIR: Jew tal-ġild. Harira disinn hawnhekk, qisu filugran... Eh?

RIENI: Ta' l-ghageb! (*tqalleb il-katalgi*) Imma fejn issib min jaghmilulek dak ix-xogħol hawn Malta?

ALISTAIR: Issib! Xi ftit naghmlu jien... (*ftit aktar kiebi*) Imma issib kieku. Mhux b'xejn naturalment. (*icaqlaq spallejh, ma jridx jahseb fuq hekk, iqalleb il-folji fejn kien qed jiddisinja*) X'jidhirlek minn din? Ara.

RIENI: Sabiha. Dak l-istess drapp bhal din? (*turi lejn il-bagoll*)

ALISTAIR: Eżatt! Imma din bid-dahar mikxuf kważi kollu.
X'tahseb; mhux ahjar?

RIENI: Forsi...

ALISTAIR: Ahjar żgur! (*jitbaxxa jqalleb fil-bagoll sa ma jsib il-libsa li jrid*) Hawn ara. Hemm differenza, le?... (*ipogġilha l-libsa ma' sidirha, josservaha kritikament, waqt li jaghti daqqa t'ghajn lejn id-disinn fuq il-mejda. Lura lejn il-libsa; ixejjer rasu mhux sodisfatt*) Le, le... *Pas ca! Pas ca!*

RIENI: Tridnix nippruvaha? Tiġini tidher.

ALISTAIR: Ma nafx. Nixtieq naraha fuq xihadd kieku. Ghadni ma sibtx min jimmudellali...

RIENI: Hemm int, sibt lili! Ghandek lili manekin illum. Jew forsi veru hxint hafna?

ALISTAIR: Le, mhux ghalhekk...

RIENI: OK mela. Din magħmula ghalija. Mill-ewwel għoġbitni!
Issa tara.

Tersaq fid-dahla tal-kantina, tinżel xi targiet u tabda tbiddel hemm.

ALISTAIR: Fejn hu x-Xih?

RIENI: Hallejtu jistrieh isfel.

ALISTAIR ihares lejha ghal ftit, imbagħad idur lura lejn il-bagoll u johroġ kaxxetta minn ġo fiha.

ALISTAIR: Ghandi l-aċċessorji li jmorru magħha. Il-kappell iddisinjajtu wkoll, imma ma stajtx naffordja naghmlu. (*johroġ mazz disinji lilegati fi ktejjeb*) Hawn, issa arah ftit, għidli x'jidhirlek. U dawn; ilbes dawn...

Johroġ brazzuletti u xi ġizirana u msielet u jaghtihom lil RIENI waqt li hi ddur u taghtih daharha biex jaqflilha ż-żipp.

RIENI tersaq lejn il-mera.

RIENI: X'taħseb, toghġbok?

ALISTAIR: (*mhux konvint*) Iva... nahseb. (*il libbisha l-brazzuletti*) Imma dak iż-żipp... daż-żipp kien żball! *Non! Non! Non!* (*hin bla waqt jerga' jdur u jholl iż-żipp u jniżżlu sa qaddha*) *Voila!* (*jitni d-drapp fi ġmiegh żghar, żghar hekk li jhalli biċċa sew mid-dahar mikxuf*) Hekk irid ikun! X'jidhirlek issa? Hekk! *Bellezza!* (*iħares sodisfatt, imbagħad idur lejn id-disinn u jibda jpingi*) Tiċċaqlaqx, mument wiehed! Kont naf, kont naf li din kienet se tirnexxi!

RIENI: (*tosservah*) Aqtagħli kurżità; x'gejt tagħmel lura hawn, Alistair?

ALISTAIR: Din kienet l-ewwel waħda. Il-linja Galatea. Kellha tkun il-bidu ta' linja ġdida – Il-Galatea.

RIENI: Ghidli. X'kien jonqsok hawn li ma kellekx hemm?

ALISTAIR: (*bla ma jgholli rasu*) Int fejn taf x'kelli hemm jien.

RIENI: Nista' nimmagħina, hux?

Pawsa

ALISTAIR: Int rajtu l-vidjow, hux veru? Ghid il-verità issa.

RIENI: Rajtu. Għalhekk, x'gejt tagħmel hawn?

ALISTAIR: Kieku nġhidlek... (*lesta d-disinn; iniżżel il-lapes*)

RIENI: Hawn ma jistax ikollok li kellek hemm. Hawn xejn ma jinbidel, Alistair.

ALISTAIR: Le, hawn infern iehor. Iċken, iżghar, imma għalhekk aghar.

RIENI: Safrattant ġejt lura.

ALISTAIR: Hawn l-infern li nafu bih u nsejnhulu ġenna. Hemm infern magħruf, imma aċċettat, u l-qrusa tista' tittaffa. (*jagħlaq il-bagoll*) Hawn imma, hawn inlibbsuha żigarelli u nġhattuha bil-bellus, ninfurawha biex il-ġilda ma trabbix il-kallu, u kappell

ta' l-okkażjoni, mikri jekk hemm bżonn... hawn! U nkomplu ntaqqluha, basta tidher sabiha minn barra.

RIENI: U hemm?...

ALISTAIR: Hemm nafu li gharwenin kif halaqna Alla. U xorta nghixu. U nippruvaw nghixu, minkejja kollox.

RIENI: U int tipprova tlibbes lill-gharwenin.

ALISTAIR: Jien inseddaq biss is-sbuhija! Il-verità kif inhi.

RIENI: Tipprova twettaq l-aqwa arti; arti tant perfetta li ma tingharafx li hija arti.

ALISTAIR: Arti tant perfetta li saħansitra tostor li hija arti. Issir sbuhija pura. Vera. Talanqas għal mument wiehed. Galatea, statwa tad-demmu u l-laħam, ta' sbuhija bla qies.

RIENI: Bla ma qatt tista' tmissha imma; bla ma tissogra tghannaqha. U għalhekk ġejt lura. Għax wasalt tant viċin, u xorta ma stajt x tilhaqha....

ALISTAIR: Le, mhux għalhekk.

RIENI: Għaliex, mela?

ALISTAIR: Għaliex!

RIENI: M'hix sempliċi kurżità din, Alistair, emminni.

ALISTAIR: Għaliex, għaliex!...

RIENI: Ma tistax taf dani, talanqas lili?

ALISTAIR: Kulhadd irid jaf għaliex! ...Kelli bżonn il-flus, OK?

RIENI: (*ma stennithiex – forsi ma temminx*) Il-flus?...

ALISTAIR: Il-flus iva, għaliex le! Kulhadd irid il-flus, għaliex m'għandix irridhom jien ukoll?... Kelli holm kbir, OK? Trid taf x'ridt aktar? Ridt dar tal-moda – *The Alis House of Fashion* – b'disinji tiegħi – disinji unisex – disinji ta' nies perfetti! Hames snin stinkajt, tlajt mix-xejn, studjajt u wasalt fejn qatt ma bsart stajt nasal. Imma dak l-aħħar pass, il-pass il-kbir kien

jehtieg sforz aqwa... Kien jehtieg...

RIENI: Xiex? X'kien jehtieg?

ALISTAIR: Kien jehtieg... il-kapital, kapital kbir!

RIENI: Imma hawn Malta xi stajt stennejt?

ALISTAIR: Xihaga...

RIENI: Xiex?

ALISTAIR: Hawn Malta... Ara, halli. Ahjar. Halli, Rieni!

RIENI: OK. (*tibda riesqa lejn il-kantina biex tiddel*) Kif trid...

ALISTAIR: Hawn Malta ...hawn dejjem kien hawn ix-Xiha.

RIENI: Ix-Xiha...

ALISTAIR: Qatt ma qatghet tiktibli. Dejjem l-istess storja. Ejja, niehu hsiebek jien. Il-flus mhux problema, naghmillek kollox f'ismek... U tibghatli ritratti taghha, t'hawngew, ta' dar-razzett kif irrinovatu, kif irvinatu! Tal-lukanda bil-pjanti ghall-izvilupp fil-wied... Kienet lesta tghini, basta niġi lura. Imma dan meta kienet tehodni bit-tajjeb. Imbaghad kultant però, nircievi ittra kollha dwejjajq u disprament, ahbarijiet hżiena, kif miet dak u mietet l-ohra, u kif dalwaqt imiss lilha issa! Sahansitra baghtet tghidli meta mietet dik il-qahba qabla! Hasbitnix se nibkiha? Imma hi aktar disprament, u aktar dwejjajq, u kif issa l-belliegha fil-bir biss kienet se tirbahha.

RIENI: U ghalhekk ġejt.

ALISTAIR: Ghalhekk ukoll. Mhux biss imma. Ghax jasal iz-żmien meta l-ghejun li minnhom tixrob f'art barranija jinxfu wkoll jekk drajt tixrob mill-ilma ta' artek; ukoll jekk dik l-art m'ghandhiex ghajr ilma mdardar u mielah, ukoll jekk ġej mill-istess bir li ombrajtu minn ċkunitek, ukoll jekk drajt it-toghma tal-barrani. Trid terġa' dduq dak il-morr, terġa' tittawwal f'dak il-bir u tosserva f'dak il-fond iswed sfiq dik ix-xihaga hajja bilkemm titharrek, titlajja hemm isfel, biex thallik terġa' tara

kemm kemm ir-rifless ta' dak il-wiċċ hemm isfel...

RIENI: X'wiċċ?

ALISTAIR: ...Ir-raġuni tal-biża' li ġarrejt mieghek hajtek kollha, tkun fejn tkun. Għalhekk: għax għalkemm ma trid terġa' tara lil hadd, u ma tridx idduq l-istess morr, xihaġa tibqa' ankrata mieghek, u tiġbdek lura.

RIENI: Imma għedt ridt il-flus minghandha wkoll...

ALISTAIR: Il-flus... Dejjem il-flus! Iva, dik il-verità ta' llum! Il-flus ukoll iva, issa li qieghed hawn! Talanqas stennejt il-flus! Għamilt is-sagrifiċċju li talbitni – hallast – u ġejt lura! Stennejt wisq jekk talanqas stennejt il-flus? Biex nibda nagħmel xihaġa hawn talanqas? Għax barra, barra aqta' jiesek, qaltli! Barra int mhux ibni! Talanqas hawn hsibt li stajt nipprova nerġa' nibda, insib post, studjow, forsi fabbrika żgħira għall-bidu... Garax!

RIENI: Imma hi ma riditx lanqas?

ALISTAIR: Min jaf x'riedet! Dejjem tittamani, u sadanittant, dejjem tnawwarli ġewwa mohhi, trid taf għaliex hekk u mhux hekk, għaliex mort, għaliex jien mhux bhall-ohrajn! Għaliex m'iniex bhal Michael? Bhal Michael reditni, tista' timmaġinaha? Michael li qas biss tista' tafdah...

RIENI: Komplu tibzax. M'int se tghidli xejn fuq Michael li ma nafux. Kont se tghid ma tistax tafdah ma' tfajla?

ALISTAIR: Ma' tfajla?... Int tafdah?

RIENI: Nafdah jew le, xorta jagħmel li jrid.

ALISTAIR: Ommi fdatu, fdatu qisha qroqqa għamja. Tfajliet hawngew, le, dak le u qatt, imma bil-flus fdatu. Kienet tatih kemm irid, fuq l-iċken skuża. U meta ma tatihx...

RIENI: Kien jiehu.

ALISTAIR: Jiehu biss kieku mhux hazin għal kollox.

RIENI: Mela? (ALISTAIR *jgholli spallejh*) Jekk fuq iċ-ċekkijiet, m'hemmx ghalfejn taħbilu. Diġà ssopponejt.

ALISTAIR: X'ċekkijiet?

RIENI: Li kien jibgħat missierek. Qalli hu stess; sa tliet xhur ilu ommok qatt ma riedet issarrafhom. Imbagħad, f'daqqa wahda, bdew jissarfu. Mhux Michael kien li sabhom, li beda jehodhom, jew xihaga hekk?

ALISTAIR: Xihaga hekk... Dejjem hafritlu, għalqet għajnejha. Imma fuq hekk le, fuq hekk ma setgħetx.

RIENI: Għalhekk telqet mela.

ALISTAIR: (*jikkwota*) Meta fl-istess darek issib ruhek ittraduta, ittraduta minn min tant habbejt... Ma setgħetx tkeċċih imma, id-dar kienet f'ismu wkoll. Imma x'tagħmel meta ma tistax tafda 'l min qed jgħix miegħek taht l-istess saqaf tiegħek?... X'tagħmel? Ma felhetx. Talanqas kienet konsistenti fuq hekk. L-istess bħal ma keċċiet lil missieri ghoxrin sena ilu riedet tkeċċi lil Michael. U lili.

RIENI: Lilek?

ALISTAIR: Lili wkoll. Ghedtlik: is-sitt xhur li għamilt hawn kien interrogarju kontinwu, bla heda. U xorta qatt ma fehmet, jew riedet tifhem. Allavojla kien hemm id-demm bejnietna, jorbotna. Ma fehmitx. Avolja kien hemm id-demm... Imbagħad, nhar il-Hamis, sabet dawk il-vidjows. Ghax hallejthom hemm apposta, biex forsi xi darba tifhem, darba għal dejjem. Darba għal dejjem...

RIENI: Kien għalhekk mela li telqet.

ALISTAIR: Għalhekk. Minhabba fih u fija. Minhabba missieri ghoxrin sena ilu. Minhabba fina lkoll. Falliment wara l-iehor. Falliment aghar minn ieħor. Min jaf?

RIENI *tibda tneħhi l-libsa minn fuqha u tmur lura taht l-*

arkata. ALISTAIR donnu jintebah għall-ewwel darba bil-kwadru wiċċu mal-hajt hdejn il-kantina. Imur u jdawru.

RIENI: Fejn tahseb li marret?

ALISTAIR: Min jaf. Hadet kulma hu tagħha. Ukoll il-kwadru tagħha, ta' pariġġ dan. Ma halliet xejn fid-dar li jista' qatt iffakarna li qatt kienet hawn hi. U mhix ġejja lura aktar. Qatt.

RIENI: (*lejn il-kwadru*) Dak missierek kien? Jixbah lil Michael. Imma ehxen, hafna ehxen. Qatt ma kont nobsor li kien fih raġel daqshekk.

ALISTAIR: Ridt tara t'ommi. Kienet tqila meta hadu dawk ir-ritratti u thares lejhom ma kontx tghid hux hu jew hi li kienet tqila. Talanqas hekk kienet tghid il-Qabla. U trid tara 'l ommi tifferoċja kull meta Michael, dak il-bahnan, kien ifakkarha f'dak il-kliem...

Jinstema' l-bieb ta' barra jinfetah.

MICHAEL: (*minn barra*) Hello! Anybody?

RIENI: Semmi x-xitan!...

ALISTAIR: X'ix-xjaten! Diġà ġie? (*jibda jixhet kollox bil-ghaġla ġol-bagoll. Ihares lejn RIENI għadha nofs ilbies*)

RIENI: Ma baqax għal benizzjoni, għalhekk!

ALISTAIR: Ahjar titla' tkompli fuq! Jew inzel isfel...

RIENI: Isfel hemm ix-Xih. U kieku stess!..

Jidhol MICHAEL.

MICHAEL: Alistair! Ma taqtax min ġie? Jekk il-muntanja ma tmurx għand Mawmettu, kif jghidu: Mawmettu!... (*jara lil RIENI u jieqaf*) Rieni...

RIENI: Salaam, ja sidi! Diġà ġejt lura mill-moskea, jewwilla?

MICHAEL: Hawn x'inhu jiġri?

RIENI: ...*Wa alaykom as-salaam! (l-libsa ma' wiçça u tinheba warajha) X'jidhirlek? Jixraqli l-velu, j'ghaziži?*

Minn wara MICHAEL jitfaçça PJ, rağel ta' mezz'età, pjuttost qasir, daqsxejn fartas u nitfa qawwi. Liebes pulit, l-ahhar moda, imgeżwer f'kowt iswed twil u miftuh mitfugh fuq spallejh qisu vampir. F'idu ghandu flixkun xampanja.

MICHAEL: *(jahsel se jirrabja) X'inhu jiğri?... (imma hemm PJ) Ghaddi, PJ. Ma nafx... (b'nofs dahqa mqanzha) Nahseb dhalna daqsxejn hin hażin forsi!*

RIENI *(tilmah lil PJ; ghajta ta' ferh) PJ!*

PJ: Rieni!

RIENI: PJ !

PJ: *(jiftah idejh berah biex jilqaghha) Rieni, Baby !*

RIENI *tigri hafja lejh u taqbeż fuqu hekk li hu jilqaghha f'nofs titjira u jgholliha 'l fuq lejn is-sema. Idawwarha dawra mejt.*

PJ: *(ibusha) Rieni!*

RIENI: PJ, *honey bunch!*

Jitghannqu u jitbewsu, RIENI tgholli 'l fuq il-flixkun xampanja.

Jidhlu ż-ŻEWĠT IRĠIEL (bodyguards) u jistallaw ruhhom fid-dahla ta' l-intrata.

Dlam.

Ir-Raba' Xena

Aktar tard.

ALISTAIR, MICHAEL, RIENI u PJ *madwar il-mejda jieklu.*

Pranzu liema bħalu: iż-ŻEWĠT IRĠIEL, it-tnejn lebsin qmis bajda biç-çoff iduru mal-mejda jservu l-ikel li x-XIH, issa

liebes il-kappell u fardal ta' kok, qed jipprepara fil-kċina. Kulhadd jiekol bil-qalb u bl-akbar gost. Isaltan fuq il-mejda, imwahhal f'post prominenti, hemm il-kwadru tal-missier.

PJ: ...*Time is money*, veru, imma importanti li kultant tajjeb li taghmel eċċezzjoni biex tgawdi l-money mal-hbieb! (*jiehu tiġieġa minn fuq platt li jnewwillu r-RAGEL*) Ghax jiġi żmien u... (*jagħmel hoss b'halqu hekk kif jgħaddi sikkina minn taht grizmejh*) xihadd ikun hanxarhielek u ma jkollokx żmien tgawdihom aktar. U ibqghu fuq kliemi, hadd ma jkollu hniena minnek fejn jidhlu l-flus! Hadd li hadd! Jixwuk bhal dit-tiġieġa, hbieb u mhux hbieb!... Dejjem isibu skruplu ghaliex m'għandhomx jissapportjawk, dejjem hemm punt ta' prinċipju li lesti jgħallquk bih! ...Kumpanija preżenti eskluża, naturalment!

RIENI: Naturalment! Ara x'qallek!

PJ: Imma qatt innutajtu, qatt innutajtu kemm l-ikel jinżillek itjeb meta jkollok mara sabiha mal-mejda, tiekol mieghek? Ara kemm jgħidu li mara għall-kċina tajba...

RIENI: Oops. Żball! Żball kbir! Min jgħid hekk!?

Wiehed mill-IRĠIEL jiġi bil-flixxun xampanja fuq plattin tal-fidda u xi tazez ta' l-okkażjoni u joffri lil PJ. Dan iċċedi l-unur li tiftah il-flixxun lil RIENI.

PJ: ...L-aqwa koki, l-aqwa chefs dejjem irġiel kienu. Le, mara, mara qiegħda biex isserviha, biex tagħtiha l-aqwa u l-aħjar. Għalhekk l-aqwa koki huma rġiel. Mod iehor biex juru l-apprezzament tagħhom.

RIENI: (*tiftah il-flixxun xampanja*) Qishom paguni, iridu jgħammxuk, iridu jimpressjonawk. Ara Michael, Michael jipprova jimpressjona b'kemm jiflah jiekol, kemm jiflah

jiffanga.

MICHAEL: Dak ghax jien raġel... b'aptit enormi! U mhux inteftef u nnaqqar biss bhal dan. (ALISTAIR)

RIENI: *Et... voila!*

Itir it-tapp tax-xampanja. PJ u RIENI jghajtu bil-ferh.

PJ: Rieni, Rieni, Rieni! (*ihares lejha b'ammirazzjoni waqt li tferragħlu t-tazza*) Ġież! Ma rridx nemmen! Kemm ili ma narak issa? Sentejn żgur... Il-Festival kien l-ahhar, le?

RIENI: Hekk hu! Erba' snin probabbli mindu tlaqt mix-Xandir.

PJ: Hekk hu! Erba' snin diġà!

RIENI: Biex issa int ghandek l-istazzjon tat-televisin tiegħek!

PJ: Hekk hu. U inti, issa x'int tagħmel sabih? Tghidlix timmudella l-hwejjeg!

RIENI: Le, indur bil-hwejjeg! Le, issa sirt invizibbli! Ma nidhirx aktar. Issa biss lehen fuq ir-radju. Qatt smajtني -'Goodnight Irene', filghaxija fuq RTS?...

PJ: Irene? Il-lehen misterjuż? Int Irene?...

RIENI: Kolli kemm jien, bl-ghajnuna ta' ftit effetti tekniċi u *computer enhancements*, kif jghidulhom, biex ninstema' aktar seduttiva, aktar simpatika. Kollox irid ikun!

PJ: Int Irene?... (*jinzel gharkupptejh hdejha, jehodlha idejha f'idu*) Irene... Rieni, Rieni!... Mindu smajtek l-ewwel darba għedt: jekk qatt niltaqa' magħha dit-tfajla, din l-aṅġlu ta' bil-lejl! – dis-saħħara ta' l-iljieli twal twal... Mmmm mmmm mmmmaa! (*ibusilha l-ponot tas-swaba' wiehed wiehed u jibqa' tiela jbusilha idha mis-swaba' sa gerzumitha...*) Ghidli li tiżzewwiġni. Ghada stess! Le, illum qabel għada...

ALISTAIR: (*sarkastiku*) Heqq! *Time is money* wara kollox!

PJ: ...Il-lejla stess. Le! Naharbu jiena u int, nisirqek minn hawn,

nitfghek fil-Porche tieghi...

RIENI: Eh, int ghandek Porche! Smajt, Michael? Ahjar minn gemel, xi tghid! Mela żgur niżżewġek! Illum qabel ghada! Yes, yes, yes !

PJ: Yes, yes, yes ! Ġirja wahda sal-Yacht Marina u nsalpaw, jien u int, wehedna, (*jippoetizza*) f' nofs il-bahar Meditterran, jien u int taht qamar kwinta, fuq bahar tal-fidda jleqq taht il-qamar kwinta...

ALISTAIR: Illejla m'hemmx qamar. *Tough!*

MICHAEL: Hekk hu! Jalla tinzilx għaxar gradi l-lejla!

RIENI: Ma jimpurtax! Tinzel! Ahjar! U ahna ninzlu isfel, hanini, fil-kabina, għall-irdoss.

PJ: Hekk jew hekk għandi s-*central heating* hemm isfel! Qas kutri ma jkollna bżonn! Xi tghid, Rien, tiġi miegħi? Ghidli li tiġi! Ghidli, terġax tiksirli qalbi. Darba hallejtek tahrabli, imma *qatt* aktar!...

Ċempila ta' telefown. Kulhadd jieqaf, iharsu lejn it-telefown fis-salott, iżda kważi minnufih PJ idahhal idu fil-but ta' ġewwa tal-ġlekk u johroġ mobajl.

PJ: Skużawni ftit. (*bidla radikali – il-buffu jisparixxi*) Yes? (*jisma'*) – Int kemm ghedtilhom? (*jisma'*) – OK, imma mingħajr il-garax... (*jisma'*) – Mingħajr il-garax! Mela kazz, dak ghoxrin elf wahdu! (*jisma'*) – *Package deal* jew xejn mela. Ghidilhom jekk iridu jistghu ibighuh għall-*business*, xi *storage* jew hanut. Anki fabbrika żġhira jesa'... (*jisma'*) Naf li m'hemmx permess għal fabbrika! Ghidilhom inġibulhom jien il-permess... (*jisma'*) Dak narah jien!... Int ghidilhom, jew kollox jew xejn! – OK? – OK. Jien inkun hemm fl-erbgha u nofs. OK.

PJ: (*jerfa' t-telefown*) Oops! *Sorry!* Heqq, *When duty calls!*...

MICHAEL: Le, ma tarax, PJ! *Business is business*, wara kollox!

PJ (*nesa x'kien qed jghid qabel – ir-RAGEL ikun se jferraghlu aktar xampanja*) Le, luminata, jew diet coke. (*lil MICHAEL*) Allura, fejn hu dal-post li ridt turini?

MICHAEL: (*sa fl-ahhar!*) Hawn, hawnhekk stess, PJ! Malli tlesti niehdok dawra malajr. Hawn il-kobor hawn, kif qed tara. U rrestawrajnieh *bully!* Barra li qed tara, hemm zewġt ikmamar tal-banju ensuite, wahda bil-ġakkużi, doċċa, *study* u salott, erbat ikmamar tas-sodda...

RIENI: U ohra isfel. Tinsiex l-ohra!

MICHAEL: Hekk hu. Hemm kbir hemm isfel ukoll!

RIENI: Rajtx kif ma jinsiex!

PJ: Yes... X'hemm; appartament?

MICHAEL: Hemm fejn taghmel tlieta jekk trid! Hemm kbir, qed nghidlek...

PJ: Yes. Ta' min jaghti daqqa t'ghajn. Kantina, forsi int ma tafx, imma kantina ghandha *selling-points* kbar, Mike.

RIENI: Nahseb jaf, PJ!

PJ: Speċjalment ghal raġel, ma tahsibx? Dejjem kellhom ċertu faxxinu ghalija l-kantini. L-idea li hemm dak il-vojt taht saqajk, dak il-kobor kollu fejn timrah. U fuq kollox taht l-art, 'il boghod mill-ghajnejn fittiexa, sindikajra, ghajjurin... Fejn tista' taghmel dak li trid, dak li dejjem xtaqt, minghajr suġġestjoni ta' hadd. Dak, dak il-faxxinu ta' post bhal dak, ta' kantina bhal dik ghal raġel, ma tahsbux?

MICHAEL: Eh, PJ, veru! Eh, xi tghid Xih!

RIENI: Ara mara imma, il-mara tara biss l-umdità!

IX-XIH: Tabilhaqq. Ommhom, ommhom ghaluha ma kienx hemm ghajr umdità hemm isfel, umdità u wurdien.

PJ: Kienet mara ghajjura jkolli nghid. Dejjem..

ALISTAIR: Ghajjura? Fejn taf int x'kienet ommi? U missieri?...
 X'taf fuqu int? Kont taf li dan, dan missieri, kien jilghab bil-
 porvli hemm isfel, bil-loghob tan-nar u l-ġigġifogi? Kont taf
 kif kien ġabu dal-post? U kemm-il darba pprova jtajjarna
 b'kollox minn hawn?...

MICHAEL: Mhux veru, PJ! Qed jesagera... Dak irid jiċċajta!

ALISTAIR: Staqsih! Porvli u trikki-trakki u bumm! (*iġebbed l-beritta minn ras missieru*) Veru nofs ras! Arah!

PJ: (*iqum*) Ma joghġobnix ċajt bhal dak. Titkabbarx bil-ghajb ta' missierek, Ester... Hemm mibtub...

ALISTAIR: Alistair!!

PJ: ..Hemm miktub: Il-ghajb ta' missierek mhux ġieh ghalik.

IX-XIH: Tabilhaqq.

ALISTAIR: Int ukoll? Konversjoni ohra din? Tittiehed malajr milli qed nara!

PJ jiehu t-tazza tax-xampanja li għandu quddiemu MICHAEL u jaghtiha lix-XIH. Jgħolli t-tazza tiegħu 'il fuq lejn il-kwadru tal-missier imwahhal mal-hajt.

PJ: Hemm miktub: Bil-kliem u l-ghemil wegġah lil missierek, ghax il-barka tal-missier issahhah dar l-ulied. Bin Sirak; kapitlu tlieta.

IX-XIH: (*jgħolli hu wkoll it-tazza tax-xampanja*) ...Imma s-sahta ta' l-omm taqlaghha mis-sisien...

PJ: (*imejjel rasu b'rispett*) Hekk hu. *Cheers!*

IX-XIH: Salute.

It-tnejn jixorbu.

ALISTAIR: Ġież! Tara, Mikey, ma tlifthiex l-omelija llum, talanqas!

PJ: (*ipogġi idu fuq spallet IX-XIH*) Jekk kien hemm haġa li qatt ma nsejt, li ma hallejthiex barra minn hajti, kemm meta rnexxieli

l-business, u kemm meta fallieli, kienet il-Fidi. Naf mnejn ġejja l-barka fuqi. U naf mnejn tiġi s-sahta. Hu l-ewwel u qabel kollox.

ALISTAIR: Barra nhar ta' Hadd naturalment meta tkun trid tmur it-tlielaq taż-żwiemel.

PJ: F'dak il-kas, immur filghaxija. Kollox f'hinu u f'waqtu. (*iwarrab f'daqqa wahda minn mal-mejda – jidher xi ftit imfantas*) Anyway, qed tfakkarni; ghandi appuntament iehor fil-hamsa...

MICHAEL: Stenn, PJ!... (*huwa u jdur ghal warajh, lil ALISTAIR*) *Int jaqbillek taghlaq halqek!* ...PJ! Stenna ftit! M'intix se taghti daqqa t'ghajn talanqas? Hames minuti biss!

ALISTAIR: Hallih imur jekk irid! Ghandu appuntament qallek, ma smajtux?

MICHAEL: Aghlaq halqek!...

PJ: (*idur – iddomina ruhu, assolutament kalm*) Le, ma jimpurtax, Mike. *Business is business*. Intik... (*harsa lejn l-arlogg*) għaxar minuti. X'tahseb, biżżejjed?

MICHAEL: *Thanks*, PJ! U tara kif joghgbok! U ma jiddispjačikx, ibqa' ċert!

PJ: Minn dak m'ghandix dubju. (*lil ALISTAIR: b'tifsira*) Jien qatt ma jiddispjačini. Naf inżomm ilsieni, jien... (*kollu entużjażmu*) Nibdew minn isfel mela, Mike?

MICHAEL: Kif trid, PJ!

PJ: Minn isfel. Il-pedament l-ewwel u qabel kollox. Bhall-ulied, mhux hekk, Xwejjah? L-aqwa li jkollok ulied sodi? Ta' sinsla! (*ibus lil RIENI fuq xufftejha, imma issa aktarx serju*) Imma kemm int sabiha! Ipla' arana xi darba, Rieni. Postok m'hux wara majkrofon int, imma *quddiem* il-kameras!

RIENI: Čaw, PJ.

PJ: (*themiza*) Halli min jarak. (*jiehu b'idejn IX-XIH*) Delizzjuż, assolutament delizzjuż!

MICHAEL *imexxih lejn it-taraġ tal-kantina. Huwa u ghaddej PJ jagħmel kemm kemm sinjal lejn iż-ŻEWĠT IRĠIEL li digà bdew jilbsu l-ġgieget biex jinżlu. Johorġu warajh, b'xi harsa kerha lejn ALISTAIR huma u ghaddejin.*

Il-Hames Xena

ALISTAIR *isaffar, tisfira li minnha jingħarfu xi noti mill-mużika ta' 'Il Padrino'. IX-XIH jibda jżbarazza l-mejda.*

RIENI: Li kont minnek ma niċċajtax miegħu.

ALISTAIR: Le? Tahseb li hu ftit maċo żżejjed għalija forsi?

RIENI: Jaf xi jrid, dak kollox.

ALISTAIR: Tabilhaqq! Rajtu kemm dam iridek lilek. Filli “Ejja niżżewġu, il-lejla qabel għada!”, filli “halli min jarak”. Naqta’ rasi li għalih biżżejjed il-*computer enhancements*, ftit effetti tekniċi biex jissodisfa ruhu!

RIENI: Hekk tahseb?

ALISTAIR: Sodisfazzjon ta’ mument. *ghax time is money!* U malajr jinsa.

RIENI: L-aqwa li jaf li jien naf xi jrid. Dak li jimpurtah.

ALISTAIR: Imma li rrid jien ma jafux...

RIENI: ...Dak l-importanti

ALISTAIR: ...U lanqas x’ma rridx.

RIENI: Int? Ghaliex, x’ma tridx int?

ALISTAIR: Inbigh dal-post. Dak li ma rridx. Rajt x’ għandu f’ mohhu hija, hux. Imma kont taf int, hux? Biss, din ngħidlek, jekk haseb li jista’ jaqbad u jbigh id-dar t’ommi meta u kif irid, se jarralu. Bl-ikrah se jarralu!

RIENI: Mhux f'ismu qieghda? Jekk irid...

ALISTAIR: F'ismu xejn! F'ismu ż... żubbaba! F'ismi wkoll. F'ismi wkoll! Qatt għaddielek minn mohhok li f'ismi wkoll? Jew jiena xi ċapsa hawnhekk! ...F'ismi wkoll! F'isimna t-tnejn kienet għamlitha. Il-lukanda, le, dik fattruha hi u Pawlinu. Imma jekk issa Michael qed jahseb li hu wkoll se jghaffeg u jaghmel minghajr ma jghidli, sejjer żball!

RIENI: Ahjar tgħid lilu. Qabel ma jfattarha hu did-darba.

ALISTAIR: Ma jista' jfattar xejn minghajri.

IX-XIH jieqaf minn xogħlu u jpoġġi mal-mejda.

IX-XIH: (*jixrob ix-xampanja li baqa'*) Imma int m'ghedtx li kellek bżonn il-flus?

ALISTAIR: Allura?

IX-XIH: Forsi jkollok bizzejjed biex taghmel dak li kellek f'mohhok; id-dar tal-moda, il-Linja Galatea, jew x'kienet?...

ALISTAIR: X'dar? X'linja? Int min qallek?... X'inhil affarik int wara kollox?

IX-XIH: Qed ngħid għalik...

ALISTAIR: Għaliha xejn! Jien naf x'irrid u x'ma rridx! Tibdiex bhax-Xiha int ukoll. Tindahalx...

RIENI: M'hux jindahallek, Alistair. Mhux kull min jixtieqlek il-ġid ifisser qed jindahallek!

ALISTAIR: Iva, jindahal! U int ukoll! M'ghandi bżonn 'il hadd min jixtieqli l-ġid! Dejjem sibt min lest jixtieqli l-ġid! Imma bix-xewqa biss ihalluni! Mela tixtiquli xejn, orrajt! Aghmluli pjaċir u tixtiquli xejn!

MICHAEL jitla' wahdu mill-kantina. Jidher hosbien sew u xi ftit frustrat ukoll.

ALISTAIR: Hawn hu, iehor li jixtieqli l-ġid!

MICHAEL: Xiex? Tuni lapes... Tersaqx lejja int. (*gersaq lejn il-kċina u jittawwal mit-tieqa*) Iva hadd m'ghandu qahba lapes?

ALISTAIR: Xiex? Ġa lestejtuh il-*business*? Hekk malajr? Kemm bqajtu? Sittin, sebghin elf?... Imhatra m'ghedtlux li jien imissni nofshom?...

MICHAEL: (*idur mit-tieqa – isib lapes fil-kexxun tal-kċina*) X'nofs? X'int tghid, balalu?

RIENI: Mar PJ?

MICHAEL: (*jikteb fuq kalendarju mal-bieba tal-frigġ*) Baqghu herġin dritt minn wara. Ra dawk il-krejns u l-gafef... Ghandhom kalamita ghalih! Ried jaf x'se jġri hemm isfel. U f'daqqa wahda donnu ghandu x'idea li hemm xi biċċa *business*... Xamm xihaga.

IX-XIH: Imma interessat f'dal-post?

MICHAEL: Jidher interessat. Imma ma nafx x'ghandu sew f'mohhu. Qalli ntih ċempila wara l-hamsa. Irid jiċċekkja xihaga.

ALISTAIR: X'jiċċekkja? Jekk hemmx iż-żejt taht il-lukanda? Jew forsi xi minjiera deheb? Xi basal u patuta ghidlu hemm! Hux dak li kont tkabbar, Pa? Basal u patuta!

MICHAEL: Kemm tiflah tkun idjota! Int il-patuta – u l-basla wkoll!... Sormok!

IX-XIH: Ejj! Biżżejjed, Michael!...

MICHAEL: Ukoll! Toqghod tghajjat mieghi int issa! Hlist mix-Xiha, se tiġi int issa? Dak li jonqos... Baqax!

IX-XIH: Biżżejjed, ghedt!... (*f'daqqa wahda donnu se jibda jagħtih dak l-istess uġiġh li tah qabel: jokrob wahda u jżomm rasu*)

RIENI: X'ghandek? Se jerga'!...

IX-XIH *did-darba donnu jistejjer mill-ewwel.*

IX-XIH: Le, xejn! Ghaddiet diġà...

RIENI: Ma toghġobni xejn dil-biċċa.

IX-XIH: Tibżax, m'hi xejn. Issa drajthom.

RIENI: Xi darba ghad ittik wahda u tibqa' tahta!

IX-XIH: Le, m'hi xejn. Il-gażiba li meta ttini xi wahda hekk, hlief ghali ma nistenniex wara. Ghali u inkwiet...

MICHAEL: Kif? Erg'ghidhieli din.

IX-XIH: U le, xejn...

MICHAEL: Ghali u nkwiet? ...Ma tridx tghid qisha xi pinnur turik meta ġej rifnu, jewwilla, hux?

IX-XIH: U xejn !... Naf biss li hlief inkwiet ma nistenniex wara li taghtini xi wegħha bhal dik. Qatt ma jonqos...

MICHAEL: Eh iva ? U x'jigifieri nkwiet? Xi trid tghid biha din?

IX-XIH: Hekk, ghali, xorti hazina...

RIENI: Attent. Ghandek tkun taf li ibnek jemmen bl-astrologija. Jaf jaqra l-istilel. U jemmen fil-ghajn ukoll.

IX-XIH: Bhal ommu...

MICHAEL: Bhal ommi xejn. Xi trid tghid biha? X'ghali ġej? Xi botta dik forsi?... Trid tghid li jien qed nagħmel hazin? Dak li trid tinsinwa?

RIENI: X'tagħmel hazin? X'botta?

MICHAEL: Mhux lilek qed inkellem! (*lix-XIH*) Ghid, trid tghid qed nagħmel hazin nipprova nbigh did-dar? Ghax ma titkellimx ċar?

IX-XIH: Jien m'ghedtx hekk...

MICHAEL: Naf x'ghedt! Hares, hares madwarek. Din li ghamiltu int u ommi mid-dar tagħna. U minn dik l-art hemm barra... dik l-art miksija ġebel u konkrit. U minn issa 'lquddiem hlief ġebel u konkrit mhux se jkun hawn. U taħseb li jimpurtani lili? Le, ma jimpurtanix! Jimpurtani biss li nehles minn hawn. Minnha,

minnha hlist, marret ghand ix-xjafek – u jalla jekk ma marritx, tmur – tmur u tibqa’!...

ALISTAIR: Aqtaghha, Michael!...

MICHAEL: Tmur ghand ix-xjaten kemm trid!... U jekk tahseb li int, int se tiġi issa, wara das-snin kollha, u se nhallik tindahalli, jarralek!

IX-XIH: Jien indhaltlek?...

MICHAEL: Mela xi trid tghid biha? (*jghajjeb – iżomm rasu*) Ajma, ajma rasi, żgur se tiġri xi wahda. !bżghu j’uliedi, ajma, j’ommi, Ma, il-belliegha fil-bir... Buuu! Ajma, jahasra... Oqogħdu attenti, uliedi!...

RIENI: Aqtaghha, Michael.

IX-XIH: Ma jimpurtax, halluh...

MICHAEL: (*idur madwarhom – żifna grotteska, dejjem jghajjeb: lix-XIH*) Oj, ejme rusi kemm tuġġheni! Ibze’ mill-ghejn hebibi, xbin! Eghmel qrewn u skunġra, ja Qabla! (*li* RIENI) Skunġra, henini, skunġra! Ej negħmlu l-qarja fuq ir-ras, inbiegħdu l-ispirti hżiena, huti. (*li* ALISTAIR) Hawn ha, siehbi, hokkli mniehri ha jalla l-ġid, jahasra. Jew ahjar, ha, hokkli l-warrani, ja hija; hokkli biex żgur ġid jiġi! Hokkli sormi!

RIENI: Kultant, Michael, niggustahom il-buffunati tieghek, u niggustak u nipprova nisthajlek helu minkejja li int stupidu...

MICHAEL: Grazzi!

RIENI: ...Kultant però hemm limitu għall-istupidaġni u lanqas il-hlewwa m’hi skuża biżżejjed! (*taqbad iċ-ċwievet u l-handbag mill-mejda*) Fejn hallejtha l-karozza?

MICHAEL: Mur sibha jekk tridha! Forsi ssib xi stilla turik fejn hallejtha!

RIENI: Immur... Mela ma mmurx! Imma jekk terġa’ tiġi ftittixni

darb'ohra, lanqas b'ebda stilla m'int sejjer issibni did-darba!

Tohrog

MICHAEL: Tibżax! Basta nisimghek fuq ir-radju! Nikkonsla xi trid taghmel! Ghalhekk tinqala' int biss! Biex tpeçlaq! Ghalhekk u xihaga ohra!...

Jinstabat il-bieb ta' barra.

Is-Sitt Xena

MICHAEL: X'intom tiskantaw? Tahsbunix sejjer niğri warajha? (*b'nofs dahqa*) Hekk jew hekk, m'hix se ssibha l-karozza! Il-Belt hallejtha. PJ wassalni s'hawn! (*dlonk irrabjat*) Dan kollu tort taghkom wara kollox! Jien naf x'qed naghmel, OK? Jekk irridu nbighuh malajr dal-post, xihadd bhal PJ irid ikun. Jekk joghğbu, jieħdu. *Cash down!* U daqshekk problemi... U int, int di' ifhimha, (*lix-XIH*) f' dil-biçça m'ghandek x'taqsam xejn int.

IX-XIH: Jien m'ghedtlek xejn.

MICHAEL: Xejn, qed tismaghni?

IX-XIH : X'ghedt jien?

MICHAEL: Ghedt biżzejjed!

IX-XIH: Ma rrid xejn minn ghandkom jien. U jekk thoss li bdejt indejjaqkom, immur. Kemm tghiduli u mmur mnejn ġejt. Ghidli; tridni mmur?

MICHAEL: Aghmel li trid. Jien mhux qed inkeççik. Biss lili ħallini.

IX-XIH: Inħallik...

MICHAEL: Ħallini mela!

IX-XIH: U int? (*lil ALISTAIR*) Int tridni mmur?

ALISTAIR: Taqbadx mieghi. Dak l-iffissat bil-flus, mhux jien!

MICHAEL: Jien, jien iffissat? Min kien dawn l-ahhar jumejn il-hin kollu imqabba miegħi biex ma nixtrix hekk u hekk, u biex inhallas dal-kont u l-iehor, u tahlx dawl u telefown? Min hliet kontijiet ma jarax lej u nhar?...

ALISTAIR: Dak għax jekk ma nurihomlokx, int għalik jistghu ma jeżistux!...

MICHAEL: U billi jeżistu, jekk m'hemmx biex thallashom? Għalfejn tghidli? Mnejn tridni ngibhom il-flus?

ALISTAIR: Tassew, mnejn se ġgibhom? Tghid mhux bil-logħob tal-karti!...

MICHAEL: ...Int l-Amerikan hawn. Għalkemm Alla jaf fejn tonfoqhom flusek int...

ALISTAIR: Mnejn se ġgibhom, għid? ...Issa li x-Xiha m'għadhiex hawn tissussidjak? Issa li ma baqax ċekkijiet x'issarraf?

MICHAEL: X'ċekkijiet?

ALISTAIR: X'ċekkijiet? Min jaf...

MICHAEL: X'ċekkijiet huma?

ALISTAIR: ...L-aqwa li taf int.

MICHAEL: Jien ma naf xejn.

ALISTAIR: Mela lanqas jien. U naqtgħuha hemm.

MICHAEL: Naqtgħuha hemm mela.

ALISTAIR *iqum biex johroġ, iżda ma jiflahx ma jkomplix.*

ALISTAIR: Għalfejn din l-għaġla? Billi hemm dawk l-erba' kontijiet?...

MICHAEL: Għax jew issa jew qatt. Jew issa jew qatt, ċuè!

ALISTAIR: Issa? Trid tghid, għax issa sibtu l-kuraġġ, issa li hi mhix hawn. Kieku ma kontx tissogra tbighilha s-saqaf minn fuq rasha. Sibt ix-xoqqa f'moxtha...

MICHAEL: Moxx....!

ALISTAIR: Xihaga hekk kont tistenna...

MICHAEL: ...U int, x'int tistenna int? Qed tistennieha tiġi lura biex terga' tiehu hsiebek hi? Biex tfarfar kollox f'hogorha, bhal ma dejjem ghamilt? Ghax talanqas biha hawn kellek skuza biex ma taghmel xejn...

ALISTAIR: U int, x'inhi l-iskuza tieghek?...

MICHAEL: U int! Int kif tonfoqhom il-flus tieghek? Ghidli. Ghidlu kif tonfoqhom?...

ALISTAIR: Flusi tieghi. Ma sraqthomx!

MICHAEL: Ghid il-verità, ghalik hi ghadha hawn, hux veru? Tahrab kemm tahrab 'il boghod minn hawn, ghalik dejjem qiegħda mieghek, hux tassew? Il-belliegha fil-bir, dejjem hemm lesta biex titla' ghalik!! Dejjem hawn... Ukoll jekk telqet hi. Ghidha! Ukoll jekk telqet... hawn ghadha.

ALISTAIR: Ukoll jekk telqet ... hawn ghadha, iva! Hawn ghadha!

MICHAEL: X'ghedtlek?... Hawn ghadha. Tajjeb. Mela issa naraw! Jekk ghadha hawn – iżzommni jekk ghandha l-hila! Nisfidaha! U daqshekk.

ALISTAIR: Daqshekk, iva... (*idur*)

MICHAEL: ...Iżzommni jekk ghandha l-hila! Jekk ghadha hawn!

ALISTAIR: Iva, daqshekk. Kun af però, jien ma rridx ikolli x'naqsam.

MICHAEL: U ma jkollokx, balalu! Kif qatt ma kellek x'taqsam f'xejn! Tajjeb, ma jkollokx!

ALISTAIR: Tajjeb! (*qabel johrog*) Ftakar... u ftakar ukoll li jekk jien ma rridx inbigh, ma nbighx. U jien nghid daqshekk imbaghad. (*johrog*)

Is-Seba' Xena

MICHAEL: Daqs da' mhux daqshekk! Ghid daqshekk – ghidha kemm trid! Halliha tishetni jekk trid! M'intix tarani kemm qed nibza'... Arani x' nitwerwer! Nitwerwer... (*lix-XIH*) Tarah kif sar? Tarah? Tort ta' min, eh? Ghidli, tort ta' min?

IX-XIH: Taghna. T'ommok u tieghi.

MICHAEL: Hekk, mela. Ammettuha...

IX-XIH: ...U taghkom ukoll.

MICHAEL: Taghna?

IX-XIH: Iva, taghkom ukoll!

MICHAEL: Taghna? Mhux intom ghamiltuna hekk, mhux int u dik?...

IX-XIH: Le, ahna konna biss il-bidu.

MICHAEL: U l-bidu kollox!...

IX-XIH: Il-bidu biss! Meta jkollok l-ulied int imbaghad forsi tista' tifhem fejn....

MICHAEL: Uljed! Iva, naf, ghax dik hija l-barka tal-missier... Kif qalha, dak?... Il-barka tal-missier li ssahhah id-dar...

IX-XIH: Hekk hu. Il-barka tal-missier issahhah dar l-uljed...

MICHAEL: Mela fejn hi l-barka tieghek, Pa? Ejja, tini jdejk, Pa. Trid tberikni int, Pa, ghid?... (*itellaghlu id wahda lejn wiċċu – wiehed forsi jahseb li se jbuslu idu – minflok:*) Xomm! Ixxommha, Pa, ir-riha... ir-riha ta' hruq? Xommha! Ghadha hemm. U ara, Xih, ara: ukoll difrejk igiddbuk. Int tilbes il-ġild ileqq f'saqajk issa, imma taht difrejk, inkallat fil-ġilda sewda, ghandek il-mugrufun. U ma tehles minnu qatt... Ara! Xomm! (*IX-XIH jġbed idejh lura*) Xih – ipokrita! Int mhux ir-riha ta'

l-art imxarrba tal-ħamrija trid ixomm. Int tibqa' biss ixxomm ir-riħa tan-nar, ta' l-art mahruqa! Riħa ta' hruq! Giddibni jekk għandek hila! Giddibni, Xih! Kif qatt stajt nistenna barka mingħandek jien mela? Meta jien hemm barra, daqsxejn ta' tfajjel, u int hemm isfel, mistohbi fid-dalma?... Kont tarani hemm barra, Pa, għid? Kont tarani hemm, barra, wahdi, wara dak il-mohriet, l-ixkora fuq spallejja akbar minni?... Tkellem!

IX-XIH: Kont narak. Mela ma kontx... Mill-gradilja tal-kantina – kont narak iva: 'il bogħod, taħt xemx tisreġ, tofroq il-ħamrija.

MICHAEL: Eh, kont tarani mela...

IX-XIH: ...twarrab il-ġebel, ix-xerred żerriegħa fl-imradda. Kont narak...

MICHAEL: Mela jien hemm barra, u int? – Int x'kont tkun tagħmel, Pa? Jien hemm barra bħal kelb – u int? Għid...

IX-XIH: Inkejjejl u nqis. Inkejjejl, porvli fin, fin, bil-qies, nimla skrataċ u pajpijiet. Idi soda, nara dak il-fil irqiq irqiq iserrep, kulur, tir u faham, inħallat u nsodd, norbot u nġhaqqad... Issa murtaletti u serpentelli, issa lampjuni u stoppini u beraq pront... Imma dejjem attent, naħsel idejja li ma noqrosx xi kulur, dejjem nara fejn nirfes... Dak li kont nagħmel iva.

MICHAEL: U qatt ma ħsibt fina, x'jiġri minna jekk jiġrilek xihaga?

IX-XIH: Ĥsibt. Dejjem ħsibt. Imma għalxejn. Kien hemm dik ix-xihaga ġo fija... Qatt ma ġralek, meta tkun qed tehda, għid, tehda bil-karti tal-logħob, pereżempju, ittellagħhom u tibni torri tal-karti, saff fuq saff, bil-paċenzja kollha... u filli tistenna biss li f'daqqa wahda tarahom jiġġarrfu b'żiffa rih? Jew ukoll filli ttajjarhom int stess? Qatt ma ġralek, għid?... Qatt ma rajt tifel jibni torri bir-ramel għoli, għoli mbagħad tarah jieqaf skantat u meżmerizzat jara l-baħar diehel jagħqad madwaru bil-mod il-mod iħollu fix-xejn?

MICHAEL *idur, ma jridx jisma' aktar.*

IX-XIh: (*jahtfu*) Ismaghni! Jew tkun xi mkien, tkun xi mkien tara xi bini gholi tiela', u timmaġina x'jigri kieku kellek tarah f'daqqa wahda jigġarraf u jistabat ma' l-art? U minkejja kemm jistgħu imutu nies, tixtieq biss li mqar darba taraha dik ix-xena tal-biża'... tal-biża' imma ta' l-ghaġeb! Dak il-waqt tremend, dak il-waqt meta kollox u f'daqqa wahda donnu jilhaq l-ghan, l-iskop ewlieni tiegħu! Qatt ma ġralek li timmaġina meta l-enerġija kollha mahkuma f'idejk soda sa fl-ahhar tirtgħod, hekk li dak il-porvli miġmugh b'tant reqqa f'daqqa wahda jikbes u jinharaq f'leħha ta' mument? U kollox u f'daqqa wahda, f'leħha ta' mument, jagħqad u jissigilla ruhu f'damdima ta' darba, eternità ta' mument, hekk li xejn aktar ma jimporta iżjed? Il-bidu ta' univers, damdina ta' darba, il-berqa li ma tidhirx, u xejn aktar ma jimporta! Lanqas it-tifel ċkejken, issa qed jitbiegħed bejn ir-raddi taht xemx nieżla. Ghax minn hemm irid jgħaddi hu wkoll. Hu wkoll. Qed tifhem, Michael? Int ukoll! Qed tifhem? Int ukoll.

MICHAEL: Nifhem... Jien ukoll mela...

IX-XIh: Tibżax mela min-nar ta' darba, ibni. Tibżax minn dak il-waqt, jekk dak hu l-uniku waqt li jfisser xihaga għalik. Kollox imut u jikkonsma ruhu. Thallix il-biża' tehsik. Trid tinsa l-biża' u l-uġiġh u timmaġina biss dak il-waqt, għax dak il-waqt ma jispiċċa qatt imbagħad.

MICHAEL: Nifhem. U nifhem ir-riħa ta' hruq... U issa naf. Int, int miġnun. Miġnun daqsha!...

IX-XIh: Daqsha... Daqs kulhadd, Michael! Bħal kulhadd! Imma issa qed tifhem?

MICHAEL: ...Nifhem. U nifhem il-ġenn tiegħi ukoll.

Id-dwal jinfew bil-mod il-mod.

8 Xena

Tard dak il-lejl.

Jerġghu jibdew joghlew id-dwal, hekk kif minn fuq ir-radju tinstema' toghla l-kanzunetta 'Goodnight Irene'.

Hemm biss IX-XIH fix-xena, bilwieqfa hdejn it-telefown.

RIENI: *(fuq ir-radju) ...Tibżghux mill-lejl sewdieni, mahbubin tieghi. Itfu d-dwal kollha, kollha, u ifthu widnejkom. Isimgħu l-ilhna tal-lejl u n-nar ta' filghodu halluh jintefa fl-ilmiet hiemda tal-lejl. Ghiduli x'jinkwetakom, xi jnikkitkom jew iferrahkom... Hello, hemm xihadd fuq il-linja?... Ghidli... Qed nisimgħek.*

IX-XIH: Hello...

RIENI: *Hello, anonimu mill-Belt?*

IX-XIH: Hello, Irene?...

RIENI: *Yes, ghidli? X'ghandek f'mohhok, habib, dil-lejla ta' Ġunju?*

IX-XIH: Irene, x'tagħmel meta l-ulied, l-istess uliedek, ma tafhomx? U huma ma jafukx? X'jagħmel missier li għandu żewġt ulied li qatt ma afuh?... Li qatt ma qisuh? Li nsewh, għax riedu jinsewh, qisu qatt m'eżista?

RIENI: *X'tagħmel? (pawsa qasira – imbagħad) Ghidli int – x'tagħmel int, Xih? Jew x'tixtieq tagħmel int, kieku tista' issa?*

IX-XIH: Jien... ma nafx. Naf biss li nixtieq ngħinjom. Kultant.

RIENI: *Kultant?*

IX-XIH donnu xi ffit stordut, ipogġi fuq is-sufan.

RIENI: *Kultant biss?*

IX-XIH: Kultant. U ma nafx għaliex nixtieq ngħinjom lanqas. Ma nafx.

RIENI: *U ghax ma tafx, tahseb li l-htija aktar tikber. Il-htija ta' l-izbalji tieghek, u l-izbalji taghhom ukoll, mhux hekk?*

IX-XIH: Ukoll. U mhux ghax ma nhobbhomx. Niprova nhobbhom, imma... forsi int ma tafx l-istorja kollha, imma huma, huma naqsuni wkoll.

Pawsa

IX-XIH: Rieni?... Irene?

RIENI: *Kompli. Qed nisimghek. Huma naqsuk ukoll...*

IX-XIH: Forsi minghajr ma jafu. Forsi ghax ġew imġieghla. Kultant imma, talanqas, talanqas nixtieq li ntihom ċans iehor. U huma jtuni ċans ukoll. Biex forsi xi darba nkunu kif suppost kellna nkunu.

Pawsa qasira.

RIENI: *Xi darba, kultant, forsi jew xi darba: kliem mimli incertezzi, misteri... Però jien ma nahsibx li tista' tivvjagġa lura fiż-żmien, Xih. Perikoluż wisq...*

IX-XIH: Nista' talanqas naghmel l-ahhar sforz. U mbaghad... forsi jahfruli.

RIENI: *Biex int imbaghad, int tahfrilhom ukoll? Tahseb tkun tista' tahfrilhom imbaghad, Xih?*

Pawsa

IX-XIH : Nahseb li mbaghad inkun nista'. Nittama.

RIENI: *Iprova mela, Xih. X'ghandek x'titlef? Ara jien, jien m'iniex bhalek. Ma tantx nahfer malajr jien. L-ewwel irrid inpattiha. Illum pereżempju, illum jien u l-mahbub tieghi kellna xi nghidu. U hu abbandunani fid-deżert ta' wara nofs ta' nhar saffi, f'nofs triq niexfa ghad-dell ta' lukanda battala qed tiġġarrat taht xemx tisreġ. U biex jehlisni ġie alla zġhir u iswed riekeb fuq Porche hamra ttajjar ix-xrar u tobżoq il-liri. U jien irkibt u tlaqt mieghu. Imma l-ewwel tlabt lill-alla iswed idur darbtejn, tliet darbtejn madwar l-oaži tal-mahbub tieghi. Biex hu żgur jarani nitghannaq u nbus lill-alla iswed tieghu. X'tahseb li għamel?*

Rani u faga f'demmu? Hareġ jiġri warajna, jxejjer il-ponn jew ximitarra?... Le. Baqa' ma deherx. Baqa' ma deherx... U wara – wara tahseb li ddispjaċih ta' kif ġab ruhu mieghi? X'tahseb?
 IX-XIH: Iddispjaċih. Ghal ftit iddispjaċih. Imbagħad xorob ftit iehor, siker u ntefa' jorqod.

Tinstema' toghla bil-mod il-mod kanzunetta fuq ir-radju, kanzunetta ta' xejra nostalgika u melankonika, tindika tmiem it-telefonata.

IX-XIH: U wara, meta hrabt fuq il-Porche hamra, wara lilek iddispjaċik, Irene?

RIENI: *Xi ftit. Dejjem jiddispjaċini xi ftit wara.*

IX-XIH: Jien ukoll. *Goodnight, Irene.*

RIENI: *Goodnight. U ta' l-ahhar, Xwejjah – jekk taf xi alla żghir u iswed, aghthi cempila int ukoll. Min jaf? Forsi jista' jghinek, lilek ukoll.*

IX-XIH: Tahseb?... OK.

RIENI: *Goodnight.*

IX-XIH: *Goodnight, Irene.*

Il-mużika toghla għal xi ftit sekondi, imbagħad IX-XIH iqum u jitfi r-radju.

Jersaq lejn il-frigġ u jaqla' l-kalendarju minn fuqha. Imur lura lejn it-tavolina, jerfa' r-riċevitur u jagħfas il-buttuni ta' numru li jiehu minn fuq il-kalendarju.

IX-XIH: *(jistenna ftit sa ma jirrispondu, imbagħad, b'lehen sod, determinat) Hello, nista' nkellem lil PJ, jekk jogħġbok? – Iva, kelli nagħthi risposta. Jaf li kelli nċempel. – Grazzi; nistenna. (pawsa qasira) Hello, PJ?...*

Siparju

IT-TIELET ATT

*U dawk li jgawdu d-dinja, bhallikieku ma jgawduhiex.
Għax is-sura ta' din id-dinja għad tghaddi.*

L-Ewwel Xena

Ġranet wara. Filgħodu.

L-istess xena, imma l-post jaghtik dehra ta' dar li għiet imnezzgħa kwazi minn kollox. II-bičča l-kbira ta' l-ghamara m'għadhiex hemm, tnehhew il-kabords, il-bank u banketti kif ukoll l-apparat kollu tal-kċina. Minflok, fir-rokna tal-kċina hdejn il-vit iqattar l-ilma hemm mejda qadima u żlugata, b'fuqha kitla ta' l-elettriku u xi żewġ tazez, bi hdejha kaxxa bl-ghodda u fliexken tal-birra. Il-frigġ izda għadha hemm, battala u skunnettjatha u mahruġa minn mal-hajt, il-bieba ta' fuq tal-frizzer magħluqa, waqt li dik t'isfel hija mbexxqa.

Fejn qabel kien hemm is-salott baqa' biss it-telefown fl-art.

Ix-xambrelli u l-bibien tal-panew inqalghu u tnehhew^o kif ukoll id-dwal u l-brazzi hekk li jidhru biss il-wajers herġin minn ġol-hajt fejn kienu. Ir-rota u l-mohriet li kien hemm esebiti mal-ħitan issa jinsabu mitluqin ma' hajt fl-art.

MICHAEL qed jahdem fuq l-ahhar xambrella li taghti 'l isfel għall-kantina. Qala' l-imsiemer minn maċ-ċaċċis u qed jipprova jaqlagħha 'l barra biex iserrahha mal-hajt iżda waħdu ma jidhirx li se jirnexxilu.

Mill-bieb ta' barra jitfaċċa ALISTAIR. Jieqaf josserva mid-

dahla.

MICHAEL *jintebah bih. Ihares lejh ghalxejn ghall-ghajnuna, imbaghad ikompli jqandel wahdu. Ix-xambrella tiżloqlu minn idu u tiddendel 'l isfel ghal ġol-kantina.*

MICHAEL: Iva ejja żomm ftit, haqq il-qahba dinja!

ALISTAIR *jinjorah.* MICHAEL *iqandel u jġebbed ftit iehor, imma jaf li mhux se jirnexxilu. Jitlaq kollox u jhallih x-xambrella titgerbeb xi tarġa jew tnejn. Jaghtiha daqqa ta' sieq u jitfaghha tkompli titgerbeb ghal isfel.*

MICHAEL: Kuntent issa?

Imur lejn il-kaxxa tal-birra u johroġ flixkun. Ipoġġi fuq il-kaxxa ta' l-ghodda u jixrob.

ALISTAIR: Taf li ghalxejn qed taghmel dan kollu, hux?

MICHAEL: Ghalxejn tghid int.

ALISTAIR: Le. Il-liġi tghid ghalxejn. Li ghamilt, responsabbiltà tieghek inna jien mhux se niċċaqlaq minn hawn.

MICHAEL: Meta jiġu PJ u shabu malajr iċaqaqluk imbaghad, tibżax.

ALISTAIR: Issa naraw.

Jersaq lejn il-mejda u jixghel il-kitla ta' l-elettriku. Jieqaf, jistenna li jisma' l-ilma jishon u jibda jtextex, imma donnu jinduna li m'hix tahdem. Jixghel u jitfi s-swiċċ. Ghalxejn. Imur lejn swiċċ mal-hajt jipprova jixghel il-bozza f'nofs il-kamra. Ghalxejn.

ALISTAIR: Jaqaw tfejtu mill-main ?

MICHAEL: Ghax ma tmurx tara?

ALISTAIR *idur biex johroġ lejn l-indana.*

MICHAEL: Ghalxejn, balalu! M'hemmx dawl!

ALISTAIR: Kif m'hemmx?

MICHAEL: Ġew jaqraw l-arloġġ u tfew kollox. Hekk kien il-ftehim. Toqghodx thares lejja! Issa fatta la żorba! U li hemm hemm!

ALISTAIR *jinduna bil-bieba miftuha tal-friġġ u jmur ikompli jiftahha berah. Vojta ghal kollox. Jiftah imbaghad il-frizzer u jsibu għadu mimli bil-laham iffriżat.*

ALISTAIR: U dan? X'se taghmel b'dan issa? Eh, għid, dak il-laham kollu x'se taghmel bih?

MICHAEL: Issa nara. Izomm, tibżax...

ALISTAIR: X'izomm?

MICHAEL: ...Ghandu talanqas erbgħa u ghoxrin siegħa.

ALISTAIR: ...Trid issajru imma! U terġa' tiffriżah mill-ewwel wara!

MICHAEL: U jżomm qed nghidlek!

ALISTAIR: Fejn se ssajru? Hsibtha dik, ċuċ?... Ma hsibthiex, hux? Se ssajjarlek Rien i issa?

MICHAEL: M'hemmx x'tara, ghedtlek! Int iċ-ċuċ!

ALISTAIR: M'hemmx x'tara tghid int.

MICHAEL: U m'hemmx x'taghmel; beżqa u xagħra u m'hemmx lura issa! U aqtagħha!

ALISTAIR: Issa naraw. (*imur lejn it-telefown*)

MICHAEL: (*jimxi warajh*) Issa naraw mela... X'qatt kellna minnu dal-post ahna, għid? X'qatt kellek int?

ALISTAIR: (*idur – jippuntalu sebghu taht imniehru*) Li ghamilt int, ghamiltu wahdek...

MICHAEL: (*itajjarlu sebghu*) U int issa tista' tmur lura mnejn ġejt! U aktar ma tirrasenja ruhek malajr li sa fl-ahħar hawn spiċċa u mar, aktar ikun ahjar għalik.

ALISTAIR: (*ikompli lejn it-telefown*) Ahjar għalik, trid tghid.

M'ghandek ebda skuża. Kont wissejtek. Issa naghmel li ghandi naghmel jien.

Jitbaxxa u jinzel gharkupptejh hdejn it-telefown.

MICHAEL: X'taghmel? X'se taghmel?...

ALISTAIR: Taf x'se naghmel. Kont wissejtek. Ersaq 'l hemm.

MICHAEL: (*ma jiċċaqlaqx*) Se ċċempel l-avukat? Lill-pulizija jew willa?

ALISTAIR: L-ewwel l-avukat.

ALISTAIR *jerfa' r-riċevitur, imma ghajnejh fuq* MICHAEL, *jistennieh jipprova jzommu.* MICHAEL *jibqa' ma jitharrikk.*

ALISTAIR, *ghajnejh dejjem fuqu, jibda jagħfas il-buttuni ta' żewġ, tliet numri. Jieqaf; ma jistax jifhem ghaliex*

MICHAEL *ghadu ma żammux.*

MICHAEL: X'gara, insejt in-numru?

ALISTAIR: Le ma nsejtux! (*ikompli jdawwar in-numru u hekk kif iquam bilwieqfa bl-apparat f'idejh, xihadd jirrispondi minnufih*)... Eh, hello!

VUČI TA' TFAJLA FUQ IT-TELEFOWN: *Hello! Dr Theuma's office!..*

ALISTAIR: *Yes, may I speak to Dr...?*

VUCI / TELEFOWN: *...This is a recording. I'm sorry but at the moment Dr Theuma is out of the office...*

ALISTAIR: *Shit!*

MICHAEL: Taf li kollu hela ta' żmien dan, hux?

ALISTAIR: (*waqt li jistenna li jieqaf il-messaġġ fuq it-telefown*)
Issa naraw. Int fattartha kif ridt, issa naraw hux hela ta' żmien.

ALISTAIR *izomm it-telefown f'hoġru, jagħti dahru lil*
MICHAEL *waqt li hjzomm harstu dejjem fuqu.*

ALISTAIR: (*malli jispiċċa l-messaġġ bl-Ingliż*) Hello, Dr

Theuma!... Hi, Alistair hawnhekk... (*ir-recording reġa' beda bil-Malti*) *Shit!... ..Shit! (jerga' jistenna, f'wiċċ MICHAEL)*
Shit, shit, shit!

Sa fl-aħhar tinstema' l-'beep', imma qabel ma ALISTAIR jilhaq jerga' jiftah halqu, MICHAEL ipoġġi idu fuq it-telefown u jaqtaghlu l-linja.

MICHAEL: Hallik mill-avukati, Alistair, isma' minni.

ALISTAIR: X'int taghmel?... (*iwerżaq f'wiċċu*) X'tahseb li qed taghmel! Tahseb li jien se nibża' minnek?

MICHAEL: Ikkalma! Int lix-Xih kellimtu?

ALISTAIR: ...Lix-Xih? Le ma kellimtux!...

MICHAEL: Ġej ikellmek mela...

ALISTAIR: ...X'ridtni nkellmu naghmel?

MICHAEL: Kellmu ftit, int...

ALISTAIR: ...Ghaliex? Ridtni nkellmu? X'ridtni nghidlu lix-Xih? (*jerga' jiddajalja n-numru*) Tridni mmur nugżak u nghidlu: Ara Pa, dan il-poxt ta' hija ffalsifika l-firma tieghi u mar biegh dar omni lil biċċa miljunarju korrott!

MICHAEL: Korrott ghax jaf jaghmel il-flus?

ALISTAIR: ...Xi tridu jaghmel ix-Xih?

MICHAEL: ...Ghax int bl-arti tieghek b'kollox qatt m'ghamilt sold?...

ALISTAIR: ...Jiġi jiġbidlek widnejk jew jisplodik sas-seba' sema?

VUČI/TELEFOWN: *Hello! Dr Theuma's office. This is a recording. If you care to leave a message please wait till you hear the sound of the beep. Your call is important to us. Please leave your name and telephone number so.....:*

ALISTAIR: *Up yours! (inizzel it-telefown b'tisbita)* ...Le, lix-Xih ma kellimtux! Lill-avukat kellimtu diġà imma, qed tifhem? U

jien minn hawn m'iniex hiereg! M'iniex hiereg, Michael!

MICHAEL: Ghedtlek, sehmeq se tiehdu...

ALISTAIR: *Bullshit!* Ma jimpurtanix mill-flus, qed tifhem!

MICHAEL: ...Ghada stess jekk trid...

ALISTAIR: *Bull-shit!* Mhux il-flus kollox!

MICHAEL: ...Sa lanqas sold!

ALISTAIR: Ghalik iva, naf, il-flus kollox, tisraq u toqtol ghall-flus int, naf! Imma mhux jien! Mhux jien! Ja poxt!

MICHAEL: Pufta mgiddem!...

It-Tieni Xena

IX-XIH jitfaċċa fl-indana hekk kif se jiġu fl-idejn. L-ahwa jindunaw bih fl-istess waqt u jieqfu.

Sikta.

IX-XIH jidhol 'il ġewwa, ihares madwaru. Jghaddi jdejh minn mal-hitan, imelles fejn inqala' l-injam minn mal-hajt. Sodisfatt, ikompli jdawwar harstu mal-kamra ghera. Idur mal-frigġ vojta, jaghlaq il-bieba, imbaghad jersaq lejn il-mejda u johroġ borża mill-but tal-ġlekk.

IX-XIH: Kieltu xihaga?

MICHAEL: (*jimbotta lill-ALISTAIR minn hdejh*) Hadt pastizz dalghodu!

MICHAEL jersaq lejn il-mejda imma jieqaf hekk kif jara lix-XIH johroġ kiswa hobż imgeżwra f'sarvetta. IX-XIH ikompli johroġ borża ohra mtebbgħa żejt mill-but l-iehor u minnha johroġ biċċtejn hobż ohra. Iqieghed is-sarvetta fuq il-mejda u jifrex kollox fuqha bir-reqqa.

MICHAEL: Hemm x'ġibtilna sabih, Xih? Hobż biż-žejt!

IX-XIH: (*iressaqlu l-hobż*) Ftira bit-tadam.

MICHAEL: Jaqaw, reġa' żmien il-karestija? Int m'hawnx bhalek!

IX-XIH *ipogġi mal-mejda. Jiehu biċċa hobż u jibda jiekol. Johroġ mus mill-but u jqaxxar basla, waqt li s-subien iharsu lejha fis-skiet.*

IX-XIH: (*jghaddi biċċa basla lil MICHAEL*) X'iddeċidejtu? (*lil ALISTAIR*) Ftehimtu bejnietkom?

ALISTAIR: X'niftiehmu? ... M'hemm xejn x'niftiehmu. Jien ma nafx kemm talab flus u ma rridx naf x'tah, naf biss li...

MICHAEL: Ghedtlek, ara l-konvenju jekk trid! Qas sold tal-bolli ma naqqasna! Meta trid tista'...

ALISTAIR: Ma rrid nara xejn! Jekk nara, nara biss dik il-firma falza u dik biżżejjed ghalija! Ma jimpurtanix x'iffirmajt!

MICHAEL: Kieku qaghadt nistenna lilek tiddeċiedi ma konna naslu qatt. Qalli, jew issa, illum qabel għada, jew xejn! X'ridni naghmel? Offrieli tlett elef aktar milli qatt kont qed nistenna! Ghedtlek...

ALISTAIR: Il-flus mhux kollox.

MICHAEL: ...Tlett elef, ta! X'inhuma tlett elef mela; harja? Ara, jekk trid hudhom int, OK? Dawk it-tlieta żejda tiegħek. Tajjeb? *Fair* jew le? Nista' nkun aktar *fair* minn hekk, Pa? Ghidlu!

ALISTAIR: M'hix kwistjoni ta' flus. Il-harja zommha int.

MICHAEL: Haqq, se jerġa'! Nirra!...

ALISTAIR: U barra minn hekk, jekk offra tlett elef żejda kellu xi raġuni; qatt hsibt, bahnan! Qatt hsibt li seta' kellu xi raġuni?

MICHAEL: X'raġuni taż-żobb?...

IX-XIH: Hej!...

MICHAEL: (*isabbat fuq il-mejda*) ...Il-flus raġuni biss! Tahseb li dak jirraġuna bhali u bhalek? Għalfejn tahseb ridna naqilghu u

nqaxxru kollox minn mal-hitan? X'raġuni hi dik, ha nara ghidli, profs? Ghaliex ried ix-xambrelli barra, il-hitan ghera, il-kċina barra b'kollox? Ghidli, gharef!

ALISTAIR: Xi raġuni kellu! Fejn naf! Inkella miġnun!

MICHAEL: OK, miġnun. Mhux kulhadd miġnun? OK! Jew kapriċċ, fejn naf! Basta kapaċi jhallas tal-ġenn tiegħu! Basta hemm il-liri jagħmlu tajjeb.

ALISTAIR: Liri u mhux liri, jien ma ffirmajt xejn. U m'iniex hiereġ minn hawn.

MICHAEL: Ismagħni, ismagħni, Alistair: dak ma tiċċajtax miegħu. Qed tifhimni? Dak jaasal, qed tifhem?

ALISTAIR: Int ghaffiġtha! Mur spjegalu int.

MICHAEL: M'intix tifhem, bahnan? (*idur frustrat mal-kamra*) Tahseb li se jimpurtah min ghaffiġha dak, jekk hux jien jew int? Tahseb ma jafx jagħmilha ta' Salamun dak? It-tnejn inpattu jekk noqorsuh... Iva ghidlu ftit int, Pa! Qabel ma jgħallina lkoll! Ipprova infed dik ir-ras ta' tuba!

ALISTAIR: M'hemm xejn x'jghidli. Missek staqsejtni. Iddiskutejtha miegħi l-ewwel...

MICHAEL: Niddiskutiha miegħek? Niddiskutiha miegħek?... U int, meta tlaqt il-Kanada int, meta qbadt u tlaqt, iddiskutejtha miegħi? Eh? Meta hrabt u hallejtni rieqed wahdi hemm isfel, iddiskutejtha miegħi? Tmien snin shah, ma nistax niċċaqlaq! Ghid, staqsejtni xihaga lili?... Meta hallejtni wahdi hawn, magħha? Ghedtlli xihaga lili, Alistair?... Ghedtli? Wahdi, hawn, magħha?... Ma nistax niċċaqlaq! Ghidli!

ALISTAIR: U dik hi mela?

MICHAEL: Niddiskutiha miegħek?... Niddiskutiha miegħek...

ALISTAIR: Din bi tpattija allura? Ghid?... Mhux fair, Michael. Le, mhux *fair*...

MICHAEL: Ma qalulekx? Daqskemm hi *fair* il-hajja!...

ALISTAIR: Mhux *fair*.

NICHAEL: ...Ghid lili hijjex *fair*!

IX-XIH: Allura, x'se taghmel issa? Jekk qed nifhmek sew allura, int trid li huk jehel talli ffalsifika l-firma tieghek? Dak li trid? Titiġghu qorti? U sa fejn tahseb tasal, biex kollox ikun *fair*? Tridu jmur il-habs?...

ALISTAIR: Mela int miegħu ukoll? Eh? Ghalhekk ġabek hawn?...

IX-XIH: Hadd ma ġabni.

ALISTAIR: ...Ghalhekk mela! Tistaqsi lili jekk irridux imur il-habs! Ghax ma hasibhiex hu qabel ma għaffiġha?

IX-XIH: Issa lilek qed nistaqsi. Tridu?...

ALISTAIR: Ma rridu xejn! Ma rrid xejn! Irrid biss li kollox jibqa' kif kien, OK? Dak li rrid! Xejn aktar u xejn anqas! Kollox kif kien qabel. Dak li rrid!

MICHAEL: Qatt ma jista' jkun kollox kif kien qabel. Ghidlu int, Pa.

IX-XIH: Le. Jista'.

MICHAEL: Xiex?

ALISTAIR: X'jiġifieri?

IX-XIH: Kollox kif kien qabel. Dak li rrid jien ukoll.

MICHAEL: X'int tghid? Issa *too late*! Taf li ġa ffirmajt...

IX-XIH: Ismagħni! Int, Michael, kieku kien possibli li jkun kollox bhal qabel?...

MICHAEL: Eh, u kif? U l-flus...?

IX-XIH: Xejn — Insa l-flus! Jekk tridu *nistgħu* ngibu kollox kif kien qabel.

MICHAEL: Qabel xiex? X'ninsa? U l-flus tad-dar? Se ttihomli int?

IX-XIH: Il-flus tad-dar ukoll

ALISTAIR: U d-dar, x'jigri mid-dar? Issa li dak?...

IX-XIH: Id-dar ukoll, Alistair. L-anqas haġa d-dar. Id-dar tkun taghna wkoll. Kif dejjem kienet.

MICHAEL: Qed tiġġennen! Int veru hemm fuq postok!

ALISTAIR: Taghna? Ghedt... taghna? Jiġifieri tieghek ukoll? Id-dar... tkun taghna wkoll?

IX-XIH: Terġa' tkun taghna. Ilkoll iva. Bhal qabel. Kif suppost kellu jkun.

ALISTAIR: Meta tghid taghna?... Jiġifieri trid tghid tieghek ukoll.

IX-XIH: Tieghi ukoll.

MICHAEL: Tieghu? ...Tieghek kif?

IX-XIH: ...U taghkom! Infatti, diġà hija tieghi. U taghkom. Harsu ftit madwarkom.

MICHAEL *ihares lejn* ALISTAIR. *Imbagħad it-tnejn lejn* IX-XIH.

IX-XIH: Harsu, għedtilkom! (*jistenna*) Hekk hu... Issa taghkom. Harsu. Taghrfuha? Kif dejjem kienet?...

ALISTAIR: Għalhekk mela!...

IX-XIH: Eh? X'intom taraw?... Tarawha?... Kif dejjem kienet?...

ALISTAIR: Hekk... Kif kienet qabel, snin ilu, trid tghid...

IX-XIH: Meta kontu zġhar. Hekk. (*ihares madwaru*) Semplici. Bla tiżjin, ġebel u saqaf, bla rhamijiet, bla xinxilli... (*iqum – jipprova s-swiċċ tad-dawl – għalxejn – sodisfatt*) Hekk. Qas dik l-ewwel darba li dhalna hawn, jien u ommkom, ma kien hawn dawl.

MICHAEL: X'int tghid? Spjegali ftit. X'jiġifieri 'taghna' ...jew 'tieghek'?

ALISTAIR: Jiġifieri tiegħu.

IX-XIH: U tagħkom, jekk tridu.

MICHAEL: (*ifur*) Spjegawli ffit, tridu! Ghiduli! Aqtgħuh dal-loġhob bil-kliem! Xi trid tgħid biha ‘tagħna’? Tistgħu titkellmu ċar!

IX-XIH: Tajjeb wisq. Tajjeb! Id-dar jien xtrajtha. Jien. Tifhem issa?

MICHAEL: Int? Xtrajtha int? Int kif?

ALISTAIR: (*basar tajjeb imma xorta ma jridx jemmen*) *Jesus Christ!*

MICHAEL: Xiex? Jien – jien lil PJ begħtha.

IX-XIH: Hekk hu. U hu xtraha għalija. F’ismi. Meta ġibtu hawn int lanqas l-iċken hsieb ma kellu li jixtri. Imma dik il-lukanda se titwaqqa’ għall-ewwel hajritu. Haseb li seta’ kien hemm xi biċċa negozju għaddej minn taht il-taht. Li forsi kien hemm xihadd lest ihallas għal dil-biċċa art ukoll – li forsi hu seta’ jbill sebghu ukoll. Imbagħad għedtlu l-verità. Li dik, hemm barra, tiegħi ukoll issa.

MICHAEL: Tiegħek?... Il-lukanda tiegħek ukoll? Int xtrajtha kont?

IX-XIH: Bl-aġent. Lanqas ommok u Pawlinu ma kienu jafu lil min kienu qed ibighu. Jien xtrajtha. Tibżax, ma kenitx għolja. Qatt ma kienu ġabu permess sura ta’ nies... Għalfejn taħseb falliet? Riedet ittellgħahha imma. Ta’ rasha. Jien, jien inwaqqagħha imma. U mhux biex intella’ lukanda ohra, ibqa’ ċert. Lanqas kieku kellhom ituk elf permess. Imma biex kollox jerga’ bħal qabel. Dik l-art u dar-razzett fejn kienu, u kif kienu qabel tlaqt.

ALISTAIR: U kemm kont ilek tippjanaha din?

IX-XIH: Mhux nippjana. Nistenna. Imma issa tiegħi. U tagħkom. U jekk tridu tistgħu tibqgħu hawn. M’hemm bżonn hadd jitlaq

minn hawn issa. Mhux dak li ridt int, Alistair? Id-dar, dar-razzett? Tajjeb mela – issa taghkom.

ALISTAIR: U tieghek.

IX-XIH: Taghna lkoll. Kif dejjem suppost kellu jkun.

MICHAEL: ...Kieku ma kienx minhabba fiha.

IX-XIH: Jien ma qed naghti tort lil hadd...

ALISTAIR: Lanqas lilha?

IX-XIH: ...Irrid biss li bejnietna talanqas kollox jiġi kif kien qabel.

ALISTAIR: Kif qatt ma kien, trid tghid.

IX-XIH: ...Kif suppost kellu jkun! Ċans iehor biex inkunu kif suppost missier u wliedu ghandhom ikunu.

MICHAEL: Kif kellhom ikunu kieku ma kontx int li nikt kollox.

IX-XIH: Li kien, kien! Kien u ghadha! Araw, li rrid – li rrid hu biss li ninsew li ġara u li ma ġarax. Biġġel – biġġel u insa, eh Mike, tiftakar?...

ALISTAIR: Ghaliex m'gheditilniex mill-ewwel li ridt tixtri d-dar?

IX-XIH: Jimporta ghaliex? L-aqwa li issa...

ALISTAIR: Jimporta iva! X'tahseb, Mike? Ghaliex tahseb li ma qalilniex li ried jixtriha hu?

MICHAEL: Kieku qatt bsart li kellu daqshekk flus!...

ALISTAIR: Eh, imma *ghaliex* ma qalilniex?

IX-XIH: Ghax kont nibza' li ma kontu se taslu qatt biex taqblu bejnietkom biex tbighuha. Arakom, ghadkom s'issa targumentaw.

ALISTAIR: Imma int kont taf li jien ma ridtx inbigh. U jekk stess omni halliet hawn f'isimna t-tnejn, kont taf li xorta taghha baqghet. U tghid ma ssoponejtx li jien qatt ma ffirmajt xejn, li qatt ma qbilt? (*ebda risposta*) Kont taf, iva. Kont taf li Michael

kien se jiffalsifika l-firma – u hallejtu. Bhalma ffalsifika l-firma t’ommi fuq iċ-ċekkijiet...

MICHAEL: Jien ma ffalsifikajt xejn! X’ċekkijiet huma?

ALISTAIR: Tghajjat xejn – m’hemm bżonn tghajjat xejn! Jaf. Hux kont taf ukoll, Xih, fuq iċ-ċekkijiet?

IX-XIH: Kont naf...

ALISTAIR: Rajtx kif...

IX-XIH: Mhux mill-ewwel imma! Wara, meta ġejt hawn. Infatti kont qtajt qalbi ghal kollox minn ommkom, minnkom dawk is-snin kollha. Xorta bqajt nibghat iċ-ċekkijiet. Dawn is-snin kollha ta’ skiet, imbagħad erba’ xhur ilu, f’daqqa wahda, iċ-ċekkijiet bdew ġejjin lura msarrfin! Hsibt li forsi sa fl-ahhar ommkom bdiet iċċedi, li dak kien is-sinjal... U bdejt nahseb biex niġi lura. U bdejt nindaga. Ghedt forsi kellha bżonn il-flus... (*ixengel rasu*)

ALISTAIR: Le, hi ma kellhiex – qatt ma kellha. Hu iżda (MICHAEL) hu iva.

IX-XIH: Kieku ma kienx ghal dawk iċ-ċekkijiet, kieku qas biss kont nerga’ nibda nittama...

MICHAEL: Le, dażgur, kont tinsiena kif dejjem insejtna kieku! Allura? OK, jien hadthom dawk iċ-ċekkijiet. Orrajt, veru! Imma kelli kull dritt; jekk ommi kienet hekk supperva li ma tehux dak li haqqa, jien ma kontx! U m’iniex! Dak li tatini d-dinja jiena niehdu, ghala le? Tatni u tatini tant fuq wiċċi, tant majnati, ma nehux ukoll il-ftit tajjeb, il-loqom, li jaharbulha? Meta r-rota ddu, meta l-ass idur u jmiss lili!... Ghaliex le? Kulhadd jahseb ghal rasu, kulhadd jaqbad u jitlaq meta jaqbillu... L-ewwel int (*lix-XIH*) u wara int (*lil ALISTAIR*) u issa ommi – ommi wkoll dabrret rasha! Ghaliex le, mela? Ghandi kull dritt! OK, nammetti – iffalsifikajt il-firma t’ommi

– iffalsifikajt tieghek (*lil* ALISTAIR.) U lilek beghtlek dar li ma kinitx tieghi – id-dar tieghek stess. OK! Allura, issa? X’se taghmlu? Titfghuni l-habs? Itfghuni jekk tridu! Tahseb se jimpurtani? Eh?

IX-XIH: Hadd m’hu se jitfghék habsijiet. Tafu tajjeb.

MICHAEL: Naf! Nafu tajjeb, iva. Patta para patta! U issa – issa nirrangaw kollox bejnietha – kollox fil-familja, eh, xi tghidu? Bhall-ahwa, eh, Alistair, hi? (*ipogġi jdejh madwar spallejh*) Hobża u sikkina eh, Alistair? Eh, Pa? Id tahsel l-ohra, eh, u l-kumplament, xi tghid?

ALISTAIR *jinhall minn miegħu u jimbuttah ’il bogħod minnu.*

MICHAEL: OK, u issa? Issa li l-missier prodigu u l-iben prodigu ltaqghu nofs triq u tghannqu u tbewsu? Issa li reġghu qasmu l-hobżna ta’ kuljum bejniethom? X’iżjed issa? Kif komplet il-hrafa? Tafu kif tkompli? Liema haruf tal-festa tahseb iridu joqtlu biex jiċċelebraw? Imma tghid, tghid x’kellhom f’mohhhom jaghmlu bl-iben l-iehor? Ghax tinsiex l-iben l-iehor, Pa, dak li baqa’ l-art, Pa! Tinsiex! U ibża’ minnu! Ibżghu minnu! X’naghmlu bl-iben l-iehor, hi, ghidli? Dak li dejjem thalla barra minn kollox u minn kulhadd, wahda mid-disgha u disghin naghġa li qatt ma marru mkien? Dak li issa jara r-ragħaj ġej lura bin-naghġa fuq spallejh, dak li jghir u ma jifhimx ghala hemm din l-hena kollha għan-naghġa wahda l-mitlufa li reġghet lura?... Ikun irid jaf, Missier, m’intix tara? Ikun irid jaf ghala din il-festa kollha, ghala dawn il-pranzijiet, lażanji u tigiegħ! (*jiehu l-hobz tax-XIH u joffrih lil* ALISTAIR) Hawn, ejja, hawn, ħudu sehmeġ! Halli vera jifirħu l-anġli fis-sema! Ħudu sehmeġ – ghax dan li haqqek int! Int li mort u erġajt lura! Ghax issa hawn biżżejjed għal kulhadd, tibżax; għal kulmin mar u reġa’ lura, u għal min baqa’ wkoll! Alleluja!... Għal min baqa’ wkoll,

sa fl-ahhar! Ghax issa jiehu kollox hu! Mela kazz, Sur Kappillan!
Mela żobb! U ghalik ukoll, Ma, inti fejn inti! Ghax sa fl-ahhar
tlaqt int ukoll! Int ukoll! X'ma jifirhux l-aᅅgli tas-sema? Qattx
raġtu familja ferhana bhal din! Ghiduli qattx raġtu! Ghiduli!
Ghiduli!

Dlam.

It-Tielet Xena

*L-ghada. Ix-xena ftit li xejn inbidlet hliet li taht il-vit issa
reġa' hemm sink ta' l-aluminju, mistrieh fuq xi żewġ hadidiet
imdahhlin fil-hajt; l-ghamara ghadha mill-anqas u żdiedu
biss xi sigġu u banketta.*

*Fuq il-mejda hdejn is-sink hemm kuċiniera u fuqha stanjata
ghat-te, hdejhom xi vażett bit-trab tal-kafè, zokkor u bott
tal-halib. Taht il-mejda, xi kaxex tal-birra uradju jdoqq
b'volum baxx.*

*MICHAEL, liebes hwejjeg ahjar minn qatt qabel, flimkien
ma' ALISTAIR qieghed iqandel kif jista' l-frigġ biex jerġghu
ipogġuha f'potha mal-hajt. Jidher li hemm xi likwidu
ahmar iċcarcar mal-ġenb tal-bieba: id-demm tal-laħam iffriżat
li nħall. Taht fejn qabel kien hemm il-frigġ, thalliet warajha
ghadira demm fl-art.*

MICHAEL: Ġib il-plagg.

ALISTAIR: *(inewwillu l-plagg tal-frigġ)* Għalxejn.

MICHAEL: *(jaf, jipplaggjaha xorta wahda)* Tibżax. Dik issa niehdu
ħsiebha wkoll.

*Jiftaħ il-frigġ qisu jistenna li jaraha mixghula u mimlija.
Jerġa' jagħlaq. Ikun se jiftaħ il-frizer iżda jerġa' jibdielu.*

MICHAEL: Tibżax. Tibża' xejn. Ejja 'l hawn!

Jersaq lejn it-taraġ tal-kantina fejn hemm ix-xambrella

mistrieħa mal-hajt. Jgholluha u jqegħduha lura f'postha taħt l-arkata.

MICHAEL: Żomm ftit.

Waqt li ALISTAIR iżommha biex ma taqax, MICHAEL imur iġib martell u xi msiemer minn taħt il-mejda. Jiġi lura u jsammar xi musmar jew tnejn f'nofs ix-xambrella, kemm kemm ma taqax.

MICHAEL: Erhilha, mhux se taqa'. (*jersaq lura biex josserva xogħlu, jirfes id-demmm fl-art*)

ALISTAIR: Ara fejn tirfes!

MICHAEL: ...Talanqas ma jarahiex mas-saqajn forsi jinsa li għadha hawn dik.

ALISTAIR: (*imur hdejn is-sink iġib ċarruta*) Mhux se jinsa. Mhux issa.

MICHAEL: Hallih, ma jinsiex mela...

ALISTAIR: Xejn ma nesa. Hlief dak li ma jafx.

MICHAEL: Tad-dawl ġa ċempiltihom, la trid taf. Għandhom jiġu jerġġu jikkunnettjawn illum.

ALISTAIR jiġi lura u jimsaħ id-demmm fl-art.

ALISTAIR: Taf li mhux se jiehu gost, hux? Smajtu x'qal: kollox kif kien qabel...

MICHAEL: Jghid li jrid. Għandek tghid, xorti tajba li t-telefown ma skunnettjajnieħ.

ALISTAIR: Mela behsiebek tibqa' hawn int, hux hekk?

MICHAEL: Ghaliex le?

ALISTAIR: Tassew, ghaliex le? Għandek il-flus tal-bejġħ tad-dar, se tibqa' hawn, u xejn ma nbidel għalik. Hlief li issa għandek il-flus ukoll.

MICHAEL: Eżatt, u int ukoll. Int ukoll tinsiex! U lili tafhom dawk

il-flus... Lili biss, u lill-ingenwinità ta' mohhi!

ALISTAIR: Ingenwinità. Hekk isejhilha? U kellek ittini tlett elef oħra. Dawk malajr insejthom, hux?

MICHAEL: Intik tlett elef ta' xiex? Mela int ghamlit xihaga! Qas iffirmajt il-kuntratt int, ahseb u ara! (*jidhaq*) Qas biss ghollejt dak is-saba' ċkejken ċkejken tieghek biex harbixt ismek, u hemm int: sinjurun żghir! Tghidli grazzi jmissek, taghti kapparra lili jmissek, mela jien lilek!

ALISTAIR: L-immoralità ta' dan kollu qas biss taraha int, hux hekk? Qas biss tghaddilek minn mohhok: id-dar t'ommi, beghtha lil missierek, iffalsifikajt il-firma ta' huk, u fuq kollox se tibqa' tghix hawn, eżatt bhal qabel, qisha d-dar baqghet tieghek xorta wahda!

MICHAEL: U l-flus il-bank! Eh, ġenju, jew? Ghidli inhiex ġenju! (*ahrax*) X'immoralità? Jekk inkun irrid lezzjoni ta' moralità żgur ghandek se niġi, tarax! Jien lilek qatt indhaltlek x'taghmel u ma taghmilx, fejn tmur u ma tmurx? Kif tonfoq flusek?

ALISTAIR: Ghax bhal dak li qallu qatt impurtak.

MICHAEL: Jimpurtani mela ma jimpurtanix! U kif! Tahseb niehu gost li hija jkun f'ilsien in-nies?...

ALISTAIR: Daqskemm jimpurtak minn ilsien in-nies int!... Tridnix nghidlek jien fuqi, fuq in-nies? Ghaliex?...

MICHAEL: Ma rrid xejn ara! Aqtagħha. Ara, int gawdi l-flus, aghmel li ridt tagħmel meta ġejt lura, u toqghodx tistaqsi minn fejn u kif ġew. Int taf xi trid!

ALISTAIR: Naf iva...

MICHAEL: OK. Dak l-aqwa. U li issa ghandek il-flus biex tiehu li trid. Dik l-unika moralità li tghodd. Jien, jien naf x'irrid. U tahseb xejn, li rrid niehdu.

ALISTAIR: Xi Porche tghid int?

MICHAEL: (*imur mal-mejda jiehu birra*) Porche, forsi... Dik ukoll forsi.

Jidhol IX-XIH minn barra mgħobbi b'żewġt ixkejjer imdaqqsin. Waqgħet ċerta telqa fuqu u bil-mod il-mod donnu beda jirtira mir-realtà – bniedem li jaf li se jitlef kollox. Imur dritt lejn it-taraġ tal-kantina; ihalli xkora wahda f'ras l-ewwel tarġa u bla kliem xejn jinżel bil-galbu bl-ohra.

Pawsa qasira, qasira; MICHAEL u ALISTAIR, jistennew sa ma jinżel, imbagħad ikomplu, imma donnhom jafu li se jerga' jitla' minn hin għal iehor.

ALISTAIR: Porche!... X'ambizzjoni! X'vizjoni!

MICHAEL: (*resaq iħares lejn l-ixkora — icaqlaqha b'saqajh*) Ghedtllek 'forsi'.

ALISTAIR: Ah, hemm xihaga ohra mela? Ah, forsi Rien? Forsi hemm Rien wkoll! Għalhekk tridha l-Porche – għal Rien? X'altruizzmu!

MICHAEL: (*idur*) Rien... Rien tmur għand ix-xjaten kollha li hemm l-infern.

ALISTAIR: Milli smajt jien diġà darithom kollha.

MICHAEL: Imma l-ewwel, l-ewwel kienet bdiet bik, mhux veru? Għax riedet lilek l-ewwel, le? Miskina, Rien! Ghidli, ma jghaddilekx minn mohħok kultant li kien kollu tort tiegħek, Rien rrid ngħid, kif baqgħet hekk, minħabba fik, qatt ma tista' ssib lil hadd? Eh, qatt ghaddielek minn mohħok li kieku qatt ma ltaqgħet miegħek, li kieku qatt m'eżistejt int, kieku kien ikollha ċans issib xortiha tfajla bħal dik? Qatt ghaddielek?

ALISTAIR: Ghaddieli.

MICHAEL: Li kieku ltaqajt jien l-ewwel magħha u mhux int. Kieku, kieku kienet tkun storja ohra.

ALISTAIR: Forsi; kieku jien qatt m'ezistejt. It-tort li neżisti iżda, ftakar, m'hux tiegħi. Tarani kemm jien imġennen jien biex ikolli ulied...

IX-XIH jitla' mill-kantina.

ALISTAIR jinduna bih – jaf li semgħu. Jistennieh se jghid xihaga. IX-XIH iżda jitbaxxa u jerfa' l-ixkora. Imma dlonk jerga' jniżżilha – forsi ghax irid jistrieħ – forsi ghax ma jiflahx ma jghidx xihaga kieku jaf kif jaqbad jibda.

ALISTAIR jersaq biex jghinu jerfa' l-ixkora.

ALISTAIR: Trid xi ghajnuna?

IX-XIH: (*bil-herra*) Halli! Tmissx jekk ma jistaqsukx! Tmiss xejn! Fejn taf x'fiha? U kieku kienet mimlija ġelatina, eh? Fejn taf jekk skoss wiehed biss hux biżżejjed biex itajjarna lkoll sas-seba' sema, eh? Darba u ta' l-ahhar? Imbagħad żgur qatt hadd ma jkun eżista! Mela tmissx! Tmiss xejn! X'qatt ghamilt jien imma, biex jisthoqqli wlied bhalkom, qatt staqsejtuha dik, eh?

ALISTAIR: Ara, ma nerġghux nibdew...

IX-XIH: ...Eh, x'qatt ghamilt jien? Qatt għaddielkom minn mohħkom jekk ġenituri jisthoqqilhomx jew le l-ulied li jinghatawllhom?

ALISTAIR: Ghaliex, hawn xihadd jisthoqqli dan kollu? Dal-ġid kollu li għoġbu jistagħnana bih il-bravu ibnek!.

MICHAEL: ...Alleluja!

ALISTAIR: Ghaliex ma thallinix nghinek mela issa?

IX-XIH: Ghax int mhux tghin trid.

ALISTAIR: X'irrid mela? Taf aktar minni x'irrid? Ipprovajt intik daqqa t'id, nghinek....

IX-XIH: Tghini xejn!.

ALISTAIR: Mela xi trid? Ghidli xi trid!

IX-XIH: Mela bilfors dejjem irrid ngħid jien x'għandek tagħmel;
x'għandek tghid?...

ALISTAIR: Hemm int, ommi, l-istess! Taf biss x'ma tridx.

IX-XIH: Mhux veru.

ALISTAIR: Bhalha, iva. Ghax nagħmel x'nagħmel qatt ma se
nogħgħbok lilek, Pa. Lanqas lilek! Ghax jien dak li jien, u dak
li jien int ma tridux! U dak li taf int: x'ma tridx!...

IX-XIH: Mhux veru! Naf biss x'nixtieqek, x'nixtieqkom tkunu t-
tnejn.

MICHAEL: U li huwa?...

IX-XIH: Uljed. Uljed vera. Kif għandhom ikunu l-uljed.

MICHAEL: Uljed vera. Ergajna koppi!

ALISTAIR: Għamilt żball, Pa. Ahna issa ahna dak li ahna. Irridu
jew ma rridux.

IX-XIH: Le, tajjeb hekk kieku! Hafif kieku tahrab minnha hekk:
ma tagħmel xejn ghax issa intom dak li intom! M'hix skuża dik!
Li tagħmel jghodd, mhux li int. Tista' tkun beżżiegħa, ġifa, u
ma tahrabx. Imbagħad, imbagħad tkun tassew raġel.

ALISTAIR: Ghax m'iniex mela? Dak li trid? Li nkun raġel tassew?...

MICHAEL: Tghid int, raġel fuq l-irġiel! (*jinfexx f'daqqa*) Tisma'
hux, Alistair! Raġel fuq l-irġiel iridek! Xi tghid kieku taqtagħlu
xewqtu, eh, xi tghid? Jew forsi ma jafx li ġa qtajthielu kieku!...

*IX-XIH jghajjat ghajta fgata, ghajta ta' barri feroċi. Ihares
madwaru qisu mherwel, jahtaf l-ewwel haġa li jsib quddiem
ghajnejh: il-flixkun tal-birra. Ikun se jagħmel għalMICHAEL
bih, minflok jahtfu, jixhtu u jkissru fit-taraġ tal-kantina.*

ALISTAIR: Le, erhilu, Pa! Tatix kasu!

IX-XIH: (*jersaq fuq MICHAEL – f'idu issa feġġ il-mus miftuh*)
Jekk nerga' nisma' kliem bħal dak hawnġew, jekk tiftaħ fommok

moqżież darb'ohra, ta' l-ahhar tkun! Ta' l-ahhar, qed tifhimni?
(jersaq u jippuntalu l-mus taht geddumu hekk kif ALISTAIR
jigì minn warajh u jipprova jigbdu lura) Nurik jien!...

MICHAEL: X'turini? *(imrieghex — jaghmel ftit ghalmu)* X'turini?
 X'ghedt jien? Ghedt xihaga jien? X'turini int? Turini!... *(jersaq*
pass) Ifhem, Xih, ifhem jekk taf tifhem: ghadda ż-żmien meta
 kont tista' tbezzaghna, ghadda qed tifhem, Xih! U issa tiġi bil-
 mus! Bil-mus ukoll! Ghadek tahseb li tista' tbezzaghni?...

IX-XIH: Itlaqli 'l barra minn hawn! Mur! Il-flus haddthom, le?
 Mela mur! Ma rridekx aktar hawnġew lilek, qed tifhem! Itlaq!

MICHAEL: Immur meta rrid! Mela kif? Tiġi hawn, ghax taf li
 telqet hi, u terġa' tipprowa tindiehes maghna... bla qatt ma
 tlabniek! Bla qatt hadd ma riedek! Min baghat ghalik? Ghax
 ghandek il-flus?... U ġġib ikel, u ssajjar fniek u lażanja, u nbid
 tiela' u birra niezla! X'tahseb, li dak biżżejjed biex tpatti ghal
 ghoxrin sena ta' nuqqasijiet? Li issa se tkun missier u omm
 f'daqqa? Kif dejjem ridt tkun!

IX-XIH: Le! Ghax hekk kien fil-bidu...

MICHAEL: Xiex, hekk kien fil-bidu?...

IX-XIH: ... Meta kien ghadu kollox pur, hekk kien! Meta kien ghad
 ghandna hajjitna quddiemna lkoll.

ALISTAIR: Vendikazzjoni wkoll imma, Pa. Ammettiha.

IX-XIH X'vendikazzjoni!...

ALISTAIR: Dak kollu li ghamlet hi wara li tlaqt int, kollox trid
 tara meqrud. Ghalhekk ġejt int.

IX-XIH: Veru... Imma m'hix b'vendikazzjoni. Veru iva. Imma
 intom ma tafux... X'jafu l-ulied x'jghaddi bejn omm u missier?
 X'tafu? Kont jien il-vendikazzjoni taghha... Jien kont! U kull
 darba li ppruvajt niġi lura nsibha dejjem lesta titfagghieli ma'
 wiççi: "Int ma tafhomx lil uliedek, Manwel..." Titfagghieli ma'

wiċċi! “Ma tafhomx! Int m’ghextx magghom. Ma rajthomx jikbru, ma rajthomx trabi kollha ghożża u mhabba f’ ghajnejhom, imdendlin ma’ sidri, kif rajthom jien. Ma rajthomx!” (*b’qilla*) Imma jien kont narakom – ma’ sidirha! – mela ma kontx! Imma mhux lilkom biss kont nara. Kont nara lilha wkoll; lilha wkoll. U l-bidla; nara l-bidla ssehħ ġewwa fiha bla hniena, minn meta tatu l-ewwel pass, minn meta tibdew tinfatmu minnha. Ghax dak kien il-biża’ tagħha, li tarakom tikbru, dejjem tikbru, tikbru u tippruvaw tatu dak l-ewwel pass; tarakom titbandlu fuq dawk is-saqajn imbaċċa, tixxenglu minn naħa għal oħra sa ma taqghu għal wiċċkom fl-art. U tarakom dritt terġġhu tqumu, u terġġhu tippruvaw, b’dik l-ostinazzjoni, dik il-kilba biex timxu u titbiegħdu minnha, dik il-kilba għall-firda li tnessikom it-tbengil, id-daqqiet, basta titilqu, basta titbiegħdu minnha... Dak kien l-akbar biża’ tagħha. U ara qatt taħsbu li kienet se tagħmel xi haġa, qatt tgħinkom tatu dak l-ewwel pass...

ALISTAIR: U int allura? X’kont tagħmel int?...

IX-XIH: Xi stajt nagħmel? Mhux li kont nista’! Ghax kienet tinduna, kienet tkun taf li ridt ngħinkom, nipprova kemm nipprova ma nhalliex tinduna... U allura kont nehel jien. U aktar ma tikbru, aktar nehel jien! M’hix b’vendikazzjoni, le. Ghax issa hi helset, hi helset u spicċat biex kellha taħsel idejha minnkom. Iddeċidiet sa fl-aħhar li m’hemm xejn aktar x’tagħmel. “Ma rridx niġġieled aktar kontra n-natura perversa tagħkom!” qaltli. Mhux tort tagħha, iddeċidiet, u haslet idejha, kuxjenza safja. U telqet. Imma jien le, jien għadni ma hlistx. Jien ukoll irrid naf li mhux hati... Egoist iva! Imma rrid naf li mhux hati, li ma kienx kollu tort tiegħi. U issa li nista’, issa rrid naghtikom kollox, dak kollu li teħtieġu u tixtiequ, l-ghajxien, kollox... (*ġiftaħ il-friġġ, il-bieba ta’ fuq ukoll, jaħtaf laħam li nhallitlu l-friża*) Kollox, inżoqqkom ukoll jekk jeħtieġ! Bħall-

pellikan li jitma' lil uliedu b'gismu stess jekk jehtieg! (*idejh imcappsin, jimsah id-demm ma' sidru*) B'demmu! Demmi kollu kemm hu! U flus, flus biex taghmlu dak li dejjem hlomtu tixtiequ taghmlu u ma stajtux. Ghax zammitkom hi! U kulma nitlobkom, kulma nitlob minn ghandkom li kultant tiftakru li jien missierkom! Li jien ghadni – kont u ghadni – missierkom. Qed nitlob wisq imma, eh? Qed nitlob wisq minghandkom? Ghiduli!

MICHAEL: Ara jien kieku ghalija... Ma nafx. Ma nafx! Ma nafx!
Wara kollox ghalfejn da' kollu issa.

ALISTAIR: Iskot, Mike.

MICHAEL: Xiex iskot?... X'niskot?

ALISTAIR: Iskot. Wasalna s'hawn, nispičcawha darba ghal dejjem...

IX-XIH: Darba ghal dejjem, iva.

ALISTAIR: Le, mhux wisq. Imma x'qed titlobna, Pa, ghid? Taf x'qed titlobna? Jien veru, nghidlek "Pa", Imma fejn naf x'inh missier jien? – Fejn nafu ahna? Kieku bil-kliem façli, ghax hekk jghallmuna bil-kliem...

IX-XIH: Ma tafx – ma tafux? Hawn ara, int aghmi allura! Ghomja t-tnejn! (*jigbidhom ma' sidru*) Dan hu missier, hawn quddiemkom! Dan hu! Dak li lest jaghti kollox ghal uliedu! Dan hu missier! (*ibushom*) U jien tajtkom kollox! Kollox tajtkom! Ma fadalli xejn fid-dinja, hlief did-dar, dil-bičca art, u lilkom fiha. U dan kollox ghalija! Issa, issa dari darek, u mieli mielek, Mike! Dari darek u mieli mielek, Alistair!...

MICHAEL, *b'fernežija biex jimsah hwejgu, jinhall u jitbieghed minnu*

IX-XIH: Tifhem issa, Mike?... Ghaliex tahrabni? Tifhem ghaliex ġejt? Ghalikom ġejt. Ghalikom biss. Kien hemm bzonn nghidha

wkoll, Alistair? Kienn hemm bżonn?...

MICHAEL: Allura int veru qed tghid? Tajjart kollox? Ma fadallek xejn?...

IX-XIH: Hlief din id-dar. U lilkom. Fadalli lilkom...

MICHAEL: Iva, id-dar u lilna...

IX-XIH: Xejn. U l-art hemm barra...

MICHAEL: L-art u l-lukanda...

IX-XIH: Triduha? Triduhom ukoll?... Huduhom! Hudu kollox!
Ma fadal xejn u mar rrid xejn ghalija!

MICHAEL: Jiġifieri, flus u hekk allura ?...

Pawsa

IX-XIH: (*lehn u jhraz*) Xejn.

MICHAEL: Sa lanqas sold mela....

IX-XIH; Sa lanqas sold... Xejn.

MICHAEL: Prosit hej...

IX-XIH: Kollox tajjart iva... Imma fadalli lilkom, le? (*ihares lejn ALISTAIR*) Issa ghandkom kollox. Ghandkom l-art, ghandkom id-dar, u ghandkom missier... Imma l-aqwa li ghandi lilkom. Uliedi. (*idur fuq MICHAEL*) Mhux hekk, m'ghandix lilkom?

MICHAEL: Lilna. Lilna... u din id-dar. Ġejt tajjeb ukoll... Kif Alla jridek...

IX-XIH: (*lil ALISTAIR*) Ghid, m'ghandix lilkom?...

ALISTAIR: Lilna. Ghamilt lant, Xih. Veru fina xtara...

IX-XIH: Tabilhaqq... Tabilhaqq. Issa... Tabilhaqq.

Jersaq ipogġi mal-mejda. Inehhi l-beritta minn rasu u jaghfas idu ma' nghasu.

IX-XIH: (*sa fl-ahhar jgholli rasu. Isabbat bil-ponn fuq il-mejda*) Imma le! Le, le u le! (*jerga' jsabbat u jqum bilwieqfa*) Jekk ma nghidhiex ninfasad! Imma allura hadd minnkom ma jghidha?

Hadd? Hadd ma tghaddilu minn mohhu jghidha? Ukoll jekk mhux veru – ukoll jekk gidba – talanqas ghiduha! Ghiduha talanqas!

MICHAEL: X'nghid? Tinfasad biex?...

IX-XIH: Int le, tabilhaqq, minnek missni stennejtha. U ma ntikx tort sa barra. Imma int... (*idur fuq ALISTAIR*) Talanqas int, kont nahseb li talanqas int...

ALISTAIR: Jien? U ghaliex jien? Eh, ghax jien differenti forsi?...

IX-XIH: Le! Ieqaf! Mhux fuqek qed nitkellem. Qed nitkellem fuqi – fuqi! Tahseb li lilek biss beżqitlek f'wiċċek id-dinja? Ghedtilkom... ghedtilkom: Jien ghandi lilkom, uliedi. Ghandi lilkom... Uliedi! X'suppost tghidu intom mela? X'suppost tghidu?... X'suppost kellkom tghidu?! (*ixengel rasu b'disprament*) Ghalxejn, ghalxejn imma... Ghalxejn!

MICHAEL: Iva xi tridna nghidu f'g'ieh Alla? Ghid! Obżoqha!

IX-XIH: F'g'ieh Alla.... Iva, nobżoqha... (*jobżoq fl-art quddiemu*) Ghax meta jien nghidilkom: Jien ghandi lilkom, lilek (*jobżoq*) u lilek (*jobżoq*) ikun imiss lilkom tghiduli: U int ghandek lilna, Pa, uliedek. Tridu tohorguha minn qiegh ruhkom imma u tghiduha – tobżquhieli lura f'wiċċi jekk hemm bżonn: Ghandek lilna, iva Pa; uliedek! Uliedek! Imma m'ghedtuhiex. M'ghedtuhiex, le...

IX-XIH *idur mal-kamra jxejjer rasu, donnu ma jafx fejn jaqbad imur. Ikompli jgemgem wahdu, “Le, le, le ...”*

ALISTAIR: Ara, Ok, forsi ghandek raġun...

IX-XIH: Le, OK xejn! Tghid xejn issa!...

ALISTAIR: Ismaghni! Hsibtek li fhimt... li ma kienx hemm bżonn il-kliem...

IX-XIH: Le, xejn m'hu OK! Xejn! Issa tghidu xejn. Kien hemm

bżonn... Kien hemm bżonn iva! Imma issa tghid xejn; tghidu xejn issa. Le. M'hemm xejn x'jinghad iżjed issa. Issa li kelli nobżoqha jien, issa tard wisq. Issa li kelli nobżoqha jien!... Le! Le!....

MICHAEL: Ara kif jaghmel! Xi stenna, hekk, kiesah u biered?...

IX-XIH: (*bejn jisimghu, bejn le, ixejjer b'idu biex isikkithom bla ma jhares lejhom*) Le, tghidu xejn. Issa le. Issa le. Issa ma jghoddx. Ma jghodd xejn issa. Kelli nobżoqha jien! Issa le....

Sa fl-ahhar IX-XIH jerga' jmur lura fejn halla l-ixkora fit-taraġ tal-kantina. Jerfaghha bilmod u jtellaghha fuq spallejh. Ikun se jibda nieżel, imbaghad bhal donnu jghaddilu hsieb. Jerga' jniżzilha.

IX-XIH: Ridt tghin l-ewwel int, hux?... Hux ridt tghin l-ewwel? Ejjja, ersaq' l hawn. (*lil ALISTAIR*)

ALISTAIR: Xiex? Xi trid?

IX-XIH: Ejjja, aqbad dik u niżzilha isfel...

ALISTAIR jersaq bil-mod. Jitbaxxa imma mhux b'wisq konvinzjoni.

IX-XIH: X'int tistenna! Qed tibża'! Qed tibża' minn biçça xkora!

ALISTAIR: Ma jien nibża' xejn!.. (*imidd idejh*)

MICHAEL: Le! Halliha, Alistair! Halliha hemm!

Mahsud, ALISTAIR immedjatament jingibed lura.

IX-XIH: Eh, l-iehor issa! Il-bully wkoll jibża'!... Basta bully!

MICHAEL: X'fiha? X'hemm ġo fiha?...

IX-XIH: X'fiha? X'fiha?... (*jitbaxxa u jigborha f'salt – bla wisq galbu jitfaghha fuq spallejh. Bi tbissima stramba*) Issa taraw x'fiha.... Issa taraw, mela. Jekk tridu inżlu mieghi. Ejjjew, araw.

MICHAEL: Ejjja 'l hawn! Fejn sejjer? Aqbad u ohroġha 'l barra minn hawn...

IX-XIH: (*it-tbissima*) Mela issa taraw uliedi, x'fiha l-iskora tax-Xih.

Jibdew jitbaxxew id-dwal.

IX-XIH: (*niežel fil-kantina, ma jidhirx*) Issa taraw... Ejjew, jekk tridu, inżlu. Ejjew araw. (*ma jidhirx aktar*) *Oqghodu attenti però. Ftit li xejn hawn dawl. Araw fejn tmiddu riġlejkom. Ejjew ha taraw.*

ALISTAIR u MICHAEL, *f'ras it-taraġ, ma jissugrawx jinżlu sakemm jaqa' dlam ċappa.*

Id-dawl joghla f'daqqa, ilehh ghal sekonda, imbagħad jerga' dlam ċappa.

Ir-Raba' Xena

Jghaddu bosta u bosta sekondi.

Fid-dlam ċappa jinstema' hoss itarrax, damdima bħal ta' splużżjoni jew serje ta' splużżjonijiet, imbagħad il-hoss mahnuq ta' xihaga enormi qed iċċedi u tiġġarraf bil-mod il-mod: il-lukanda qrib.

Tard wara nofsinhar.

Hekk kif jibdew joghlew id-dwal naraw ix-xena mimlija trab diehel mit-twieqi u l-bibien. Fuq il-ħġieġ hemm strippi tat-tejp imwahħlin forma ta' slaleb biex ma jinfaqghux bit-theżżiż ta' splużżjoni. Jidher ukoll xi qafas ta' impalkutura u pajpijiet użati biex jirfdu l-hitan u s-soqfa, kif ukoll xi ħbula u kejbils neżlin mis-saqaf.

Mit-taraġ tal-kantina, jifirxu d-dawl quddiemhom mal-hitan nofshon moħbija bid-duħħan, tilghin il-CAMERAMEN tat-televixin lebsin safety helmets, jiffilmjaw madwarhom sa ma jmorru lejn it-twieqi u jkomplu jiffilmjaw barra.

RIENI: (*lehen biss*) ...Spettakolari u tabilhaqq eċċezjonali!...

Wasalna lejn tmiem din ix-xandira diretta, imma l-folla li nżammet 'il boghod, lilhinn mill-periklu, tidher li mhux se tiċċaqlaq malajr wara spettaklu bħal dak. Ahna minn hawn isfel ma stajniex inkunu eqreb, f'din li darba kienet il-kantina tarrazzett li minnu kienet insterqet l-art għal dik il-lukanda li għadna kif rajnieha tiġġarraf. U kif issa qed taraw intom stess, sinjuri telespettaturi; intom li rajtu dawk l-ewwel ftit splużżjonijiet żgħar, fl-erba' rkejjen tal-lukanda ftit sekondi ilu, issa li t-trab u d-duhhan beda joqghod, issa nharsu flimkien lejn fejn ftit sekondi ilu kien hemm dik il-lukanda, dak il-mostru ta' tletin sular... u issa l-mostru evapora, sinjuri. Nistghu nibqghu biss issummati, għajnejna jdemmgħu bit-trab, imma forsi wkoll b'xihaga ohra, xi emozzjoni indeskrivibbli, meta għajnejja jaraw biss dik il-fetha enormi, dik it-tiċrita fis-sema fejn darba l-bniedem holoq mostro ta' l-azzar u siment, u issa, issa nqered... U mhux biex jitla' mostro iehor floku, sinjuri. Forsi każ rari dan, każ uniku, meta tradd lura lill-ambjent l-art misruqa minnu, kif għadkom kif smajtuh jghidilna sid il-proprjetà ftit minuti ilu, hu stess li xeghel is-swiċċ biex ta n-nar lill-esplosiv li b'sengħa l-aktar kbira tqieghed ġol-lukanda. Sinjuri, intom li kontu mieghi, intom li assistejtu mieghi għal dan l-avveniment forsi storiku, forsi l-ewwel darba li raddejna lura l-ambjent lil min halqu, ...u lil uliedna, lilkom sinjuri, inhallukom b'dawn l-immagini, inhallukom b'din id-dehra u xenarju stupend, insellmulkom u nghaddukom lura lill-istudjow tagħna fejn ix-xandira tkompli bid-dibattitu mal-mistednin tagħna fuq is-suġġett ta' lllum, "Il-Karba ta' l-Art." Imma l-ewwel, ibqghu magħna għal ftit messaġġi promozzjonali.

LEHEN (fuq 'speaker'): *OK! Cut! — Prosit, Rieni! Good work! Excellent!*

RIENI: *(tiela' mill-kantina titkellem fuq mikrofnu) I'll be there in an hour biex nagħmel l-editing għad-diskussjoni ta' llejla.*

Bye! – Thanks! (*tinza' l-headphones u taghti l-apparat lil wiehed mill-CAMERMEN*) *Shit!* Ara kif sirt trab!... *Shit! Shit!* (*tfarfar ruhha kif tista'*)

IL-CAMERAMEN *jibdew iżarmaw l-apparat tagghom u malli jlestu, johorġu.*

Bil-mod il-mod it-trab jibda joqghod. Issa li m'ghadx hemm il-lukanda ddellel fuq ir-razzett donnu qed jithalla aktar dawl jghaddi minn barra, dawl li aktar ma jmur aktar jibjad, u forsi jsir aktar qawwi minn qatt qabel.

ALISTAIR *jidhol minn barra u jieqaf fil-bieb; f'idu ghandu bandiera hamra li eventwalment ideffes lura fil-but.*

ALISTAIR: (*ċapċipa*) Prosit, Rieni! Bravò!

RIENI: (*mal-mejda, daharha lejh, tkebbes sigarett*) Thanks. Ghogobni t-titlu tal-programm: "Il-Karba ta' l-Art". Idea tieghek?

ALISTAIR: Le. Misruq. Dak ukoll.

RIENI: (*iddur thares lejh*) Hi, Alistair.

ALISTAIR: Hi, Rieni. Malajr teqleb int. Radju, televixin... Ma tantx tikkoppa.

RIENI: Drajt ma nikkoppax.

ALISTAIR: Allura, mort lura quddiem il-kameras mela, eh? Prosit.

RIENI: L-opinjoni pubblika, hi tikkmanda. Jippreferu muzika bla diskors milli filosofija u sentimentalizmu. Kellek raġun int, hadd m'ghadu jrid jisma' lehen uman fuq Radju l-Filistej. Seduttiv jew le! Damdim u skizzofrenija biss.

ALISTAIR: U PJ inzerta offrilek post?

RIENI: Kont inwissih lil huk. PJ dejjem kellu post ghalija. Kieku ridt.

ALISTAIR: U issa trid.

RIENI: (*titfi s-sigarett*) Mike ghadu barra?

ALISTAIR: Barra. Xi mkien. X'ridt? Jew ridt lilu personali?

RIENI: Personalissimu. Haġa privata!

ALISTAIR *jgholli spallejh u jdur biex johroġ.*

RIENI: *Business!* Madankollu, jekk trid tista' taghtihulu int. (*toħroġ invilopp mill-handbag*)

ALISTAIR: X'inhu?

Minn barra jibdew jinstemghu hsejjes ta' xi makkinarju.

RIENI: X'tahseb li jkun irid minghandi issa dak?

ALISTAIR: Ma nafx.

RIENI: Ċekk! X'tahseb?... Flus. Mula!

ALISTAIR: Ċekk ta' xiex? Ahh... tat-TV?

RIENI: (*tagħtih iċ-ċekk*) Tal-programm, mela ta' xiex? Trażmissjoni diretta, b'jeddijiet esklussivi ghalina! Dawwar lira ohra insomma!

ALISTAIR: Ghax mieghu ghamiltuh il-ftehim. Naturalment! Mela max-Xih! X'çuċ hu missieri! Ta' l-ghaġeb, eh! Sab mezz biex anki bil-qerda ta' propjetà ta' haddiehor jaf jagħmel il-flus!

RIENI: Mhux intom thalluh? Il-hasra hi li jkollu kemm ikollu flus dak qatt ma se jkun kuntent. M'hemmx għalfejn ngħidlek, hux veru?

ALISTAIR: Naf. Tnehhilu l-kilba għall-flus ma jibqa' xejn minnu issa dak.

RIENI: U lilek, x'nehhewlek lilek, Alistair, biex ma baqa' hekk xejn minnek? Ghadek bl-iskuża tal-flus?...

ALISTAIR: Ma nafx. X'toffrili jekk ngħidlek? Xi trażmissjoni diretta, b'jeddijiet esklussivi forsi?... Kemm lest ihallas PJ għal storja bħal din? (*jgholli l-invilopp 'il fuq donnu jrid jipprova jara ċ-ċifra*) Kemm żerijiet?

RIENI: Żero wiehed. Sulu, sulu. Ma jimpurtax; tghidlix...

ALISTAIR: Nghidhielek imma, tibżax. Ikolli nghidha, nghidha
Barra, il-hsejjes tal-makkinarju joghlew xi ftit.

ALISTAIR *jittawwal barra, imabghad idur lura u bil-mod il-mod iqatta' ċ-čekk.*

RIENI: X'ghamilt? Ghaliex qattajtu, Alistair?

ALISTAIR: X'ghamilt? Xejn, ma jimpurtax.

RIENI: Taf kemm se taghtini xoghol? Taf xi jrid ikun biex jergġghu
johorġuli ċekk iehor?

ALISTAIR: Iskot, Rien. Naf.

RIENI: Taf kemm firem u kontra firem?...

ALISTAIR: Ma ġara xejn. Issa ntihomlu jien il-flus. Ghandek
raġun. Qatt ma kienet kwistjoni ta' flus. Ejja, arah hemm barra.
Ghalih lanqas, m'hix aktar kwistjoni ta' flus. Minghalih biss!

RIENI: Dak missierek? X'inhu jaghmel b'dik il-gaffa?

ALISTAIR: Le, dak Michael. Attrezzat u lest, bis-*safety helmet*
f'rasu, riekeb il-karru tal-taqbida biex jehodha kontra kulhadd.
Don Kixott! Arah, qabad il-gaffa u qed jordom il-ġibjun. Iġorr
it-tifrik mill-lukanda u jordom kollox. (*johroġ il-biċċiet taċ-
čekk mill-invilopp imqatta' u jara ghal kemm kien*) Tibżax,
intihomlu il-flus. – Il-flus!... Li kont nghidlek, dwar il-flus, ix-
Xiha, le, ma kienx veru. Mhux dak li ma hallinix inkompli
Montreal. Il-flus, kieku tassew ridt, kieku qalbi kienet fuq
xoghli, kont naf insibhom. Kieku taf l-istorja kollha....

RIENI: Tkun trid tghidha, malajr insibu programm. Bis-serjetà.

ALISTAIR: Mhux l-istorja kollha imma. Mhux dik vera. Dik le,
mhux hekk?

RIENI: Sfortunatament. Barra minn hekk, ma nahsibx li hemm
wisq simpatija, jew tiġbed biżżejjed telespettaturi fuq TV l-

Filistej minghajr ftit gideb.

ALISTAIR: U jiddependi xi ftit mill-prezentatrici, ma tahsibx? U l-iskullatura tgħin ukoll...

RIENI: Dejjem. (*tqum – teħodlu idu f'idha*) Ċaw, Alistair. Halli min jarak.

ALISTAIR: Ċaw, Rieni. Ma nafx nistax — inhalli min jarani. Insibha bi tqila wisq ngħid tant verità.

RIENI: Tgħallem igdebb xi kultant, Alistair. Kulhadd hekk jagħmel.

RIENI *ddur biex toħroġ*

ALISTAIR: Rieni, verità u ta' l-aħħar. Taf x'kont nohlom jien meta kont għadni nista' nohlom? Kont nohlom li xidarba fl-ewwel wirja tiegħi, l-ewwel defilè tiegħi, bħal kull defilè oħra, kont nohlom li nispiċċaha bl-isbah libsa tat-tiegħ li qatt dehret fuq wiċċ din l-art. U kienet tkun dedikata għalik.

RIENI: U libsa bajda naturalmmt.

ALISTAIR: Bajda pura silġ, Rieni.

RIENI: (*ixxengel rasha*) Hasra. Min jaf, forsi kieku mhux għax jien kif jien, Alistair, kieku kont nixtieq nibda b'libsa hekk, jien ukoll. B'libsa bajda pura silġ ta' għarusa. Bħal kull mara oħra.

ALISTAIR: Tgħidx hekk. Li kieku qatt kelli nagħmel wahda, Rieni, xorta għalik kont niddisinjaha.

RIENI: *Promise?*

ALISTAIR: *Promise.*

RIENI: U jien, Alistair, li kieku qatt kelli nilbes wahda, probabbilmnt kont nilbisha għalik. Għalik biss.

II-Hames Xena

Jitfaċċa MICHAEL fid-dahla. Għandu safety helmet f'rasu, però liebes libsa ġdida skura u ingravata pulita: intraprenditur

qed jitwieled.

MICHAEL: Fejn hu x-Xih?

ALISTAIR: Hemm barra.

MICHAEL: (*lil* RIENI) Hsibtkom ġa tlaqtu.

RIENI: Kont sejra. L-ahhar tisljiet.

MICHAEL: U PJ?

RIENI: PJ xiex?

MICHAEL: Fejn hu? Rajtlu l-Porche hemm barra.

RIENI *ċċekkek iċ-ċwieviet tal-karozza f'idha.*

MICHAEL: Ah! Stajt nobsor.

RIENI: Jien le imma. Ma kontx nobsorha minni. Biex tara. (*lil*

ALISTAIR) Kont tobsorha int, Alis?

ALISTAIR: (*jgholli spallejh*) Ghadek kemm tghidli. Tghallimt tigdeb.

RIENI: Xi ftit. Hekk hu. Tghallem int ukoll xi ftit. Ċaw.

ALISTAIR: Ċaw.

RIENI: (*hija u hierġa*) Bye, Mikey.

MICHAEL *inehhi l-elmu u jixhtu fl-art bla ebda tweġiba.*

RIENI: Mikey... PJ kien ġie jistaqsi lili, kont taf, dakinhar, dwar din id-dar, jekk ghandux jixtri jew ibigh. Kont taf? Staqsieni x'kienet l-istorja kollha.

ALISTAIR: U int?...

RIENI: (*bla ma thares lejha*) Ghedtlu. U kkonvincejtu. Ma kinitx haġa tqila wisq. (*lil* ALISTAIR) *I'm sorry.* ...U Michael, qallek PJ jekk trid tkellmu fuq dak il-proġett l-iehor, ejja l-lejla. Inkunu fuq il-jott. Bye, Michael. (*tohróg bla ma terġa' thares lura*)

Is-Sitt Xena

MICHAEL *idur wara ftit, meta ċert li harġet. Imbagħad, ma jafx fiex jinfexx, jghaddi s-swaba' minn xaghru, u jinfexx f'daqqa ta' sieq lill-elmu. Idur u jmur lejn it-tieqa. Jieqaf hemm hiemed, jittawwal 'il barra.*

Jinstema' l-hoss ta' karozza qed tistartja qrib. Twerżiq ta' tajers u l-Porche titbiegħed bl-akbar heffa.

MICHAEL *idur f'daqqa. Ifaqqa' dahqa u jdur fuq* ALISTAIR.

MICHAEL: X'dehrlek, Alice? Bummmm! Rajtha, Alice?... Bu – BU – BUMMM!

ALISTAIR: Impresjonanti. L-aqwa li għoġbitek; l-aqwa li hadt gost int, Mike.

MICHAEL: Hadt gost. Ghaliex, int le?

ALISTAIR: Missieri għadu jaf jagħti spettaklu bin-nar.

MICHAEL: Dak, dak spettaklu! Arah dak il-baħħ! Dak l-ispazju enormi, battal. Dik ix-xena tal-bajja hemm isfel sa fl-ahħar.

ALISTAIR: Talanqas hadna dik.

MICHAEL: Ta' l-ghaġeb!

ALISTAIR: Forsi kellu raġun hu. L-ahjar tordom kollox u terġa' tibda mill-ġdid.

MICHAEL: Tal-ġenn. Imma araha ftit! Qed taraha!

ALISTAIR: Sibtha l-kilba għan-natura sa fl-ahħar.

MICHAEL: Sibtha, sibtha. Imma mhux daqskemm se jsibuha t-turisti tagħna, il-barranin, x'tahseb?

ALISTAIR: X'barranin?

MICHAEL: Kont qed nġhidlu lix-Xiħ. Hi ma kellhiex immaġinazzjoni. U lanqas Pawlinu. Lukanda hawn fuq bilfors

li tfalli – hekk boghod mill-bahar – bilfors dejjem battala. Il-kampanja, l-arja aperta; dik li jiġu jfittxu hawn fuq. Il-kwiet. Mhux l-gheluq ta' lukanda gholja gholja, kamra mrikkba fuq l-oħra u huma ġewwa qishom ġrieden, jixxenqu għal bahar għaxar mili boghod. Żball – żball kbir!

ALISTAIR: Huma? Huma min?

MICHAEL: Il-ġrieden. It-turisti! Dawk li jridu jaharbu l-istorbju. *Condos*, Alistair – dak li jridu – *condos* speċjalizzati...

ALISTAIR: X'condos?

MICHAEL: *Condominiums*, jew ahjar.... isma' din, *Retirement homes* għax-xjuħ – xjuħ bil-flus, li jfittxu l-kwiet, it-tpespja ta' l-għasafar, ix-xemx, imma fuq kolloxx il-kwiet...

ALISTAIR: Dak li għandek f'mohħok? Dan il-proġett l-iehor ma' PJ? Terġa' tibni hemm? Lix-Xih għedtlu? Tahseb se jhallik?

MICHAEL: Kolloxx modern! U attrezzaturi mill-aqwa għall-età avvanzata, għall-handikappati wkoll! Pixxini msahhna u bil-lifeguards, poġġamani ma' xiex iżommu ma' kullimkien, biex żgur hadd ma jagħti pass żmerç. U kulhadd inxurjat naturalemnt... X'ma jtukx permessi!

ALISTAIR: Hostel ġerjatriku trid tghid?

MICHAEL: Le! Mediki! Il-kelma maġika: ME-DI-KU! B'xi isem ta' lussu imma, ahseb int f'it, int li tant tinqala'! Għedt int żgur toħroġ b'xihaġa bis-sens. *Twilight Farms* kont qed nahseb, xi tghid? Jew xihaġa hekk. *The Looong Farewell* !... X'tahseb? PJ dahaq, imma ma tantx għoġbitu dik...

ALISTAIR: X'qallek ix-Xih? Hux ġa għedtlu? X'qallek?

MICHAEL: Xejn! Ma qalli xejn... Bilkemm ried jismaghni. Donnu kien jaf diġà. Naqta' rasi semmielu xihaġa PJ... (*jiftakar*) Qalli ahjar insemmih "Qabar Missierek".

ALISTAIR: PJ?

MICHAEL: Ix-Xih. *Funny!* Mur obsor li wara daż-żmien kollu sar għandu *sense of humour!* Qed jimpruvja, ix-xejn xejn! Qas biss għajjat miegħi!

ALISTAIR: (*idur lejn it-tieqa*) Fejn hu?

MICHAEL: Min? M'hux hawn?...

ALISTAIR: Ma rajtux. Ma dahalx.

MICHAEL *jgħolli spallejh – jara ċ-ċekk imqatta' fl-art u jitbaxxa biex jiġbru.*

MICHAEL: Da' min qattghu?

ALISTAIR: Jien. ...Smajtni? Ghedtlik għadu ma dahalx.

MICHAEL: Għalfejn qattajt? (*jahtfu minn sidru*) Int – int smajtni? Ghedtlik għaliex qattajt? Għaliex tatu lilek?

ALISTAIR: Biex ngħaddih lilek. (*johroġ portafoll mill-but u jittfghu f'wiċċ huh*) Hawn! Trid il-flus? – Hawn! Hudhom! Trid aktar? Ha, hu kollox! (*jizvoġta l-bwiet – fost l-affarijiet li johroġ mill-but hemm il-bandiera hamra*) Hu kollox!

MICHAEL: (*jiftaħ il-portafoll, jara kemm hemm flus*) Għalfejn qattajt? Dak kulma rrid naf, għalfejn.

ALISTAIR: Ghax il-flus mhux kollox. Simbolu – ġest simboliku! Ghax iqabbdni n-nawża... għax int sirt tqaddadtni n-nawża!..

MICHAEL: Int m'ahniex daqsu. Ahjar bqajt fejn kont.

MICHAEL *jara l-bandiera hamra fl-art – jieqaf.*

Jiġborha bil-mod il-mod.

MICHAEL: Fejn hu?

ALISTAIR: Dak li ridt naf. Dak li staqsejtek. Hawn ma dahalx.

MICHAEL: Dahal. Din tiegħu – użaha biex tani s-sinjal meta naghfas is-swiċċ.

Pawsa.

ALISTAIR: Le.

MICHAEL: Xiex, le ? Fejn hu?

ALISTAIR: Dik jien ġibtha hawnġew.

MICHAEL: Int? (*pawsa qasira*) Fejn sibtha?

ALISTAIR: Ma sibthiex. Tahieli hu.

MICHAEL: Fejn? (*pawsa*) Meta? Wara li tani s-sinjal, le?...

ALISTAIR: Qabel. — Is-sinjal jien tajtu, Mike. Hsibtu qallek.

MICHAEL: X'int int? Rajtu hemm isfel, hdejn il-ġibjun, kif ftehemna. Malli jlesti u jiċċekkja kollox fil-lukanda kellu jinżel fejn il-ġibjun u jxejjer il-bandiera.

ALISTAIR: Baghat lili nxejjer il-bandiera.

Pawsa.

MICHAEL: Meta?... U hu? Fejn kien?

ALISTAIR: Int kont hawn fuq, tkellem lil dawk tat-TV, quddiem il-kamera! Jien inżilt mieghu sal-ġibjun. Stennejt hemm.

MICHAEL: U hu?

ALISTAIR: Baqa' tiela' l-lukanda. Qalli "Aghtini disa', ghaxar minuti."

MICHAEL: Disa', ghaxar minuti?... Ghaxar minuti ghal xiex? X'reġa' tela' jaghmel hemm fuq?

ALISTAIR: Jien naf! Jien naf x'jaghmel meta jilghab bin-nar! Qalli ried jiċċekkja xi miċċa, in-nar...

MICHAEL: Miċċa?... X'miċċa miċċa! Ma kellux miċċe hemm! Kollox bl-elettriku qabbad! X'int tharref! Iċċekkjaw kollox elf darba!...

ALISTAIR: Qed nghidlek x'qalli hu! L-ahhar li rajtu kien diehel mill-bibien tal-garax, taht il-lukanda. Qalli stenna ghaxar minuti

u mbagħad agh̃ti s-sinjal...

MICHAEL: (*mhux mistoqsija*) Int stennejtu hiereġ imma, le? Rajtu hiereġ...

ALISTAIR: Qalli se jghaddi minn wara. Ried jara ... ried jara l-logħob tan-nar mill-bogħod, mill-wied, li se jmur ftit 'il bogħod, qalli.

MICHAEL: 'Il bogħod fejn?...

ALISTAIR: ...Ftit 'il bogħod sew.

Pawsa.

MICHAEL: Forsi ġralu xihaga huwa u niezel mill-wied. Tah xi hass hażin... Tas-soltu.

ALISTAIR: Tahseb? Kellu ċerta tbissima meta qalli – Sejjer ftit 'il bogħod. Dak il-hin ma fhimtx x'ried jghid biha. Tafha int did-it-tbissima ta' l-ahħar tieghu, hu li qatt ma jitbissem.

MICHAEL: Bhal meta qalli... "Qabar Missieri". X'int tghid allura?...

ALISTAIR: Nahseb, nahseb li issa fhimtha dik it-tbissima.

MICHAEL: X'fhimt?

ALISTAIR: Il-qabar ta' missieri. Hemm barra.

MICHAEL: (*jahtfu minn sidru*) X'int tghid? X'qabar! X'fhimt? Di' xi ċajta bażwija minn tieghu! Irid ibeżżaghna! Għadu jrid ibeżżaghna!... Daqshekk imma... Jekk jiġi taht idejja...

ALISTAIR: Ċajta! Ghax ma tghidx li tort tieghek? Hallini! (*ifajjarlu daqqa ta' ponn fuq spalltu*) Kemm se ddum aghma? Ghax ma tghidx li int qridtu!

MICHAEL: Jien? Jien? (*jirrispondih b'daqqtejn fuq spallejh*) Int il-bahnan, int li hallejtu jinzel hemm isfel!

ALISTAIR: U int li ġegħiltu jinzel! Il-kilba tieghek għall-flus.

MICHAEL: Int, ja bagħal; int li ġennintu. Bhal ma ġennint 'il ommi!

Jinfexxu jaghtu u jissarraw ghal xi waqtiet sa ma fl-ahhar
ALISTAIR *jispiċċa fl-art b' MICHAEL fuqu.*

ALISTAIR: (*jilheġ – ma jistax jitharrek*) Hallini!

MICHAEL: Noqtlok! Int, kollu tort tieghek! Ġennint lilha u issa ġennint lilu! Noqtlok!

Jerġghu jibdew jitqabdu.

ALISTAIR: Hu – hu ġenninha! Hu kien li ġenninha!... (*jirnexxilu bi sforz jeghleb ghal mument lil huh, hekk li hu jiġi fuqu*)
...Qed tismaghni! Hu kien li ġenninha! Hu qatilha. Hu qatilha!...
Hu!

MICHAEL: X'int tghid? X'qatel? X'qatilha? X'int tghid?

ALISTAIR: Hu! Hallini!

Jerġa' MICHAEL minn fuq – idejh madwar għonq ALISTAIR.

MICHAEL: Noqtlok!

ALISTAIR: (*qed jifga*) Hallini... Hu – kien hu...

MICHAEL: X'kien hu?... X'kien hu?

ALISTAIR: Hallini – Hallini u nghidlek...

MICHAEL: OK. Imma tiċċaqlaqx minn hemm!... Tkellem!

ALISTAIR: Kien hu... Dik l-ahhar darba li taret il-kamra tan-nar.
Lilek, lilek qatt ma qaltlek... qatt ma qalulek ghaliex hadietha hekk bi kbira.

MICHAEL: X'ma qalulix? X'MA QALULIX?

ALISTAIR: Li kienet tqila. Kienet tqila, qed tifhem?

MICHAEL: Tqila? Ix-Xiha?

ALISTAIR: Iva! Bilkemm l-ewwel qamar it-tqala...

MICHAEL: X'int tghid?...

ALISTAIR: Kienet tqila, iva. U hu kien jaf! Kien jaf!

MICHAEL: Kienet tqila. Allura?... Għalhekk mela?...

ALISTAIR: Iva – u kien jaf. Ghax kien jghir. Ghalhekk wahhlet fih li ghamilha apposta; ghax ma ridhiex ikollha t-tielet wahda... Ghax kienet tehodha ghaluha biss. Bhal ma hadet lilna u zammitna 'l boghod minnu. Kien jaf. Ghalhekk ma hafritlux – ghalhekk ma ridetux aktar hawnġew.

MICHAEL: Lili... lili imma qatt ma qaltli. Qatt ma semmietli xejn. Ghaliex? Ghaliex lili le? Ghaliex lilek u mhux lili?

ALISTAIR: Lili ma qaltlix.

MICHAEL: Kif taf mela?

ALISTAIR: Kont jien li sibtha dak il-lejl wara li taret il-kamra. Ix-Xih kien ghadu l-isptar u int kont mieghu... Bqajna wehedna – jien u hi. Sibtha hemm barra, hdejn il-bir, tard filghaxija, ffit wara li tilfet it-tarbija, tipprova tinhasel. Kienet bghatitni ghal qabla imma jien bzajt, ma mortx. Meta ġejt lura kienet qed tistejjer, tghajjat u tixher, issejjah 'il-qabla u tishet lil missieri. Hdejn il-herza kien hemm munzell; kienet ix-xalla taghha, il-kbira. Ġbartha. Hi ma ndunatx mill-ewwel. Kienet imxarrba u ma nafx ghaliex ftahtha... Dehrli rajt xihaga tiċċaqlaq ..Ftahtha u rajtha... U bdejt inwerżaq. Hi ndunat u werżqet hi wkoll. Qabditha minn idi u xehtitha ghal isfel, ġol-bir... Wara ghannqitni maghha, ghattitli ghajnejja u hbietli wiċċi f'hogorha... u bkiet. Jien... jien ma bkejtx. Bqajt maghha. Ma nafx kemm domna hemm... x'ġara wara. Niftakar stenbaht l-ghada fis-sodda hdejk. Imma hi qatt ma semmiet xejn aktar fuq li ġara. Lanqas lil missieri.

MICHAEL: Ghalhekk mela.... U hu qatt ma sar jaf. Qatt ma qaltlu.

ALISTAIR: Il-bierah ghedtlu jien. Ghedtlu kollox. Ghaliex ghedtlu?... Ma nafx. Rajtu hemm isfel, tant deċiż, mehdi biss bil-vendikazzjoni tiegħu, li se jibda mill-ġdid, li sa fl-ahhar se jtajjar il-lukanda, li se jpattihelha... Kelli nghidlu! F'ġieh is-

sewwa, Mikey! F'g'ieh il-verità! F'g'ieh ommna!

MICHAEL: U qtiltu. Int qtiltu mela.

ALISTAIR: ...F'g'ieh is-sewwa.

MICHAEL: Ghalfejn ridt tghidlu imma?

ALISTAIR: Il-verità. Kien jaf, imma ma riedx jaraha. Kelli nghidlu, forsi jifhem u sa fl-ahhar ikun jista' jara kif, u ghaliex ahna hekk...

MICHAEL: U qtiltu... Int qtiltu.

ALISTAIR: Tort tieghek! Kieku hallejt kollox kif kien...

MICHAEL: Int, int, pufta!... Kieku bqajt fejn kont!...

ALISTAIR: Int bdejtha. Ghax int ridt kollox ghalik! Qatt ma impurtak x'ried hu! X'riedet ommi!... Kollox ghalik! Tajjeb... issa tista' tiehu kollox.

MICHAEL: Noqtllok... Noqtllok bhalma qtilt lilu. Noqtllok!...

MICHAEL *jerġa' jaqbad fih. Ghall-ewwel* ALISTAIR *jirreżisti, iżda ma jdumx ma jċedi.*

MICHAEL *itih bil-ponn, iwaqqghu ma' l-art u jkompli jagħtih bis-sieq. Ferneżija vjolenti sakemm sa fl-ahhar jinduna li* ALISTAIR *m'hux qed jitharrek.*

Jieqaf.

Iwarrab minn hdejh xi żewġ passi lura.

MICHAEL: (*jilheġ*) Qum... Qum minn hemm!

ALISTAIR *ma jitharrikx.*

MICHAEL: Qum qed nghidlek!

MICHAEL *jersaq fuqu u jerfghu bil-herra mill-art qisu xkora patata. Ghall-ewwel ebda sinjal ta' hajja minn* ALISTAIR, *imbagħad jokrob u jharrek rasu.*

MICHAEL *iqandlu sas-siġġu mal-mejda u jitolqu hemm.*

MICHAEL: (*jilheg; jixxotta xi demm minn xofftejh*) X'se naghmlu issa?

ALISTAIR: (*ma jiflahx jgholli rasu mill-mejda*) Issa... issa tistrieh. Hi wkoll. Riditu mejjet... Issa tistrieh.

MICHAEL: X'se naghmlu?

Pawsa.

MICHAEL *imur lejn il-frigġ. Jiftahha. Ihares ġewwa. Vojta għal kollox. Johroġ bicca silġ għal xufftejh.*

MICHAEL: Tkellem. Ghid. X'se naghmlu?...

Hoss tal-bieb ta' barra jinfetah b'tisbita. Jghaddu s-sekondi fi skiet perfett.

ALISTAIR *jgholli rasu bi tbatija.*

MICHAEL *ihares lejn l-indana tal-bieb ta' barra.*

MICHAEL: Pa?...

ALISTAIR *iqum; iżomm mal-mejda biex ma jaqax. Hsejjes ohra – donnhom ta' xihadd qed idahhal ġewwa xi affarijiet li ġab mieghu. Imbagħad pass jew tnejn, meqjusin, ta' xihadd diehel. Dell jinfirex għal ġol-kurutur. ALISTAIR jagħti pass, ikun se jaqa' u jzomm ma' hoġor il-bieb ta' l-indana.*

ALISTAIR: (*mahsud, mistaghġeb; forsi b'ferha – jew xewqa biss?*)
Ma?

MICHAEL *jieqaf soptu.*

ALISTAIR *jagħti pass għal ġo l-indana.*

ALISTAIR: ...MA? (...u jaqa' ghaxi)

MICHAEL *isabbat il-bieba tal-frigġ hekk id-dawl joghla f'daqqa, ilehħ għal sekonda, imbagħad dlam ċappa.*

Siparju malajr.